

Styrelse/Nämnd: Kommunfullmäktige**Dag, tid:** 2024-02-29, kl. 18:00**Plats:** Kommunfullmäktigesalen**Övrigt:** Information från Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

Ärenden:	Dnr:	Sida:
Beslutsärenden		
1 Fastställande av föredragningslista och val av justerare		
2 Fråga angående Unizons undersökning gällande kommuners arbete mot mäns våld mot kvinnor	KS.2024.124	2 - 48
3 Motion - krav på social hållbarhet i kommunens upphandlingspolicy	KS.2024.120	49 - 50
4 Riktlinje - Parkering	KS.2023.1029	51 - 105
5 Omfördelning av investeringsmedel för investeringar i Talavidshallen i Rydaholm	KS.2024.103	106 - 118
6 Revidering Taxa för upplåtelse av jakträtt	KS.2024.129	119 - 125
7 Revidering Taxa för prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd	KS.2024.164	126 - 134
8 Medborgarinitiativ - Gratis bussresor för äldre	KS.2024.114	135 - 136
9 Avsägelse av uppdrag som ersättare i kommunfullmäktige	KS.2024.153	137
10 Meddelanden till kommunfullmäktige 20 februari 2024	KS.2024.135	138 - 199
11 Övrigt		

Stefan Widerberg
OrdförandeElin Alteborg
Sekreterare

Enkel fråga till Ordförande i Kommunstyrelsen och/eller ordförande i Medborgarnämnden

För femte gången rankar Unizon kommunernas arbete mot mäns våld mot kvinnor. Totalt har 168 av 290 kommuner svarat i organisationens undersökning. Värnamo kommun finns inte med bland de svarande. Rimligen borde denna inventering vara nyttig för Värnamo kommun och bidra till kvalitetsarbetet, samt ge tillfälle till utbyte med andra kommuners socialtjänst.

Frågeformuläret består av 17 frågor och svaren betygssätt efter givna kriterier.

1. Vilka av följande funktioner har kommunen inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?
 - Kvinnofridsteam 2p
 - Projektanställd kvinnofridssamordnare (arbetar i första hand övergripande) 2p
 - Tillsvidareanställd kvinnofridssamordnare (arbetar i första hand övergripande) 3p
 - Kvinnofridshandläggare (arbetar i första hand med enskilda ärenden) 1p
2. På vilken nivå inom kommunen är kvinnofridssamordnaren placerad?
 - Kommunövergripande nivå 4p
 - Förvaltningsnivå (Socialförvaltning eller motsvarande) 2p
 - Enhetsnivå 1p
3. Vad av följande gäller för kommunens arbete med mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?
 - Det finns mätbara mål för arbetet 2p
 - Det finns en politiskt beslutad handlingsplan eller motsvarande 1p
 - Det finns öronmärkta medel avsatta för kommunens eget arbete 2p
 - Intern utvärdering av kommunens arbete inom området har gjorts under de senaste två åren för att utveckla verksamheten 2 p
4. Finns skriftliga överenskommelser mellan socialnämnden och lokal eller näraliggande ideell jour av följande typ? Poäng ges för kvinnojour respektive tjej- eller ungdomsjour.
 - Ja, och finansiering finns inskrivet i överenskommelsen 3p
 - Ja, överenskommelse finns men finansiering finns INTE inskrivet 1p
 - Nej, ingen skriftlig överenskommelse finns 0p
5. För hur långa perioder tar kommunen inriktningsbeslut eller motsvarande om finansiering till ideella kvinnojourer och tjej- eller ungdomsjourer? Poäng ges för kvinnojour respektive tjej- eller ungdomsjour.
 - Mindre än 1 år 0p, 1 år 1p, 2 år 3p, 3 år eller längre 4p
 - Kommunen finansierar ingen jour av denna typ 0p
6. Har ni under de senaste två åren, utifrån egna eller andras underlag, analyserat förekomsten av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer i kommunen?
 - Ja 2p Nej 0p

7. På vilket sätt erbjuder kommunen skyddat boende till våldsutsatta kvinnor? 3
1p per sätt. Op om kommunen inte erbjuder skyddat boende.
8. Har kommunen beredskap (genom egen eller annans verksamhet) att ge stöd och skydd som beaktar särskilda behov för följande personer?
Kvinnor med funktionsnedsättning 1p
LHBTQ-personer 1p
Kvinnor över 65 år 1p
Kvinnor utan permanent uppehållstillstånd, såsom asylsökande, papperslösa 1p
Personer utsatta för hedersrelaterat våld 1p
Barn som upplevt våld 1p
Kvinnor med missbruk 1p
9. Ger kommunen våldsutsatta vuxna stöd i att få tillgång till permanent bostad?
Ja 3p Nej 0p
10. Har kommunen under de senaste två åren genomfört regelbundna aktiviteter med syfte att förändra attityder och värderingar kring genus och våld?
Ja 3p Nej 0p
11. Genomför kommunen särskilda åtgärder för att motivera förövare till deltagande i beteendeförändrade insatser?
Ja, och en modell används för detta 3p
Ja, men någon modell används inte 2p
Nej 0p
12. Har kommunen en aktuell skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende?
Ja 3p Nej 0p
13. Under vilka förutsättningar beviljar ni insatser till barn under 18 år som upplevt våld mot närstående och som har två vårdnadshavare?
Insats ges endast om båda vårdnadshavarna godkänner 0p
Insats ges även om bara en vårdnadshavarna godkänner 2p
14. Har kommunen en vägledning eller motsvarande för att rutinmässigt ställa frågor om våld inom socialtjänstens verksamheter?
Ja 3p Nej 0p
15. Säkerställer kommunen att alla medarbetare på socialtjänsten har grundläggande kunskaper om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?
Ja 3p Nej 0p
16. Har handläggare som utreder behov hos våldsutsatta vuxna och barn som upplevt våld och förövare gått fördjupande utbildningar om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?
Ja, samtliga handläggare 3p, Ja, men inte alla handläggare 2p, Nej 0p

17. Har socialchef eller motsvarande gått utbildning kring mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Ja, fördjupad utbildning 3p

Ja, grundläggande utbildning 2p

Nej 0p

Min enkla fråga är:

Varför har Värnamo kommun valt att inte delta i denna undersökning? Handlar det om "enkättrötthet", att besvarandet "fallit mellan stolarna" eller att Värnamo kommun har bättre uppföljningsverktyg?

Fjodor Eklund
Vänsterpartiet Värnamo
20240209

Kvinnofrids- barometern 2023

En undersökning av kommunernas
arbete mot mäns våld mot kvinnor
och våld i nära relationer

Unizon samlar över 140 kvinnojourer, tjejjourer, ungdomsjourer och jourer mot sexuella övergrepp. Den gemensamma visionen är ett jämställt samhälle fritt från våld. Jourerna stöttar, skyddar, förebygger och påverkar, utifrån en kunskap om våld, kön, genus och makt.

www.unizonjourer.se | 08-642 64 01 | info@unizon.se
[@unizonjourer](#) [#unizonjourer](#) www.facebook.com/unizonjourer
Unizon, Elsa Brändströms gata 62 B, 129 52 Hägersten

Förord

I varenda kommun, från Kiruna i norr till Trelleborg i söder finns det män som hotar, misshandlar, våldtar och kränker kvinnor. I varenda kommun finns barn som tvingas uppleva pappas eller styvpappas våld mot mamma. Mäns våld mot kvinnor är ett omfattande samhällsproblem och en kränkning av de mänskliga rättigheterna.

Sveriges sjätte jämställdhetspolitiska mål är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. För att uppnå målet finns en nationell strategi som tillsammans med åtgärdsprogram ska stärka och utveckla arbetet mot våld. Arbetet har medfört en rad åtgärder och insatser som skärpt lagstiftning och kunskapshöjande åtgärder. För kommunerna har socialtjänstlagen ändrats 2021 till att även innefatta insatser för våldsutövare. Säkerheten för den våldsutsatta och hennes anhöriga ska också särskilt beaktas enligt den nya lagstiftningen. Ett särskilt barnfridsbrott infördes 2021 för att stärka det straffrättsliga skyddet för barn. Lagstiftningen är tydlig – det ligger ett stort ansvar på landets kommuner att erbjuda stöd och skydd för våldsutsatta kvinnor och barn.

I Kvinnofridsbarometern 2023 undersöker Unizon för femte gången kommunernas arbete mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Kommunerna får själva svara på en enkät och beskriva sitt arbete. Kvinnofridsbarometern 2023 visar att kvinnofridsarbetet i många av landets kommuner fortfarande inte är prioriterat eller bedrivs systematiskt. Lagstiftning, föreskrifter och förordningar finns men efterlevs inte i den mån de borde vilket drabbar våldsutsatta kvinnor och barn. Kunskap, rutiner och resurser varierar mellan kommunerna vilket gör det ojämlikt vilket stöd som erbjuds våldsutsatta kvinnor och barn.

Men det finns även förbättringar och framsteg. Några områden där vi kan se en framåtgång från 2015 är kommunernas stöd till särskilt utsatta grupper, det förebyggande arbetet, fler kommuner motiverar förövare till beteendeförändrande insatser, något de numer är ansvariga för, och att fler kommuner har den viktiga funktionen kvinnofridssamordnare.

Ett hot mot framstegen är att de utvecklingsmedel som Socialstyrelsen tidigare fördelat till kommunerna tagits bort. 2022 delade myndigheten ut stöd om 85,5 miljoner, och genom åren har stödet från staten haft stor betydelse för kommunernas möjligheter att utveckla sitt arbete. I undersökningen svarar de allra flesta att det kommer att få konsekvenser för verksamheten. Flera kommuner nämner att det framför allt begränsar möjligheterna att arbeta med kompetensutveckling, och att möjligheterna till fördjupad fortbildning riskerar att försvinna.

Risken är att de förbättrade resultaten i undersökningen inte kommer att bibehållas över tid. Drygt fyra av tio kommuner uppger att det inte finns särskilt avsatta medel för kvinnofrid i kommunens budget. De nationella målen återspeglas inte heller i kommunernas prioriteringar. Att staten ger stöd för utveckling är viktigt, men därefter ska detta implementeras i det dagliga arbetet. Kommunernas vilja att förbättra arbetet mot mäns våld mot kvinnor måste avspeglas och förankras i strategiskt och operativt arbete för att nå långsiktig effekt. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor måste vara uthålligt, prioriterat och det måste resurssättas.

Kvinnjourerna har en central roll i arbetet med stöd och skydd. Idéburna och icke-vinstdrivna jourer utför sedan 40 år tillbaka merparten av landets stöd- och skyddsinsatser för kvinnor, tjejer och barn som utsatts för mäns våld. De bedriver också ett medvetandegörande, kunskapsspridande och

förebyggande arbete. Vi hämtar vår kunskap om vad som utgör ett fungerande kvinnofridsarbete från forskning, statliga utredningar och inte minst från de 195 000 stödsamtal våra medlemsjourer har varje år.

Kvinnofridsbarometern är en viktig temperaturmätare på hur arbetet ser ut i landets kommuner. Vår förhoppning är att den ska vara till hjälp för att synliggöra både förbättringsområden och goda exempel som kan föra kvinnofridsarbetet framåt.

Olga Persson, ordförande Unizon

Sammanfattning

Kvinnofridsbarometern, som nu genomförs för femte gången, visar att kvinnofridsarbetet i många av landets kommuner fortfarande inte är prioriterat eller strukturerat. Lagstiftning, föreskrifter och förordningar finns men efterlevs inte i den mån de borde vilket drabbar våldsutsatta kvinnor och barn. Precis som när den första undersökningen genomfördes 2015 finns i dag stora brister när det gäller skyddsinsatser och stöd och i det systematiska arbetet. Vilket stöd och skydd man får ska inte bero på var i landet man bor, men det gör det idag, en ojämlikhet och rättsosäkerhet för våldsutsatta kvinnor och barn.

Men det finns också förbättringar. När vi jämför de fem undersökningarna ser vi förbättringar inom kommunernas möjlighet att ge stöd till särskilt sårbara grupper, i det förebyggande arbetet och i organiseringen av arbetet där fler kommuner idag har en kvinnofridssamordnare, en framgångsfaktor för kommunernas arbete mot mäns våld mot kvinnor. Detta är en positiv utveckling, som kan bidra till att färre utsätts för våld och att bra stöd kan ges till de som utsatts. Det visar också att förändring tar tid, att våldet är komplext och kräver långsiktiga resurser och uthållighet.

Uteblivna statliga medel för utveckling bedöms få stor påverkan

Under många år har landets kommuner fått olika former av stimulansmedel som en del i den nationella strategin mot mäns våld mot kvinnor. Under 2022 delade Socialstyrelsen ut 85,5 miljoner kronor till kommunerna för utveckling av arbetet mot våld i nära relationer. Myndigheten fick dock inte något uppdrag av regeringen att fördela utvecklingsmedel för 2023. Det innebär en risk för att de resultat som förbättrats i undersökningen inte kommer att stå sig över tid. På frågan om de svarande bedömer att de uteblivna medlen kommer att påverka kommunens förutsättningar att arbeta mot våld i nära relationer svarar sju av tio att det kommer påverka kommunens arbete i ganska stor eller mycket stor utsträckning. Flera kommuner nämner att det framför allt begränsar möjligheten till kompetensutveckling och fördjupad utbildning. Andra nämner att verksamhetsutvecklingen hotas, och någon kommun pekar också på att det kommer att bli svårt att upprätthålla den basala grundnivån i arbetet när stödet försvinner.

Kvinnofridsarbete fortsatt utan mål, budget och struktur

Kommunerna ska arbeta systematiskt mot mäns våld men endast hälften uppger att de har mätbara mål för arbetet och endast i 56 % av kommunerna finns öronmärkta medel avsatta. Hälften av kommunerna har inte utvärderat arbetet de senaste två åren. Lite mer än hälften av kommunerna har under de två senaste åren kartlagt förekomsten av våld och behovet av stöd och skydd i kommunen. Att kartlägga våldet är grundläggande för att kunna ge stöd och skydd till kvinnor och barn och för att kunna arbeta förebyggande mot mäns våld.

Brist på fördjupad kunskap i många kommuner

Kvinnofridssamordnaren har visat sig vara en framgångsfaktor för kommunernas arbete med våld i nära relationer och funktionen är viktig för att samordna arbetet. Sju av tio uppger att de har en kvinnofridssamordnare som i första hand arbetar övergripande. Det pekar på en förbättring jämfört med tidigare år. Samtidigt uppger var tionde kommun att de varken har kvinnofridsteam, kvinnofridssamordnare eller kvinnofridshandläggare. Endast drygt fyra av tio kommuner uppger att samtliga kvinnofridshandläggare gått fördjupad utbildning. Positivt är att nära nio av tio kommuner säkerställer att alla medarbetare inom socialtjänsten har grundläggande kunskap om mäns våld mot kvinnor. 2015 säkerställde sju av tio kommuner detta.

Bostad – många kommuner saknar rutin för att ge stöd till stadigvarande boende

Ett eget nytt hem fritt från våld är en förutsättning för kvinnor att kunna starta om sina liv efter att ha lämnat en våldsam man. Det handlar bokstavligen om liv och död. Socialstyrelsens dödsfallsutredningar visar att ingen av de kvinnor som mördades mellan 2018-2021 hade fått hjälp med annan stadigvarande bostad. 64 % av kommunerna svarar att de ger våldsutsatta kvinnor stöd i att få tillgång till permanent bostad enligt rutin. Jämfört med den första Kvinnofridsbarometern 2015 har det skett en försämring, då uppgav 74 % att de gav stöd.

Barns grundläggande rättigheter tillgodoses inte

Ett par kommuner uppger att de saknar kompetens eller verksamhet som kan garantera stöd och skydd för barn som upplevt våld. Det är anmärkningsvärt då barns ställning som brottsoffer och rätt till stöd när de hört eller sett pappas våld mot mamma eller blivit direkt utsatta för våld av en förälder är lagstadgat.

Var fjärde kommun kräver felaktigt båda vårdnadshavarnas godkännande för insatser till barn

Var fjärde kommun beviljar inte insatser till barn under 18 år om inte båda vårdnadshavarna godkänner. Lagen har ändrats så att detta numera är möjligt. Inga barn ska behöva vänta på krisstöd för att den vårdnadshavare som är misstänkt för våldsbrott vill förhindra detta. Att var fjärde kommun felaktigt kräver båda vårdnadshavarnas godkännande för att bevilja insatser till barn är anmärkningsvärt ur ett barnrättsperspektiv.

Många kommuner saknar rutiner för att säkra skolgång

Sex av tio kommuner saknar rutiner för att säkra skolgång för barn i skyddat boende, en anmärkningsvärd siffra då det råder skolplikt. Att gå i skolan är en av de enskilt viktigaste faktorerna för att ett barn som tvingats fly sitt hem och bo i skyddat boende ska rehabiliteras och må bättre. För många barn utgör skolan en trygg och stabil punkt i tillvaron som ger en känsla av normalitet och socialt sammanhang, trots att de befinner sig i kris. 2015 saknade nio av tio rutin så en förbättring har skett, om än från en låg nivå.

Fler kommuner arbetar för att förändra attityder och med beteendeförändrande insatser för förövare

72 % av kommunerna uppger att de under de senaste två åren genomfört regelbundna aktiviteter med syfte att förändra attityder och värderingar kring genus och våld. 2015 var andelen som genomförde aktiviteter 44 %. På frågan om kommunerna genomför särskilda åtgärder för att motivera förövare till att delta i insatser svarar nära var nio av tio ja. Något som numer är lagstadgat. Det innebär en förbättring jämfört med tidigare år.

Fler har särskild kompetens – men långt ifrån alla

Andelen kommuner som har särskild kompetens eller verksamhet som garanterar att särskilt sårbara grupper kan få rätt stöd är högre idag jämfört med tidigare undersökningar. Men fortfarande saknar många kommuner kompetens eller verksamhet för flera sårbara grupper. Kvinnor utan permanent uppehållstillstånd, LHBTQ- personer och kvinnor med funktionsvariation är de grupper som har sämst förutsättningar att få stöd i kommunerna.

Innehållsförteckning

10

Förord	3
Sammanfattning	4
Rankning Kvinnofridsbarometern 2023	7
Begrepp	8
Metod	10
Stöd och skydd	11
Kartläggning och behovsanalys	11
Kommunerna använder olika former av skyddat boende	12
Idéburna jourer viktig roll som stöd, kunskapskälla, förebyggande	14
Fler kommuner har kompetens för särskilda behov	15
Bostad: sex av tio ger stöd till permanent bostad efter våldsutsatthet	16
Förebyggande arbete: Fler kommuner arbetar för att förändra attityder	17
Finansiering av idéburna kvinno-, tjej- och ungdomsjourer	19
Unizons uppmaningar	22
Barn som upplever våld	23
Skolgången för barn i skyddat boende	24
Insatser till barn	25
Unizons uppmaningar	26
Kompetens, resurser och prioritet	27
Brister i systematiskt arbete i många kommuner	27
Socialchefers utbildning inom området	28
Organisering av kvinnofridsarbetet	29
Drygt åtta av tio har rutin för att ställa frågor om våld inom socialtjänsten	31
Nio av tio säkerställer att alla medarbetare har grundläggande kunskaper	32
Samtliga kvinnofridshandläggare har gått fördjupade utbildningar i fyra av tio kommuner	32
Uteblivna utvecklingsmedel bedöms få stor påverkan	33
Rankning för Sveriges kommuner	36
Metod för rangordning	39
Betygskriterier	40
Unizons manifest	42

Kvinnofridsbarometern 2023 Rankning

Undersökningen har resulterat i en rankning av kommunernas arbete, baserat på en sammanräkning utifrån ett i förhand bestämt poängsystem. Läs mer om poängsystemet och se alla deltagande kommuners placering längst bak i rapporten, där finns också hela listan.

Kommuner topp 10

1. Trollhättans stad
2. Lidköpings kommun
3. Växjö kommun
3. Eskilstuna kommun
3. Västerås stad
6. Kristianstad kommun
6. Göteborgs stad
8. Karlstads kommun
8. Hudiksvalls kommun
10. Sundbybergs stad

- Västra Götalands län
- Västra Götalands län
- Kronobergs län
- Södermanlands län
- Västmanlands län
- Skåne län
- Västra Götalands län
- Värmlands län
- Gävleborgs län
- Stockholms län

Kommuner botten 10

156. Östhammars kommun
156. Höörs kommun
156. Vaggeryds kommun
159. Fagersta kommun
159. Svedala kommun
161. Bromölla kommun
162. Munkedals kommun
163. Avesta kommun
164. Hylte kommun
165. Åtvidabergs kommun

- Uppsala län
- Skåne län
- Jönköpings län
- Västmanlands län
- Skåne län
- Skåne län
- Västra Götalands län
- Dalarnas län
- Hallands län
- Östergötlands län

Begrepp

Kvinnofrid

Ett samlingsbegrepp för kvinnors rätt till frihet från mäns våld utifrån en förståelse om makt- och genusstrukturer. Härstammar från lagstiftningen om kvinnofridskränkning.

Grov kvinnofrids- kränkning

4 kap. 4 a § brottsbalken

Den som begår brottsliga gärningar enligt 3, 4, 6 eller 12 kap. eller enligt 24 § lagen (1988:688) om kontaktförbud mot en närstående eller tidigare närstående person, döms, om var och en av gärningarna utgjort led i en upprepad kränkning av personens integritet och gärningarna varit ägnade att allvarligt skada personens självkänsla, för grov fridskränkning till fängelse i lägst nio månader och högst sex år. Har gärningar som anges i första stycket begåtts av en man mot en kvinna som han är eller har varit gift med eller som han bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden, ska han i stället dömas för grov kvinnofridskränkning till samma straff.

Lagen faller under allmänt åtal. Det betyder att åklagaren väcker talan åt samhällets räkning och kan göra det utan att kvinnan själv behöver anmäla brottet.

Mäns våld mot kvinnor

Varje könsrelaterad våldshandling som resulterar i fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, samt hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, vare sig det sker i det offentliga eller privata livet.

Våld i nära relationer

Alla former av våld, så som ovan, mellan närstående i både heterosexuella och samkönade relationer och andra släkterelationer.

Barn som upplever våld

"Barn och ungdomar som ser, hör, hör om, och upplever konsekvenserna av det psykiska, fysiska, sexuella, materiella och finansiella våld som en av deras föräldrar/omsorgspersoner utsätter den andra föräldern för".¹

Termen upplever används för att tydliggöra att barn upplever våld med alla sina sinnen. I lagstiftningen används termen bevittna våld.

¹ Definition från Överlien, C. (2012). Våld i hemmet: barns strategier. (1. uppl.) Malmö: Gleerup. S. 22

Barnfridsbrott	4 kap. 3§ brottsbalken Den som begår en brottslig handling som utgör vissa uppräknade brott enligt 3, 4, 6 och 12 kap. eller straffbara försök till någon av de uppräknade gärningarna, döms, om gärningen har bevitnats av ett barn som är närstående eller tidigare närstående till både gärningsmannen och den som gärningen begås mot, för barnfridsbrott till fängelse i högst två år. Om brottet är grovt, döms för grovt barnfridsbrott till fängelse i lägst nio månader och högst fyra år.
Skyddat boende	Boendeinrättning som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser, enligt Socialstyrelsen.
Stadigvarande boende	Med stadigvarande boende menas en långsiktig lösning på den våldsutsattas boendesituation. Tillfälliga boendelösningar kortare än ett år har i genomförandet inte räknats som stadigvarande.
Kvinnojour	Idéburen verksamhet som arbetar med att ge skydd och stöd till våldsutsatta kvinnor, barn och i vissa fall män, utifrån ett bemötande baserat på kunskap om våld, kön, genus och makt.
Tjejjour	Idéburen verksamhet som arbetar med att stötta och stärka tjejer, utifrån ett bemötande baserat på kunskap om våld, kön, genus och makt.
Ungdomsjour	Idéburen verksamhet som arbetar med att stötta och stärka unga oavsett kön, utifrån ett bemötande baserat på kunskap om våld, kön, genus och makt.
Kvinnofridssamordnare	Kan också kallas kvinnofridsstrateg, samordnare för våld i nära relationer, familjefridssamordnare eller liknande. Funktion inom kommunen med ansvar att samordna kvinnofridsinsatser.
Inriktningsbeslut	Ett beslut som indikerar hur ett verksamhetsområde ska utföras framåt i tiden och som ger förvaltningen möjlighet att jobba vidare med detaljerna.
Socialtjänstlagen	Ramlag som reglerar kommunernas ansvar inom socialtjänstverksamhet. 5 kap. 11 § stadgar kommunernas ansvar att ge stöd och hjälp för våldsutsatta kvinnor och deras barn.

Metod

Kvinnofridsbarometerns resultat bygger på en enkät till landets 290 kommuner som skickades ut våren 2023. Frågorna är till stor del desamma som vid tidigare enkäter och har tagits fram av en projektgrupp bestående av experter på Unizon. I gruppen deltog även Agenda PR som genomförde undersökningen.

Webbenkäten skickades till kommunernas registratorer, som uppmanades att vidarebefordra undersökningen till den som är ansvarig för kommunens kvinnofridsarbete. Enkäten skickades via e-post 19 april. Den 28 april och 4 maj skickades påminnelser ut till alla respondenter som ännu inte svarat.

168 kommuner har besvarat enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på 58 procent. Några gemensamma nämnare mellan de kommuner som inte besvarat enkäten har inte kunnat identifieras och både stora och små kommuner har deltagit. Kommuner från såväl storstadsregioner som landsbygd ingår, och den geografiska spridningen är god.

165 kommuner har svarat på minst 12 av de totalt 17 poänggivande frågorna och har rangordnats utifrån de poäng de erhållit på respektive fråga. Metoden för hur rangordningen genomförts beskrivs i kapitlet Metod för rangordning.

Kvinnofridsbarometern innehåller frågor om hur arbetet är organiserat, rutiner, insatser, förebyggande åtgärder och kompetens inom förvaltningen. En granskning på plats i kommunerna där varje enskilt område kontrolleras skulle kunna ge en delvis annorlunda bild, men resultaten i undersökningen bedöms vara relevanta att använda för att ge en bild av kommunernas arbete med kvinnofrid i Sverige idag.

Kvinnofridsbarometern har genomförts vartannat år sedan 2015. Under de år undersökningen har genomförts har delvis olika kommuner valt att besvara undersökningen. Det är alltså inte samma kommuner som ingår i de återkommande barometrarna. Antalet deltagande kommuner skiljer sig också åt över tid. Det innebär att förändringar av resultaten över tid måste tolkas med försiktighet. I rapporten görs därför generella trendjämförelser med tidigare års resultat. De skillnader mellan olika år som redovisas i rapporten ska ses som en indikation på hur arbetet utvecklas i landets kommuner.

Stöd och skydd

Kommunernas socialtjänst har enligt lag skyldighet att erbjuda våldsutsatta stöd och hjälp. Behovet av skydd och stöd kan variera. Ibland är situationen akut och ibland kan behov av stödsamtal för bearbetning uppkomma långt senare. Det kan också vara så att den våldsutsatta kvinnan inte talar svenska och att det finns behov av tolk, eller att den utsatta har en funktionsnedsättning som gör att ett eventuellt skyddat boende måste vara särskilt anpassat.

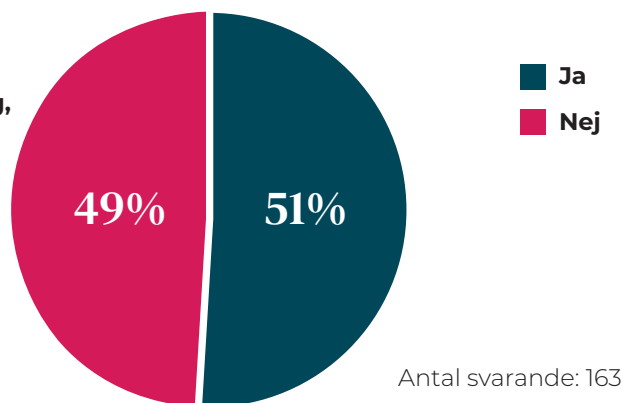
För att möta olika behov av insatser kan det underlätta om kommunerna specialiserar sig på ett område och sedan samverkar nationellt. Därmed säkerställs att våldsutsatta kan erbjudas stöd och skydd utifrån behov oavsett hemkommun. Det är också viktigt att kunna erbjuda stöd och skydd under hela processen, alltifrån ett förebyggande arbete till akuta skyddsinsatser vidare till ny bostad eventuellt i en annan kommun.

Nära hälften av kommunerna saknar kartläggning och behovsanalys

För att kunna garantera våldsutsatta kvinnor, barn och i vissa fall män, stöd och skydd är det nödvändigt med kunskap om förekomst av våld och vilka behov våldsutsatta har. Detta regleras även i Socialstyrelsens föreskrifter som är det regelverk som styr arbetet i kommunerna ². Socialnämnden bör både gå igenom pågående ärenden och inhämta uppgifter från lokal statistik för att säkerställa att insatserna svarar mot behoven.

Trots detta svarar strax under hälften av kommunerna att de saknar kartläggning av förekomst av våld i kommunen. I undersökningen 2021 svarade 54 % nej. I 2015 års undersökning uppgav 41 % att de inte gjort en kartläggning. Resultaten pekar på att många kommuner saknar analyser och en uppdaterad bild av förekomsten av våld och vilka behov av stöd som krävs, och bryter, precis som tidigare år, i och med detta mot Socialstyrelsens föreskrifter om våld i nära relationer.

Figur 1. Har ni under de senaste två åren, utifrån egna eller andras underlag, analyserat förekomsten av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt behovet av stöd och skydd i kommunen?

HSL-FS 2022:39, 2 kap. 8 § Socialnämnden ska analysera om utbudet av insatser och andra sociala tjänster som erbjuds våldsutsatta och barn som bevittnat våld svarar mot behoven i kommunen

Fakta: Rekommenderade utgångspunkter för kommunernas behovsanalyser

Det är avgörande att kommunen genomför en behovsanalys som tar upp faktorer som uppskattar hur många platser och nätter i ett skyddat boende samt behov av stödsamtal, rådgivning och praktisk hjälp i vardagen som kommunens invånare kan ha för att kunna garantera skydd och stöd. Behoven för de kvinnor, barn och män som utsatts för våld, men som inte bor på skyddat boende, bör också ingå i analysen. Därtill är det viktigt att den innehåller en prognos för hur behoven kan komma att ändras över tid och uppdateras årligen för att säkra upp framtida behov. Ett offentligt frågeformulär i Brottförebyggande rådets (Brå) rapport Brott i nära relationer (2014) finns tillgängligt som utgångspunkt för kommunernas analys. Det går också för enskilda kommuner att bryta ner nationell statistik från rikstäckande rapporter så som den ovan nämnda eller rapporten Våld och hälsa av Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK (2014).

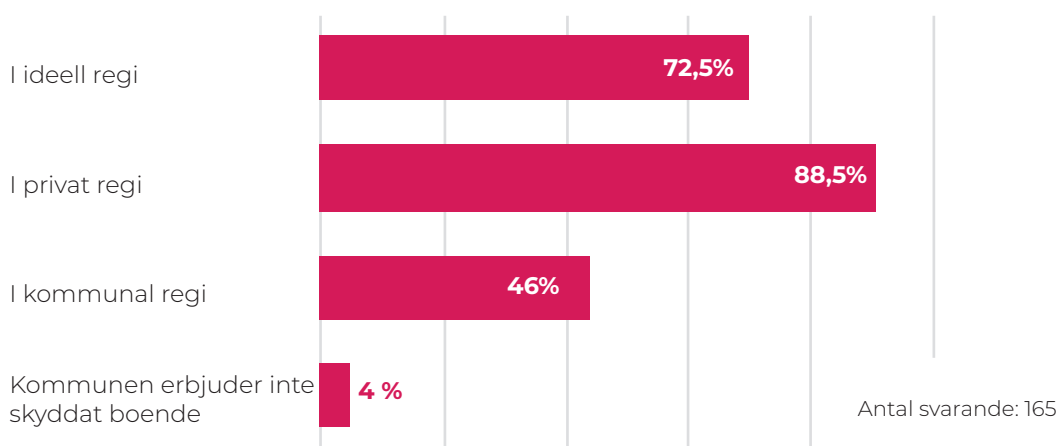
Kommunerna använder sig av olika former av skyddat boende

Att erbjuda skyddat boende är en central uppgift för kommunerna. I Socialstyrelsens föreskrifter står att socialnämnden vid behov ska erbjuda stöd och hjälp i form av lämpligt, tillfälligt boende som motsvarar den våldsutsattas behov av skydd med utgångspunkt i utredningen och riskbedömningen.

Kommunerna använder sig av olika former av skyddat boende. Frågan är en flervalsfråga och sammantaget har alla former av skyddat boende ökat något jämfört med den förra undersökningen. Ökningen är störst för boenden i ideell och privat regi, som båda ökat cirka åtta procent sedan den senaste barometern.

Privata skyddade boenden har funnits som ett svarsalternativ sedan Kvinnofridsbarometern 2019 och har under perioden ökat från 74 % till 88,5%.

Figur 2. På vilket sätt erbjuder kommunen skyddat boende till våldsutsatta kvinnor?

Idéburna jourer viktig funktion som stödverksamhet, kunskapskälla och i att driva förebyggande arbete

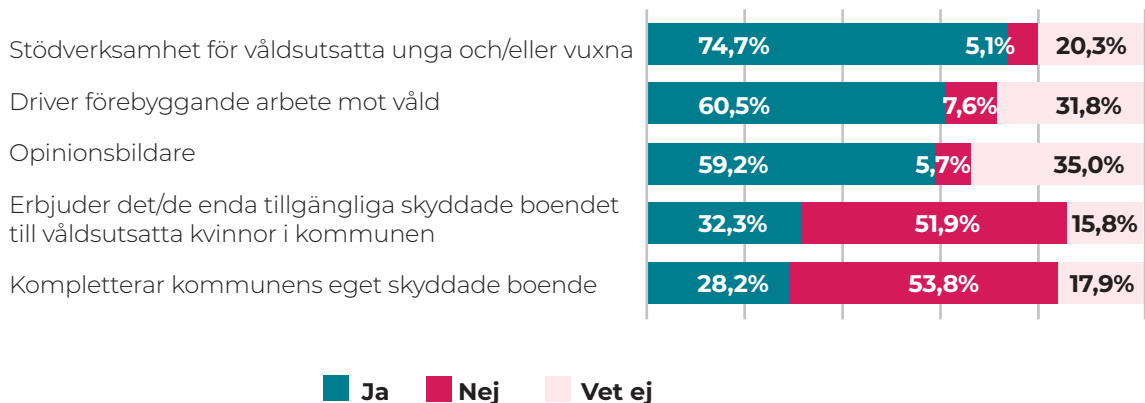
Idéburna kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer har en avgörande roll i arbetet mot mäns och killars våld mot kvinnor och tjejer. Jourerna bedriver insatser åt kommunen eller kompletterar de insatser som drivs i kommunens regi. I många av landets kommuner erbjuder jourerna skyddat boende.

Jourernas största verksamhetsområde är stöd och rådgivningssamtal som ges via till exempel telefon, chatt eller fysiska besök. Metoden strukturerade stödsamtal används för att hjälpa kvinnor som kommer till den öppna verksamheten och dem som bor i skyddat boende.

Stödverksamheten är den funktion som flest kommuner anger att jouren har. Trots det så är det denna verksamhetsdel som får minst ekonomiskt stöd från kommunen.

Jämfört med tidigare undersökningar har jourernas funktion som stödverksamhet, att driva förebyggande arbete mot våld och opinionsbildare ökat. Observera att denna fråga inte är grund för ranking.

Figur 3. Vilken/vilka funktioner har den lokala eller näraliggande ideella kvinnojouren och/eller tjej- och ungdomsjouren i arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

N=158

* Fel i diagram figur 3: jourernas roll som kunskapskälla saknas.

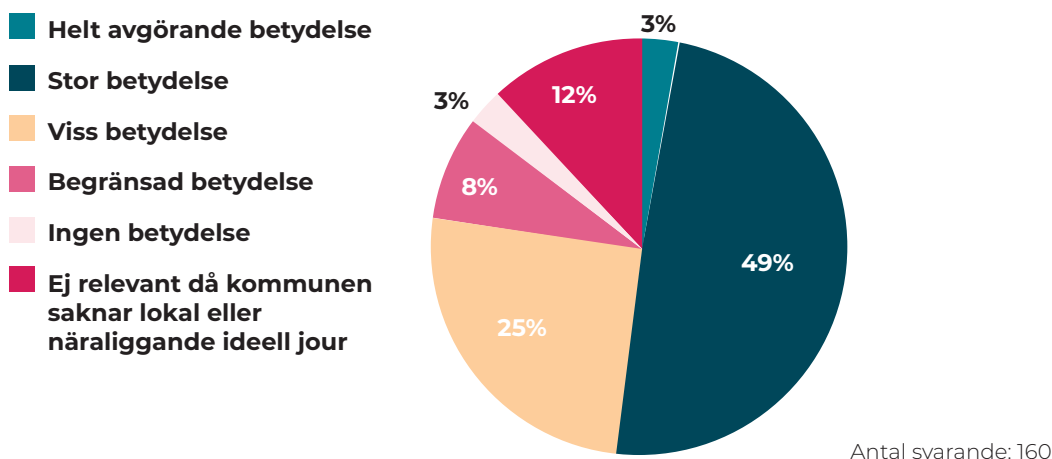
69 % av kommunerna svarar ja, att jouren har en viktig funktion som kunskapskälla, 8,9 % svarar nej och 22,2 % vet ej.

Idéburna jourer har stor betydelse i många kommuner

Bland de frågor som inte betygssattes ingick också en fråga om hur stor betydelse den lokala jouren har för kommunens arbete mot våld i nära relationer. Mer än hälften av kommunerna har svarat att den ideella jouren har stor eller helt avgörande betydelse för kommunens arbete och endast tre procent svarar att jouren inte har någon betydelse alls.

Detta stämmer överens med de erfarenheter Unizon har från det lokala arbetet. Unizon vill uppmäna de kommuner som redan idag har ett samarbete att utveckla det. De kommuner som ännu inte har en samverkan med lokal jour bör ta initiativ för att åstadkomma detta. På så sätt kan den samlade kompetens som finns inom jourerna tas tillvara, och kommuner och jourer kan komplettera varandras verksamheter.

Figur 4. Hur stor betydelse har den/de lokala eller näraliggande ideella kvinnojouren och/eller tjej- och ungdomsjouren i arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer inom kommunen?

"Under 2023 genomförs en stor utbildningssatsning för all personal inom kommunala utförarverksamheter inom funktionsnedsättning och äldre. Kvinnojouren genomför denna utbildningssatsning på uppdrag av kommunen. Kommunen hade haft svårt att genomföra en så stor satsning utan detta samarbete." Sundbyberg stad

"Många fler än de som ansöker om hjälp vänder sig till kvinnojouren. Kvinnojouren motiverar kvinnorna att söka hjälp hos kommunen för olika behov. Bra samarbete!" Österåkers kommun

"Gällande det förebyggande arbetet gällande våld så har de haft en helt avgörande betydelse för att driva det arbetet framåt. Jouren är viktiga deltagare i olika samverkansforum i kommunen och bidrar till att lyfta vikten av förebyggande arbete för hela kommunen."

Katrineholms kommun

”Vi har en bra samverkan med Kvinnojouren Kullan i och med IoP. Våra verksamheter kompletterar ofta varandra. I vissa ärenden kan vi samverka kring den enskilde samt att vi har planer på att samverka kring t.ex. gruppverksamhet med mer.”

Falu kommun

Fler kommuner än tidigare har kompetens för särskilda behov

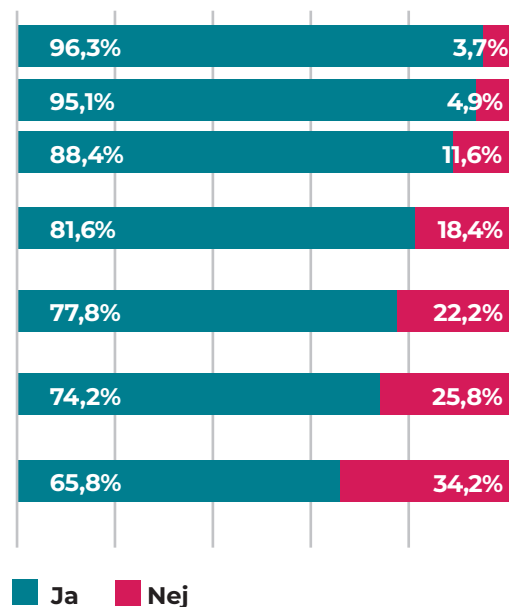
Behoven av stöd och skydd ser olika ut för olika individer och våldet kan få olika konsekvenser. Behoven varierar beroende på den våldsutsattas situation och hur förutsättningar ser ut i övrigt. Våldsutsatta kvinnor i en särskilt sårbar situation kan kräva speciella stödinsatser. Särskild kunskap krävs exempelvis för att ge adekvat stöd och skydd till personer utsatta för hedersvåld och för att kunna stödja kvinnor utan permanent uppehållstillstånd.

Jämfört med den första undersökningen som genomfördes 2015 har andelen kommuner som uppger att de har särskild kompetens eller verksamhet som garanterar att stöd och skydd beaktar särskilda behov ökat markant. Skillnaderna är också stora i alla kategorier jämfört med den senaste undersökningen 2021. Exempelvis har andelen kommuner som kan garantera stöd och skydd för äldre kvinnor ökat från 64 till drygt 80 %. Andelen som garanterar stöd till personer som är utsatta för hedersrelaterat har också ökat från 82 till 95 %.

Fortfarande är det några kommuner som inte erbjuder stöd till barn som upplevt våld. Det är ett anmärkningsvärt resultat. Stöd till barn är ett lagstadgat ansvar och något alla kommuner ska erbjuda.

Figur 5. Har kommunen särskild kompetens eller verksamhet som garanterar att stöd och skydd beaktar särskilda behov för följande personer som utsatts för våld i nära relationer? (N=164)

Barn som upplevt våld i nära relationer (N = 164)
 Personer utsatta för hedersrelaterat våld i nära relationer (N = 163)
 Kvinnor med missbruk utsatta för våld i nära relationer (N = 164)
 Kvinnor över 65 år utsatta för våld i nära relationer (N = 163)
 Kvinnor med funktionsnedsättning utsatta för våld i nära relationer (N = 162)
 LHBTQ- personer utsatta för våld i nära relationer (N = 163)
 Kvinnor utan permanent uppehållstillstånd, såsom asylsökande eller papperslösa utsatta för våld i nära relationer (N = 161)

Sex av tio ger stöd till permanent bostad efter våldsutsatthet

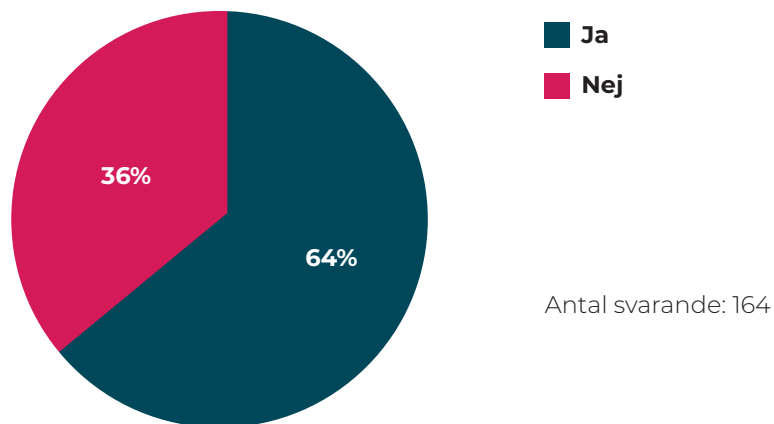
Ett eget hem fritt från våld är en förutsättning för kvinnor att kunna starta om sina liv efter att ha lämnat en våldsam man. Det handlar bokstavligen om liv och död. Socialstyrelsens dödsfallsutredningar visar att ingen av de kvinnor som mördades mellan 2018-2021 hade fått hjälp med annan stadigvarande bostad ³.

Drygt sex av tio kommuner svarar att de erbjuder våldsutsatta kvinnor stöd för att få tillgång till permanent bostad i enlighet med kommunens rutin. Här har ingen större förändring skett sedan 2021 då 60 % svarade att de gav stöd. Jämfört med den första Kvinnofridsbarometern 2015 har det skett en försämring, då uppgav 74 % att de gav stöd.

Oftast handlar det inte om formaliserad hjälp till ett nytt, tryggt permanent boende utan snarare om förturssystem, hjälp vid kontakter med hyresvärdar, hjälp att söka bostad på andrahandsmarknaden, hyresgarantier eller möjlighet till tillfälliga boenden. Ofta uppger kommunerna att det inte finns skriftliga och övergripande rutiner för detta utan att det blir individuella lösningar i de fall det inte går att lösa på annat sätt. Detta vittnar om en stor godtycklighet som kan leda till rättsosäkerhet för kvinnor och barn.

16

Figur 6. Ger kommunen våldsutsatta kvinnor stöd i att få tillgång till permanent bostad enligt rutin?

"Samverkar med både bostadsbolag och andra kommuner för att försöka säkerställa detta. Kommunen ingår också i ett länsövergripande arbete kring detta." Sandvikens kommun

"Vi jobbar intensivt och på flera olika sätt för att säkerställa att de kvinnor som behöver det kan erbjudas en ny permanent bostad. Vi har samverkan med hyresvärdar i vår egen kommun men också i andra kommuner. Vi är med i nätverket Kompotten och har också egna uppbyggda samarbeten med andra kommuner. ALLT för att personer så snart som möjligt ska kunna lämna de skyddade boendena och etablera sig på ny ort." Skövde kommun

Fler kommuner arbetar för att förändra attityder

Arbetet med att förändra attityder, särskilt riktat till unga, är en viktig insats i ett förebyggande arbete mot mäns och killars våld. Genom kunskap och information kan kommunen bidra till förändring.

I gällande nationell strategi för att bekämpa mäns våld mot kvinnor lyfts det förebyggande arbetet och kravet att alla unga ska nås av våldsförebyggande arbete med ett genusperspektiv. Sedan 1 juli 2023 har kommunerna ett lagstadgat ansvar att förebygga brott. Lagen trädde i kraft efter att enkäten för Kvinnofridsbarometern 2023 besvarats av kommunerna.

Attitydförändringar med en ansats att förändra stereotypa föreställningar om kön har visat sig mest framgångsrikt för att förebygga våld enligt WHO.

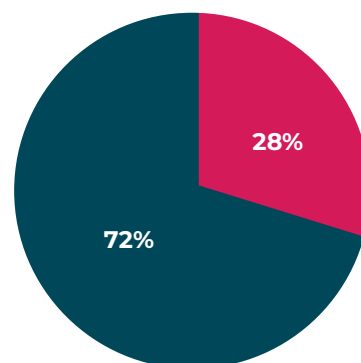
72 % av kommunerna uppger att de under de senaste två åren genomfört regelbundna aktiviteter med syfte att förändra attityder och värderingar kring genus och våld. 2015 var andelen som genomförde aktiviteter 44 %. Alltså är det nu fler kommuner som arbetar med att förändra attityder och värderingar än tidigare.

Av kommentarerna framgår att målsättningen varierar. Vanligast är projekt eller aktiviteter på skolor, därefter utbildningsinsatser riktad till personal inom kommunen, såsom handläggare och skolpersonal.

Figur 7. Har kommunen under de senaste två åren genomfört regelbundna aktiviteter med syfte att förändra attityder och värderingar kring genus och våld?

■ Ja
■ Nej

Antal svarande: 164

”Fältare har medverkat i skolan och utbildat i Machofabriken där många har deltagit. Det har även skett riktade utbildningssatsningar för barn och unga kring våldsutsatthet och våldsutövning.”

Avesta kommun

”Länsövergripande aktiviteter under projektveckan En vecka fri från våld i samarbete med lokala samverkanspartners, exempelvis Länsstyrelsen. Lokalt togs en extern föreläsare in under 2022 som pratade om destruktiva maskulinitetsnormer och machokultur. Föreläsningen riktade sig till såväl skolor som vuxna som ofta träffar barn och unga i sin verksamhet”

Älmhults kommun

Nära nio av tio kommuner motiverar förövare till beteendeförändrande insatser

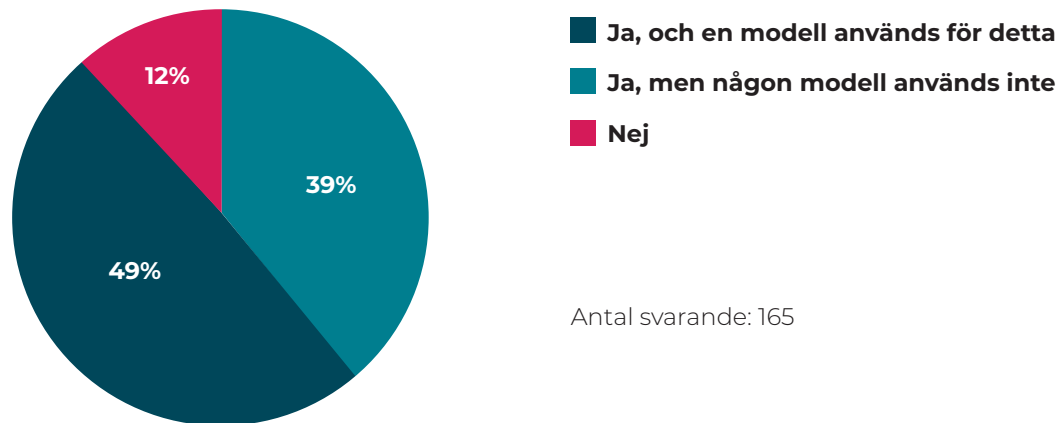
För att motverka våld krävs insatser för ett förändrat beteende hos förövarna, så kallad tertiär prevention, med tidig upptäckt och behandlingsprogram.

På frågan om kommunerna genomför särskilda åtgärder för att motivera förövare till att delta i insatser svarar nära 9 av 10 ja (88 %). Det innebär en förbättring jämfört med tidigare år, i den första Kvinnofridsbarometern 2015 uppgav 67,5 % att de genomför åtgärder.

Av de kommuner som har insatser idag svarar ungefär hälften att de har en metod för arbetet. Alternativ till våld (ATV) uppger flest kommuner att de använder. I förra undersökningen var det vanligare att man arbetade utan en modell för arbetet, andelen kommuner som uppger att de använder en modell har ökat från 40 till 49 procent.

18

Figur 8. Genomför kommunen särskilda åtgärder för att motivera förövare till deltagande i beteendeförändrade insatser?

”Vuxenheten frågar om våldsutsatthet samt våldsutövande i samband med varje förhandsbedömning oavsett aktualiseringsorsak. Efterfrågar även detta i samband med utredning. Skriftlig rutin för detta finns.”

Söderhamns kommun

”Olika verksamheter inom socialförvaltningen arbetar för att fånga upp våldsutövare och motivera dem att ta emot hjälp från Familjevåldsguppen. ATV och Samtal om våld erbjuds som stödinsats till våldsutövare.”

Trelleborgs kommun

Mer långsiktig finansiering för de som har överenskommelser – men färre kommuner ger stöd till jourer

Ekonomisk långsiktighet är en förutsättning för att kvinno-, tjej- och ungdomsjourer ska kunna driva och utveckla sina verksamheter. Kortsiktig finansiering innebär en osäkerhet och försvårar för långsiktig planering och utveckling.

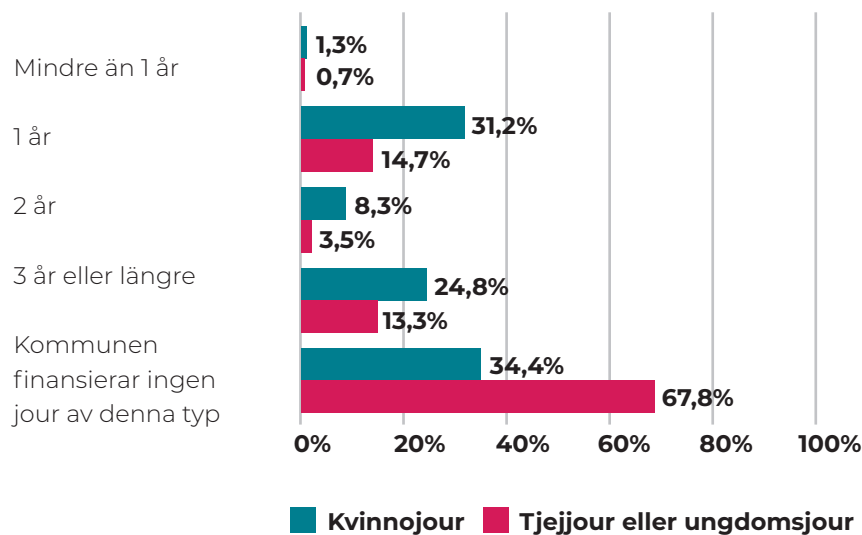
Jämfört med förra undersökningen har andelen kommuner som tar beslut om finansiering till kvinnojourer för tre år ökat från 11 % till 25 %. Även när det gäller tjej- och ungdomsjourer har finansieringen blivit mer långsiktig. I undersökningen 2021 uppgav 7,5 % av kommunerna att de gav finansiering för tre år, i år uppgav 13,3 % att de gör detta.

Färre kommuner finansierar kvinnojourer jämfört med 2015

En oroväckande trend är att färre kommuner ger finansiering till jourer jämfört med 2015, då uppgav 15 % av kommunerna att de inte finansierade någon ideell kvinnojour, i år är siffran 34 %.

När det gäller tjej- och ungdomsjourer är det klart färre som finansieras av kommunen, men här har andelen som ger stöd ökat något över tid. 2017 uppgav åtta av tio att de inte gav stöd. I år svarar sju av tio att de inte finansierar någon jour av denna typ.

Figur 9. För hur långa perioder tar kommunen inriktningsbeslut eller motsvarande om finansiering till ideella kvinnojourer och tjej- eller ungdomsjourer?

Antal svarande

Kvinnojour 157

Tjej- och ungdomsjour 143

Skriftliga överenskommelser med kvinnojourer i drygt hälften av kommunerna

För att kommunerna ska kunna erbjuda skydd och stöd till kvinnor och barn på ett rättssäkert sätt är det avgörande med ett formaliserat samarbete mellan socialnämnden och den ideella jouren. En överenskommelse, avsiktsförklaring eller ett avtal innebär en fastställd relation mellan parterna som gör att arbetet kan planeras på längre sikt. Jouren kan till exempel förbereda och planera för placeringar och socialsekreterare vet vem de ska kontakta när behov av stöd och skydd uppstår.

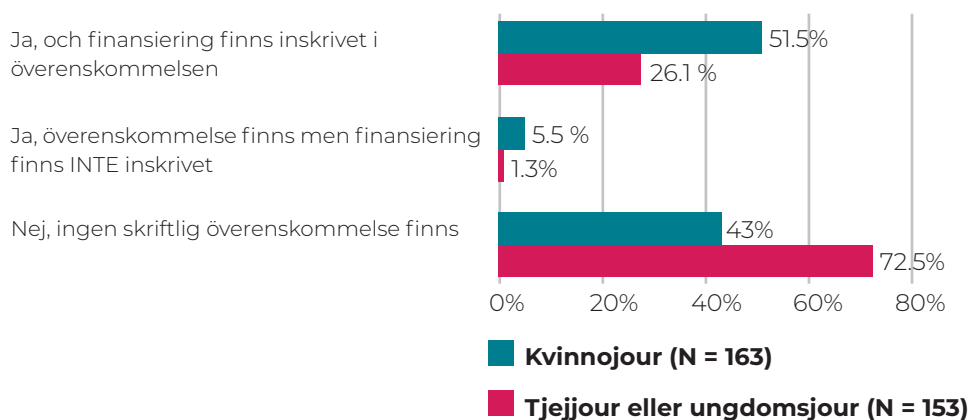
Nära sex av tio kommuner svarar att de har en överenskommelse med lokal eller närliggande kvinnojour, antingen med finansiering inskrivet i avtalet eller inte. Resultatet pekar på att något fler har överenskommelse nu än 2021, dock är det en mindre andel som uppger att de har en överenskommelse 2023 jämfört med 2015. Då uppgav 66 % att de hade en överenskommelse, i år uppgav 56 % att de har en överenskommelse.

Andelen som har finansiering inskrivet i överenskommelsen har ökat jämfört med förra undersökningen. Drygt hälften uppger nu att finansiering finns med, jämfört med 43 % för två år sedan. Samtidigt ligger nivån idag i linje med hur det såg ut 2019, vilket tyder på att det varierar över tid om finansiering är en del av avtalet eller inte.

När det gäller tjejjourerna och ungdomsjourerna har drygt var fjärde kommun ett avtal, och av dessa har majoriteten finansiering inskrivet. Det innebär en liten förbättring jämfört med förra undersökningen, då nära var fjärde hade avtal, och finansiering fanns med en femtedel av dem.

Flera kommuner uppger att det helt saknas jourer av denna typ i kommunen, och i något fall att den ingår i kvinnojouren. Att det inte finns någon separat tjej- eller ungdomsjour i den egna kommunen bör dock inte vara något hinder för att ge stöd till en närliggande jour, som kan bidra med viktigt stöd till unga.

Figur 10. Finns skriftliga överenskommelser om samverkan mellan socialnämnden och lokal eller närliggande ideell jour av följande typ?

Tjej- och ungdomsjourerna viktiga men står ofta utan ekonomisk bas

Tjejjourers och ungdomsjourers roll i kommuner är främst att arbeta för att förebygga våld och att stärka och stödja unga. De stöttar främst unga tjejer och kontakten sker till största del via chatt. Jourerna har också telefonsamtal, mejlkontakt och fysiska samtal och möten med unga. Samtalen rör utsatthet för sexuella övergrepp, frågor om relationer, kroppen, missbruk, självmordstankar och våld i nära relationer. Dessutom är många tjejjourer och ungdomsjourer ute i skolor och på fritidsgårdar och föreläser. De informerar och håller också i grupper där ungdomar får prata om exempelvis våld och normer.

Tjejjourerna och ungdomsjourer spelar ofta en central roll i kommunernas förebyggande arbete. Deras arbete värderas högt av många politiker och andra organisationer. De ses som en nödvändig del i arbetet med att nå ut till gruppen unga. I rapporten Ett steg på vägen - en undersökning av kommunernas förebyggande arbetet mot mäns våld mot kvinnor⁴ uppger kommunerna att Länsstyrelsen, polisen och kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer är de aktörer kommunen främst samarbetar med i det förebyggande arbetet, och när kommunerna rankar vilken funktion jourerna har är det just stöd och förebyggande arbete som kommer överst.

Eftersom unga är överrepresenterade både som utsatta och förövare för brott i nära relationer och andra våldsbrott och dessutom i högre grad än vuxna lider av psykisk ohälsa är detta arbete centralt. Mer än var fjärde ung tjej uppger i Brottsförebyggande rådets trygghetsundersökning (NTU 2023) att hon utsattes för sexualbrott året innan.

Trots detta är det få kommuner som har en överenskommelse med en tjejjour där finansiering finns inskrivet. Det innebär att jourerna till största del verkar utan fast ekonomisk bas, säkra medel för nästkommande år eller termin skulle göra det livsviktiga arbetet mer långsiktigt. Vem skulle göra arbetet om jourerna inte fanns?

Ideella kvinnojouren och/eller tjej- och ungdomsjouren har:

”Stor betydelse i fråga att föreläsa, stödverksamheter, sprida kunskap och framförallt nå ut till ungdomar.”

Halmstad kommun

Unizon uppmanar Sveriges kommuner att:

- **Använda Kvinnofridsbarometern som en checklista och guide** i vad kommunen behöver ha på plats och utveckla för att följa gällande lagstiftning, föreskrifter och förordningar. Uteblivna utvecklingsmedel får inte göra att kvinnofridsarbetet stannar av.
- **Inrätta en handlingsplan där kommunen tar ett helhetsgrepp när det gäller stadigvarande boende till våldsutsatta kvinnor och barn.** Det behövs olika former av utslusningsboenden, förturslägenheter, hyresgarantier från kommunen, billiga hyresrätter, samarbeten med andra aktörer och fungerande och kända rutiner inom kommunen.
- **Satsa på våldsförebyggande insatser med ett genus- och maktperspektiv** riktat till barn och unga och inkludera tjej- och ungdomsjourerna i arbetet. I det nationella våldsförebyggande programmet lyfts vikten av tidigt våldsförebyggande arbete där skolans insatser att förmedla grundläggande demokratiska värderingar och kunskap om makt och kön är grundläggande.
- **Inrätta systematiskt arbete med förövare för att förändra beteenden.** Kontakten med förövare måste i första hand utgå ifrån den utsattas säkerhet och insatser måste inkludera ett genus-, kön- och maktperspektiv. Det krävs ett utökat arbete att fånga upp förövare, hålla dem ansvariga och motivera dem till beteendeförändrande insatser för att mäns våld ska upphöra.
- **Ta inriktningsbeslut om långsiktig finansiering av lokala eller närliggande kvinnojourer och tjej- och ungdomsjourer.** Kvinnofridsarbete är inget projekt. Långsiktighet behövs för att kunna garantera att stöd och skydd finns tillgängligt och är i ständig utveckling. Unizon förespråkar modellen IOP Idéburet Offentligt Partnerskap, en formaliserad samverkansform mellan en kommun och en idéburen organisation som bygger på ömsesidighet, samverkan och tydlig ansvarsfördelning, med finansiering inskrivet.
- **Formalisera samarbete med och finansiera tjejjour och ungdomsjourerna.** Det måste till mer pengar till de organisationer som når dem som är mest utsatta för killars och mäns våld: nämligen unga. Arbete med unga kan inte stå vid sidan om ordinarie arbete mot våld.

Barn som upplever våld

Inte bara kvinnorna utan även barnen utsätts för och upplever våld. Studier visar att ett av tio barn upplever våld i hemmet. Våldet påverkar deras fysiska och psykiska hälsa negativt och de löper stor risk att utveckla PTSD. Det nya barnfridsbrottet som trädde i kraft den 1 juli 2021 gör det straffbart att utöva våld inför ett barn.

Barnen har egna upplevelser av våldet och behov av stöd för att bearbeta händelserna. I årets undersökning uppger några av kommunerna att de saknar kompetens eller verksamhet som kan garantera stöd och skydd för barn som upplevt våld. Detta trots barns ställning som brottsoffer med lagstadgad rätt till stöd.

Forskning visar att barns upplevelser av pappas våld mot mamma kan få allvarliga konsekvenser jämförbara med barns upplevelser av krig, tortyr, utsatthet och flykt. Hemmet, som ska vara den plats som inger trygghet, blir istället den plats som är starkt kopplat till hot och våld.

”Socialnämnden ska också särskilt beakta att ett barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående är offer för brott och ansvara för att barnet får det stöd och den hjälp som barnet behöver” – Socialtjänstlagen

Fler kommuner har skriftlig rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende jämfört med 2015

När barn upplevt våld och kommer till ett skyddat boende är det av yttersta vikt att barnet i den mån det går, får fortsätta med de rutiner som ingår i barnets liv. Att få gå till förskolan eller skolan är centralt i de flesta barns liv och de behöver relationer med skolkamrater och jämnåriga. Majoriteten av de barn som vistas på kvinnojour kan tyvärr inte fortsätta i sin tidigare förskola eller skola på grund av säkerhetsskäl. Då krävs det flexibla och snabba lösningar mellan kommunerna så att barnet i den utsträckning det är möjligt får upprätthålla kontakt med förskola och skola. Unizons kvinnojourer vittnar om att det många gånger blir en fråga mellan hemkommunen och vistelsekommunen vem som ska bära ansvaret för barnets skolgång, på grund av ekonomiska orsaker. Denna process kan dra ut på tiden och barnet hamnar då mellan stolarna. Detta är naturligtvis oacceptabelt och kräver förändringar så att barnets grundläggande rättigheter tas tillvara.

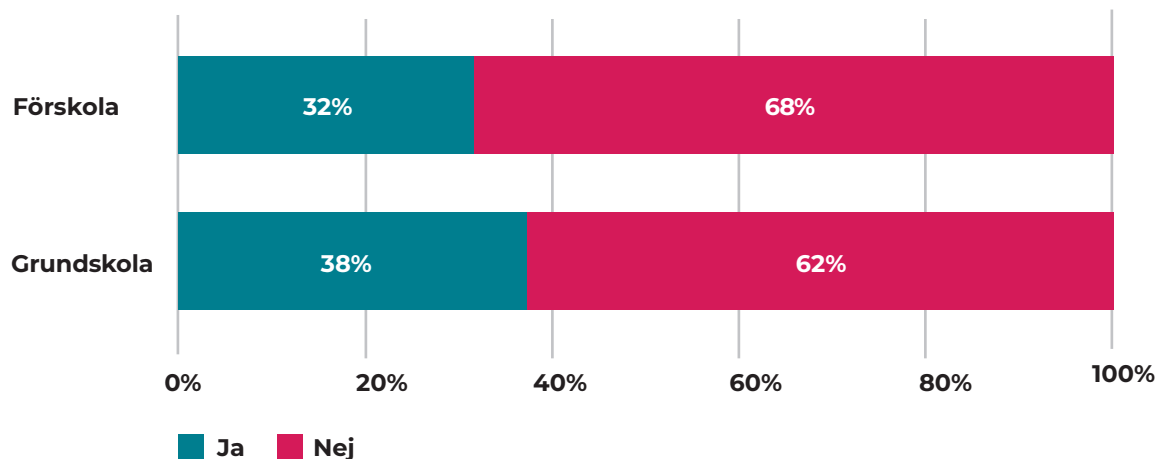
Barnets livssituation påverkas av våldet och uppbrottet med en placering på ett skyddat boende. Skolan ger struktur i vardagen, möjligheter att utvecklas, nå kunskapsmålen och lära sig färdigheter. Det blir extra viktigt för barnets utveckling att skolgången säkras när förhållandena hemma är osäkra. Att förutsättningarna blir så jämlika som möjligt genom barnens skolgång har understrukits genom att många skolor satt upp regler om att barn inte får frånvara på grund av att exempelvis familjen åker på semester. Att jämföra denna strikta närvaroplikt med avsaknaden av rutiner för att säkra gruppen barn som bor på skyddat boendes skolgång ger en bild av skeva prioriteringar. Även för de mindre barnen är det viktigt med kontinuitet. Är barnet van att gå på förskola bör detta behov tillgodoses.

Möjligheten att gå i förskola eller skola kan många gånger vara avgörande för ett barns hälsa och utveckling och ska inte reduceras till en fråga om ekonomiska resurser. I slutändan blir det dyrare för samhället i helhet. Tyvärr fungerar det fortfarande dåligt ute i landets kommuner. Skolplikten är ytterst ett kommunalt ansvar och det är därför av allra största vikt att kommuner säkerställer att barn som bor i skyddat boende får rätt till sin skolgång. Ett viktigt steg är att genom tydliga och skriftliga rutiner se till att barn garanteras skolgång.

I årets undersökning uppger 62 % att de saknar en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende, vilket är detsamma som i Kvinnofridsbarometern 2021. 68 % uppger att de saknar rutin för placering i förskolan. Inte heller här har det skett någon förbättring jämfört med 2021. Jämfört med 2015 och tidigare år har det skett en förbättring - runt 90 % saknade rutin för både förskola och grundskola år 2015.

Trots en viss förbättring över tid är siffrorna alarmerade. Frågan har varit på agendan under flera år, lyfts i media, och Unizon har även i andra undersökningar och sammanhang påtalat att många kommuner brister i arbetet för att säkerställa att barn som lever i skyddat boende kan fullfölja sin skolplikt.

Figur 11. Har kommunen en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende?

Antal svarande

Förskola: 152

Grundskola: 153

Var fjärde kommun kräver felaktigt båda vårdnadshavarnas godkännande för insatser till barnet

När en förälder utsatt den andra för våld är det vanligt att denna också fortsatt utövar makt genom att motsätta sig att barnet får stöd. Det är ett sätt att förneka sina brott och samtidigt försvåra för barnets möjlighet att må bättre. Barnets möjligheter till relevant hjälp och stöd försvåras.

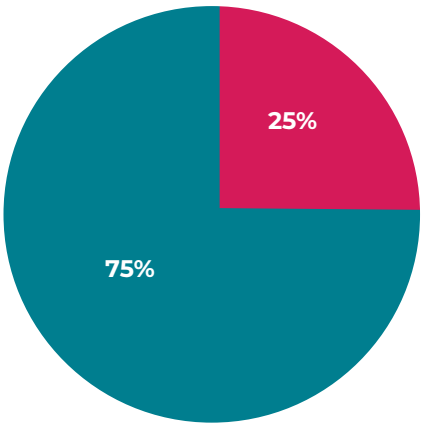
För att möjliggöra barns rätt till stöd gjordes en lagändring i föräldrabalken 2012 att socialtjänsten kan besluta om att vidta åtgärder utan båda vårdnadshavares samtycke, med hänsyn till barnets bästa. Åtgärderna kan gälla samtalsbehandling, psykiatrisk utredning eller en öppenvårdsinsats.

Av undersökningen framgår att tre av fyra kommuner beviljar insatser om bara en vårdnadshavare godkänner. Resultaten är ungefär desamma som 2021. Men 2019 var det en högre andel som endast krävde godkännande från en förälder. Resultatet tyder på att flera kommuner inte tillämpar möjligheten, kanske av okunskap eller andra skäl. Resultaten kan också innebära att samma kommuner hanterar frågan på olika sätt över tid.

Figur 12. Under vilka förutsättningar beviljar ni insatser till barn under 18 år som upplevt pappas våld mot mamma där båda föräldrarna är vårdnadshavare?

- **Insats ges endast om båda vårdnadshavarna godkänner**
- **Insats ges om en av vårdnadshavarna godkänner**

Antal svarande: 150

Unizon uppmanar Sveriges kommuner att:

- **Stoppa tvångsumgänge.** Säkerställ att barn som bor med sin mamma i skyddat boende aldrig ska ha umgänge med en pappa eller styvpappa som utövar våld mot mamman och barnet. Ta snabbare interimistiska beslut om vårdnad, boende och umgänge när det finns misstanke om våld mot mamma.
- **Genomföra en obligatorisk utbildning och kunskapslyft om barns behov av stöd** och skydd för all personal inom skola, hälso- och sjukvården, socialtjänsten och rättsväsendet om hur våld påverkar barn och vilka konsekvenser det ger.
- **Säkerställ att det finns personal och verksamheter med särskild kompetens för stöd och skydd av barn som upplever våld.** Kommuner måste upphöra att bryta mot socialtjänstlagen och ta ansvar för att barn får det stöd och skydd som de behöver och har rätt till. Att inte tillgodose barnets behov ger allvarliga konsekvenser på lång sikt.
- **Garantera rätten till långsiktig bostad för barn** som tillsammans med sina mammor flytt undan våld

Kompetens, resurser och prioritet

Kontinuerlig kompetensutveckling, tydliga och långsiktiga ekonomiska förutsättningar och att det finns tydligt uppsatta mål som ingår i kommunernas ordinarie verksamhet är framgångsfaktorer för kvinnofridsarbetet enligt en undersökning av SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, 2016.⁵

Kvinnofridsbarometern visar att det fortfarande finns brister i kommunernas systematiska arbete på området. Många kommuner saknar mätbara mål, politiskt beslutade handlingsplaner, öronmärkta medel och utvärderar inte sitt arbete.

Utan detta på plats är det svårt att bedöma om arbetet är effektivt, motsvarar behoven och om det finns anledning att utveckla eller förändra insatserna. Framförallt tyder det på att frågan inte prioriteras. Mätbara mål och analys av hur väl insatserna möter behoven är dessutom två krav i Socialstyrelsens föreskrifter om våld i nära relationer.⁶

Brister i systematiskt arbete i många kommuner

27

Årets undersökning visar, precis som tidigare barometrar, att det finns brister i det systematiska arbetet inom en rad områden. Även om resultaten pekar på att det skett vissa förbättringar så saknar många kommuner helt eller delvis ett systematiskt arbete.

Drygt hälften av kommunerna har mätbara mål för arbetet, vilket är en viss förbättring jämfört med förra undersökningen då 45 procent uppgav att de hade mål för arbetet.

En större andel, sju av tio, svarar att de har en politiskt beslutad handlingsplan för arbetet. Här har ingen förändring skett jämfört med förra undersökningen.

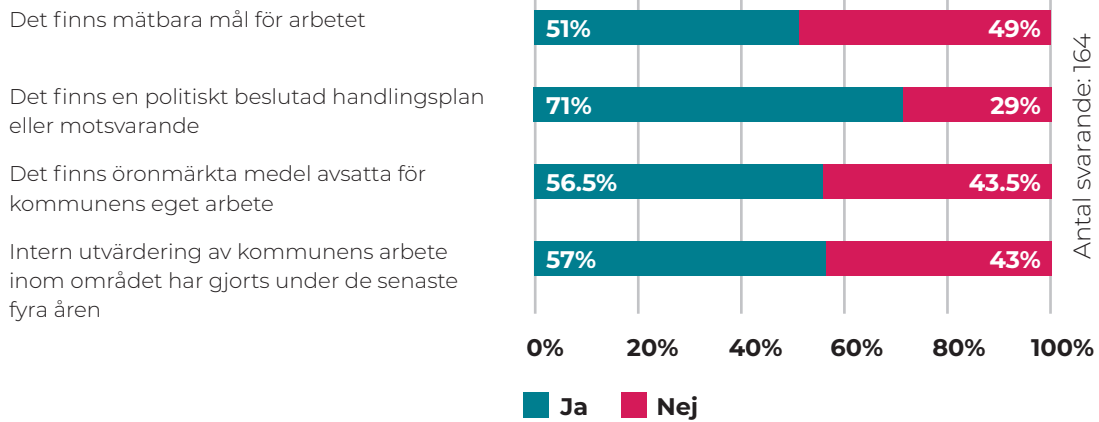
Nära sex av tio uppgav att de har utvärderat arbetet under de två senaste åren. Här pekar resultaten på en viss förbättring jämfört med förra undersökningen. Drygt hälften uppgav 2021 att arbetet utvärderats.

Nära sex av tio uppgav också att det finns särskilt avsatta medel för arbetet mot våld. 2021 svarade drygt hälften att det fanns medel avsatta, men andelen har varit högre tidigare år. Ett antal av kommunerna kan i sina svar avse de statliga utvecklingsmedel som mottagits. För en långsiktighet och effekt i arbetet krävs att kommunen öronmärker särskilda resurser som avsätts inom området kvinnofrid. Att kvinnofridsområdet på många håll saknar en egen budgetpost vittnar om att området fortfarande är lågt prioriterat.

5 Framgångsfaktorer i kvinnofridsarbetet – en undersökning av utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer. SKL:2016

6 HSL-FS 2022:39, 2 kap, 8§, Föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer. Stockholm: Socialstyrelsen; 2022

Figur 13. Vad av följande gäller för kommunens arbete med mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?

Drygt åtta av tio socialchefer har gått utbildning inom området

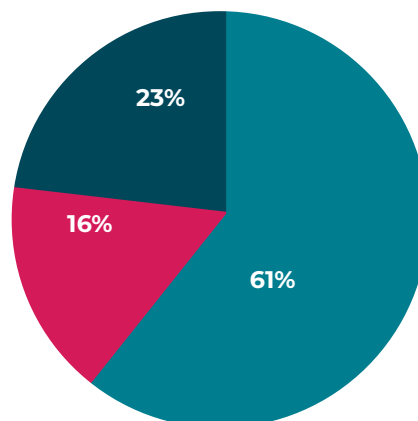
Att den högsta chefen inom förvaltningen har kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld är viktigt för utvecklingen och prioritering av verksamheten. Kunskap om mäns våld mot kvinnor är nödvändigt på alla nivåer i kommunen för att arbetet ska vara en integrerad del i kommunens verksamhet.

I 84 % av kommunerna har socialchefen gått någon form av utbildning. Vanligast är grundläggande utbildning. I förra undersökningen uppgav 75 % av kommunerna att socialchefen gått utbildning.

Figur 14. Har socialchef eller motsvarande gått utbildning om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

- Ja, grundläggande utbildning
- Ja, fördjupande utbildning
- Nej

Antal svarande: 155

Drygt var tionde kommun saknar helt en funktion för kvinnofridsarbete

Resultaten visar att det i drygt var tionde kommun saknas en person med särskilt funktionsansvar för kvinnofridsfrågor. 19 kommuner har svarat att de varken har en kvinnofridshandläggare, kvinnofridssamordnare eller något kvinnofridsteam. Resultatet ligger i linje med förra undersökningen. Det innebär en stor rättsosäkerhet för våldsutsatta kvinnor och barn.

Sex av tio har permanent kvinnofridssamordnare

För att öka kommunens möjligheter att erbjuda adekvat stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som upplevt våld är funktionen kvinnofridssamordnare avgörande. Unizons medlemmar framhåller detta och det bekräftas även i Länsstyrelsen Stockholms rapport 2014.⁷ Kvinnofridssamordnarens funktion var avgörande för samverkan, förändringsarbetet och för att rätt stöd kunde erbjudas. Kvinnofridssamordnarens roll är ofta både operativ och strategisk och ger även stöd internt till chefer och handläggare.

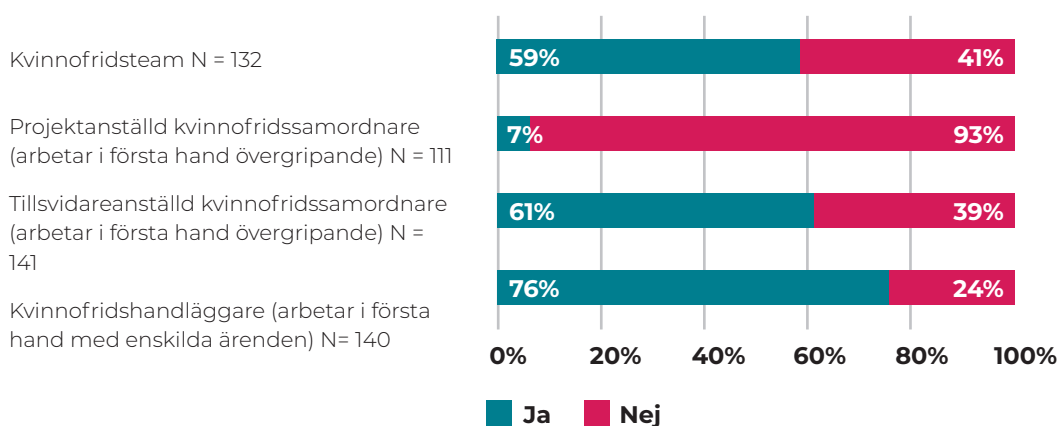
I årets undersökning framgår att sex av tio kommuner har en tillsvidareanställd samordnare. I undersökningen 2021 svarade strax under hälften av kommunerna att de hade denna funktion. Det har alltså skett en förbättring i kommunerna. Ett mindre antal kommuner har projektanställda samordnare, vilket innebär att nära 7 av 10 kommuner har en kvinnofridssamordnare.

Sex av tio har kvinnofridsteam

En organisation med tydliga ansvarsområden och särskilda funktioner som driver kvinnofridsarbetet är en viktig grund för ett framgångsrikt arbete. Att genom kvinnofridsteam samla ansvaret för exempelvis utredning av stödbehov och skyddat boende, samtal, praktisk hjälp och samverkan både internt och externt är ett bra sätt att organisera arbetet.

Nära sex av tio kommuner svarar att de har ett kvinnofridsteam. Här har en förbättring skett. I förra undersökningen uppgav strax under hälften av kommunerna att de har ett kvinnofridsteam och 2015 uppgav 41,5 % att de hade kvinnofridsteam.

Figur 15. Vilka av följande funktioner har kommunen inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?

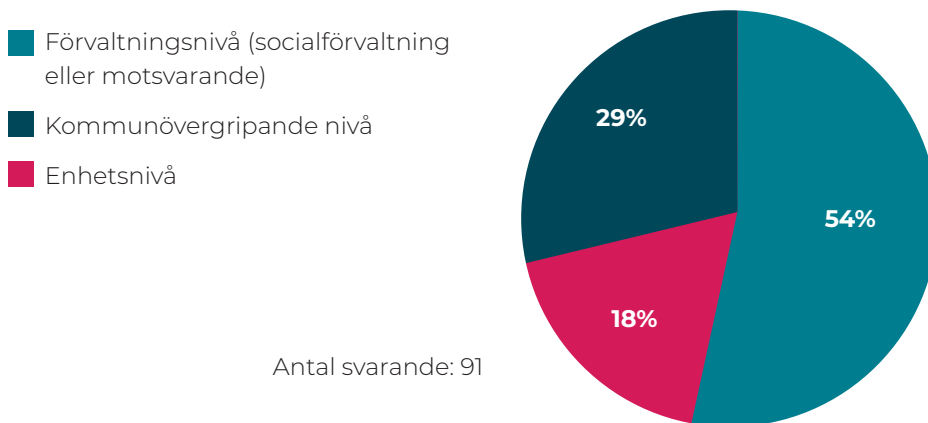
Kvinnofridssamordnare på kommunövergripande nivå en framgångsfaktor

Länsstyrelsen framförde också i ovan nämnda rapport att det medför stora fördelar om kvinnofridssamordnaren har en övergripande placering på kommun- eller förvaltningsnivå. Därmed blir kvinnofridsarbetet inkluderat i alla enheters arbete och det blir enklare att driva förändringsarbetet, både operativt och strategiskt.

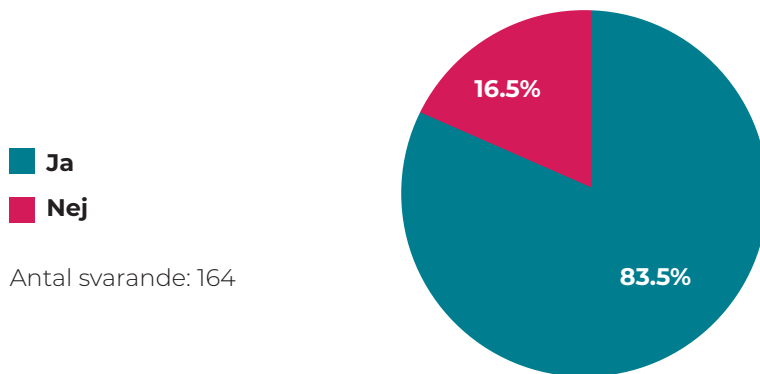
Resultaten i årets undersökning visar att av de kommuner som har en kvinnofridssamordnare är drygt hälften placerade på förvaltningsnivå. Det är en något högre andel än 2021. 29 % har en kvinnofridssamordnare som arbetar kommunövergripande vilket signalerar att kommunen prioriterar frågan högt. Denna andel har ökat jämfört med 2021, då 17 % hade kvinnofridssamordnare placerad på kommunövergripande nivå. 2015 var siffran nio procent så här har framsteg gjorts.

Andelen kommuner som har samordnare som endast arbetar på enhetsnivå har samtidigt sjunkit från 31,5 % 2015 till 18 % 2023. De kommuner som har samordnaren placerad på enhetsnivå bör omgående se till att placera samordnaren på en högre nivå i organisationen.

Figur 16. På vilken nivå inom kommunen är kvinnofridssamordnaren placerad (endast de som har svarat att de har samordnare)

Figur 17. Har kommunen en vägledning eller motsvarande för att rutinmässigt ställa frågor om våld inom socialtjänstens olika verksamheter?

Drygt åtta av tio har rutin för att ställa frågor om våld inom socialtjänsten

Många våldsutsatta kvinnor söker stöd och vård inom socialtjänsten utan att ange våld som egentlig bakomliggande orsak. Ett sätt att tidigt upptäcka våld är att rutinmässigt ställa frågor kring våld inom socialtjänstens verksamheter. I Socialstyrelsens föreskrifter anges socialnämndens skyldighet att fastställa rutiner för när och hur personalen ska ställa frågor om våld.⁸ Om våldsutsatta identifieras tidigt kan mycket lidande undvikas.

Drygt åtta av tio kommuner uppger att de har en vägledning eller motsvarande för att rutinmässigt ställa frågor om våld inom socialtjänstens olika verksamheter. 2021 uppgav drygt sju av tio att de har en vägledning.

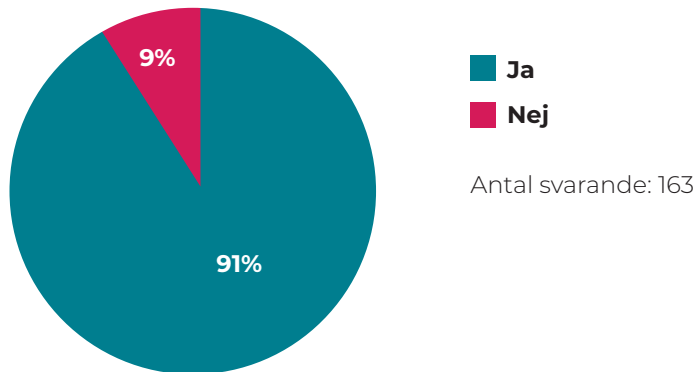
Nio av tio säkerställer att alla medarbetare har grundläggande kunskaper

Ett annat sätt att förbättra möjligheterna till tidig upptäckt är att alla inom socialförvaltningen har grundläggande kompetens om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Ändringen i högskoleförordningen 2018 innebär att mäns våld mot kvinnor ingår som en obligatorisk del i examinationsordningen för socionomer. I Socialstyrelsens föreskrifter anges krav att yrkesverksamma som arbetar med handläggning och uppföljning bör ha kunskap om våld. En grundläggande kompetens är en viktig förutsättning för ett systematiskt och effektivt arbetet.

Nio av tio kommuner uppger att de säkerställer att alla medarbetare inom socialtjänsten har grundläggande kunskaper om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation. Resultatet är i linje med tidigare undersökningar.

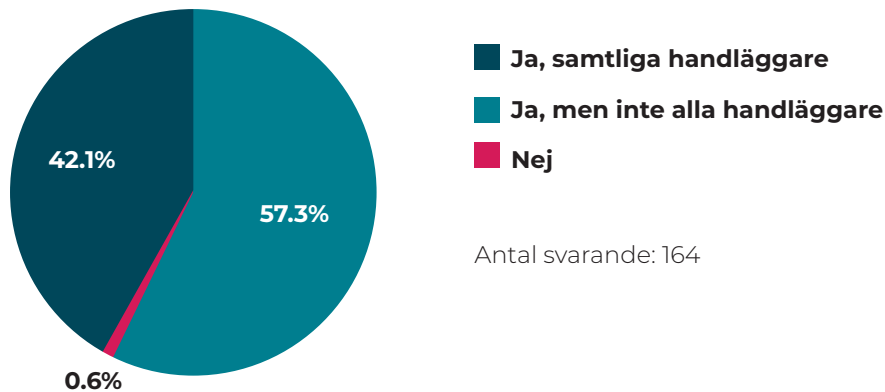
Av kommenterarna framgår dock att ambitionerna varierar. Många kommuner har kurser för nyanställda, en del samarbetar med andra kommuner och i något fall sker vidareutbildningen och kompetensutveckling på högskola. En stor andel uppger att utbildningen är webbaserad och ibland rör det sig om en föreläsning. Flera kommuner nämner att en hög personalomsättning är en utmaning när det handlar om att säkerställa att alla medarbetare har kunskaper. Vanligt är därför att regelbundet genomföra utbildningsinsatser för att upprätthålla en god nivå.

Figur 18. Säkerställer kommunen att alla medarbetare inom socialtjänsten har grundläggande kunskaper om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Samtliga kvinnofridshandläggare har gått fördjupade utbildningar i fyra av tio kommuner

Figur 19. Har handläggare som utreder behov hos våldsutsatta kvinnor och barn som upplevt våld och förövare gått fördjupande utbildningar om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Att de handläggare som utreder våldsutsatta kvinnor och barn som upplevt våld har gått fördjupande utbildningar inom området ökar förutsättningarna för att rätt stöd och insatser beviljas. Endast drygt fyra av tio kommuner uppger att samtliga kvinnofridshandläggare gått fördjupad utbildning. Övriga kommuner, nära sex av tio, uppger att fördjupad utbildning genomförts, men att den inte omfattat alla handläggare

De handläggare som utreder ärenden som rör mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer bör ha fördjupade kunskaper inom ämnet. Med satsningar på kompetensutveckling ökar medarbetarnas motivation och organisationen påverkas också positivt.

Uteblivna utvecklingsmedel bedöms få stor påverkan på arbetet

Internationellt och nationellt har jämställdhet och mäns våld mot kvinnor under lång tid varit prioriterade områden. Sveriges undertecknande av Istanbul-konventionen har drivit på arbetet och en nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor tagits fram.

Utvecklingsmedel ämnade att stötta upp kommunernas arbete i frågan började delas ut i mitten av 2000-talet och mellan 2016 och 2022 kunde kommuner rekvirera medel enligt en fördelningsnyckel. De behövde alltså inte söka medel utifrån tydliga mål och resultat. Med statliga medel har även små kommuner med mindre resurser haft möjlighet att genomföra förbättringar på kvinnofridsområdet. Under dessa år har lagstiftningen skärpts och kraven ökat på myndigheterna för att säkerställa både våldsförebyggande arbete och insatser för att öka kompetensen om mäns våld mot kvinnor.

Under 2022 delade Socialstyrelsen ut 85,5 miljoner kronor till kommunerna för utveckling av arbetet mot våld i nära relationer. Myndigheten fick inte i uppdrag av regeringen att fördela utvecklingsmedel för 2023. Det var därför av stort intresse att i årets Kvinnofridsbarometer undersöka hur förutsättningarna påverkas för ett fortsatt arbete mot våld. Frågan är inte poänggrundande.

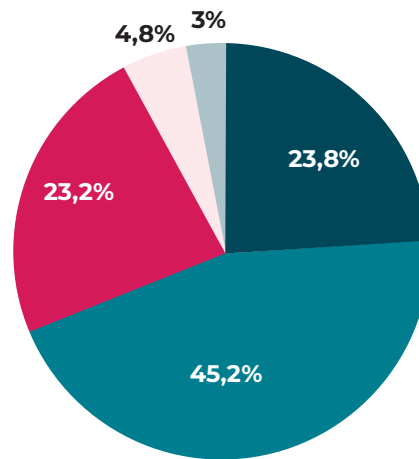
Sju av tio uppger att uteblivna medel kommer få påverkan på kommunens arbete

På frågan om de uteblivna medlen kommer att påverka kommunens förutsättningar att arbeta mot våld i nära relationer så svarar de allra flesta att det kommer att få konsekvenser för verksamheten. Sju av tio uppger att det kommer påverka kommunens arbete i ganska stor eller mycket stor utsträckning. Endast en mindre andel kommuner tror att de uteblivna medlen inte kommer att påverka arbetet.

Flera kommuner nämner att det framför allt begränsar möjligheterna att arbeta med kompetensutveckling, och att möjligheterna till fördjupad utbildning riskerar att försvinna. Andra nämner att verksamhetsutvecklingen hotas, och någon kommun pekar också på att det kommer att bli svårt att upprätthålla den basala nivån i arbetet när stödet försvinner.

I Socialstyrelsens öppna jämförelser 2022, uppger de flesta kommuner att de under det senaste året genomfört fortbildning inom området.⁹ Det är 93% av de inrapporterade kommunerna som uppger att de genomfört fortbildning. Fortbildningen var viktig för utredningarna skulle hålla god kvalitet.

Figur 20. Hur bedömer du att kommunens förutsättningar att arbeta mot våld i nära relationer kommer att påverkas av att utvecklingsmedel inte kommer att fördelas 2023? (N = 168)
Procent

- Kommunens arbete kommer att påverkas i mycket stor utsträckning
- Kommunens arbete kommer att påverkas i ganska stor utsträckning
- Kommunens arbete kommer att påverkas i liten utsträckning
- Kommunens arbete kommer inte alls att påverkas
- Vet ej

Rankning för Sveriges kommuner

Kommun	2023	2021	2019	2017	2015
Trollhättans stad	1	1	1	1	6
Lidköpings kommun	2	40	62	*	*
Växjö kommun	3	*	12	3	2
Eskilstuna kommun	3	2	100	55	*
Västerås stad	3	3	*	10	11
Kristianstads kommun	6	3	*	5	6
Göteborgs stad	6	7	5	*	69
Karlstads kommun	8	5	4	11	9
Hudiksvalls kommun	9	135	22	42	46
Sundbybergs stad	10	30	40	97	34
Mjölby kommun	10	140	*	63	12
Karlskrona kommun	10	*	50	*	*
Jönköpings kommun	13	21	5	21	90
Norrköpings kommun	14	10	*	56	157
Upplands Väsby kommun	14	*	*	*	98
Hässleholms kommun	16	62	70	15	21
Höganäs kommun	16	70	167	*	87
Kalmar kommun	16	*	58	58	*
Umeå kommun	19	*	32	35	54
Huddinge kommun	20	23	*	21	46
Borlänge kommun	20	57	58	109	*
Olofströms kommun	22	162	40	*	98
Borås kommun	22	26	22	100	26
Hjo kommun	24	*	163	*	*
Södertälje kommun	24	38	10	*	82
Skellefteå kommun	26	33	50	13	4
Falu kommun	27	103	92	18	119
Sollentuna kommun	28	14	21	*	*
Solna stad	28	*	3	58	108
Lunds kommun	28	12	10	32	*
Vellinge kommun	28	24	*	*	*
Salems kommun	32	80	20	80	149
Torsås kommun	32	75	129	*	*
Nyköpings kommun	34	8	7	*	5
Malmö stad	35	49	28	15	12
Bollnäs kommun	36	*	*	*	*
Nacka kommun	37	*	40	136	59
Uppvidinge kommun	37	*	86	*	*
Ronneby kommun	37	167	37	2	1
Finspångs kommun	37	*	*	157	113
Halmstads kommun	37	*	144	*	*
Strängnäs kommun	42	21	16	21	140

Kommun	2023	2021	2019	2017	2015
Vingåkers kommun	42	170	*	*	98
Köpings kommun	44	*	77	*	*
Sala kommun	44	12	100	*	*
Aneby kommun	44	96	*	123	133
Falköpings kommun	47	33	15	21	8
Vänersborgs kommun	47	127	86	*	65
Karlskoga kommun	49	154	*	51	172
Lidingö Stad	49	40	96	*	113
Ludvika kommun	49	26	22	6	163
Örebro kommun	49	14	12	69	54
Härnösands kommun	53	43	77	42	98
Haninge kommun	53	43	50	*	119
Trelleborgs kommun	55	166	123	136	59
Gullspångs kommun	55	*	62	148	34
Oskarshamns kommun	55	143	70	103	*
Östersunds kommun	55	*	40	95	46
Stockholms stad	55	19	37	69	26
Enköpings kommun	55	140	50	*	*
Katrineholms kommun	55	92	*	14	10
Skövde kommun	62	66	50	32	21
Mölnåls kommun	63	19	68	72	29
Eksjö kommun	63	*	142	*	*
Kalix kommun	65	75	*	*	21
Hagfors kommun	65	178	158	152	173
Tierps kommun	65	127	158	*	149
Karlshamns kommun	65	8	40	*	195
Lerums kommun	69	*	*	11	3
Trosa kommun	70	103	91	*	*
Arvika kommun	70	29	58	109	*
Tyresö kommun	70	159	139	139	46
Norrtälje kommun	70	*	*	*	164
Sigtuna kommun	74	46	2	15	*
Järfälla kommun	74	62	144	*	108
Linköpings kommun	74	51	77	7	90
Ljungby kommun	74	96	*	58	119
Storfors kommun	78	120	149	*	157
Lilla Edets kommun	79	40	70	*	*
Ljusdals kommun	79	85	129	58	98
Varbergs kommun	79	100	47	77	20
Laholms kommun	79	33	118	*	*
Sandvikens kommun	79	*	158	139	164
Skurups kommun	84	88	*	123	34
Hedemora kommun	84	183	*	*	167
Munkfors kommun	84	51	*	*	*
Töreboda kommun	87	93	33	80	118
Habo kommun	87	81	139	114	*
Orsa kommun	87	100	110	51	191
Degerfors kommun	87	*	123	*	*
Timrå kommun	87	135	*	132	140
Surahammars kommun	87	46	62	42	180
Herrljunga kommun	93	*	*	85	29
Sölvesborgs kommun	93	11	16	159	168
Värmdö kommun	93	113	*	*	108

Kommun	2023	2021	2019	2017	2015
Tjörns kommun	93	81	77	*	95
Åsele kommun	97	133	96	97	*
Mora kommun	97	70	113	38	176
Gotlands kommun	97	*	113	27	17
Danderyds kommun	97	156	74	51	34
Uddevalla kommun	97	125	*	*	69
Markaryds kommun	97	93	*	120	98
Partille kommun	97	*	40	42	59
Arboga kommun	104	75	129	20	95
Värgårda kommun	105	62	40	*	*
Smedjebackens kommun	105	49	120	72	90
Älmhults kommun	105	*	*	*	130
Malungs kommun	105	135	*	*	*
Upplands-Bro kommun	105	95	123	116	*
Arjeplogs kommun	110	51	*	29	138
Alingsås kommun	110	*	*	85	21
Grums kommun	110	57	33	31	59
Älvdalens kommun	113	148	*	65	199
Åstorps kommun	114	133	*	*	82
Säters kommun	115	156	77	42	34
Ulricehamns kommun	115	*	84	132	*
Söderköpings kommun	115	*	*	*	*
Ystads kommun	118	*	104	107	*
Eslövs kommun	118	38	14	26	*
Emmaboda kommun	120	*	*	*	*
Bräcke kommun	121	*	*	*	*
Lysekils kommun	122	159	142	*	182
Götene kommun	122	163	153	*	119
Kramfors kommun	122	*	28	*	*
Kinda kommun	122	*	*	109	*
Nordmalings kommun	126	88	171	*	126
Ale kommun	126	*	*	42	21
Vindelns kommun	126	127	*	*	*
Mönsterås kommun	126	149	*	*	176
Kils kommun	130	170	47	*	*
Svenljunga kommun	130	120	*	116	54
Norbergs kommun	130	163	96	107	198
Sjöbo kommun	133	51	*	35	44
Mariestads kommun	134	*	*	154	95
Österåkers kommun	134	125	*	*	154
Filipstads kommun	134	120	86	72	128
Storumans kommun	137	154	144	25	133
Söderhamns kommun	137	*	129	72	82
Högsby kommun	139	*	*	*	*
Kristinehamns kommun	139	85	33	3	17
Vetlanda kommun	139	103	*	109	140
Ödeshögs kommun	142	113	120	*	*
Simrishamns kommun	142	70	50	*	34
Mullsjö kommun	144	88	*	*	87
Piteå kommun	144	70	163	69	82
Burlövs kommun	144	180	*	*	157
Askersunds kommun	147	143	129	123	149
Marks kommun	147	143	27	129	32
Älvsbyns kommun	147	103	165	*	*

Kungsbacka kommun	150	149	104	93	54
Ånge kommun	150	*	*	66	133
Säffle kommun	150	*	154	*	*
Krokoms kommun	150	5	100	58	*
Sävsjö kommun	150	57	*	80	*
Vaxholms stad	155	179	*	116	*
Östhammars kommun	156	*	112	*	*
Höörs kommun	156	*	*	123	*
Vaggeryds kommun	156	*	*	*	*
Fagersta kommun	159	62	50	93	54
Svedala kommun	159	165	129	50	187
Bromölla kommun	161	143	*	*	113
Munkedals kommun	162	*	*	*	*
Avesta kommun	163	135	*	*	173
Hylte kommun	164	111	*	120	176
Åtvidabergs kommun	165	183	*	*	108

Metod för rangordning

Kommunernas svar har betygssatts och utifrån betygen har en rangordning gjorts. En kommun som har fått bra betyg behöver inte nödvändigtvis vara en kommun som i alla avseenden har ett väl utvecklat arbete med kvinnofrid. På samma sätt kan en kommun som fått låga betyg i flera avseenden göra bra insatser inom området. Betygen fungerar dock som en indikator på i vilken utsträckning en kommun använder sig av olika styrmedel, policys och insatser för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Kommuner som svarat på färre än tolv frågor har tagits bort ur rangordningen, men deras svar ingår i redovisningen av svaren på respektive fråga i rapporten. Maxbetyg på ett enskilt svarsalternativ är fyra poäng. Minimipoäng på respektive fråga är noll poäng och de kommuner som inte svarat på frågan har också fått noll poäng. De kommuner som svarat på alla 33 poänggivande delfrågor får sin totala poäng dividerad med 33. De kommuner som har uppgett att de inte har någon kvinnofridssamordnare och därmed inte kan svara på den uppföljande frågan om samordnarens placering i organisationen har fått sina poäng dividerade med 32.

Betygskriterier

1. Vilka av följande funktioner har kommunen inom området mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?

Kvinnofridsteam 2p

Projektanställd kvinnofridssamordnare (arbetar i första hand övergripande) 2p

Tillsvidareanställd kvinnofridssamordnare (arbetar i första hand övergripande) 3p

Kvinnofridshandläggare (arbetar i första hand med enskilda ärenden) 1p

2. På vilken nivå inom kommunen är kvinnofridssamordnaren placerad?

Kommunövergripande nivå 4p

Förvaltningsnivå (Socialförvaltning eller motsvarande) 2p

Enhetsnivå 1p

3. Vad av följande gäller för kommunens arbete med mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer?

Det finns mätbara mål för arbetet 2p

Det finns en politiskt beslutad handlingsplan eller motsvarande 1p

Det finns öronmärkta medel avsatta för kommunens eget arbete 2p

Intern utvärdering av kommunens arbete inom området har gjorts under de senaste två åren för att utveckla verksamheten 2 p

4. Finns skriftliga överenskommelser mellan socialnämnden och lokal eller närallgiggande ideell jour av följande typ? Poäng ges för kvinnojour respektive tjej- eller ungdomsjour.

Ja, och finansiering finns inskrivet i överenskommelsen 3p

Ja, överenskommelse finns men finansiering finns INTE inskrivet 1p

Nej, ingen skriftlig överenskommelse finns 0p

5. För hur långa perioder tar kommunen inriktningsbeslut eller motsvarande om finansiering till ideella kvinnojourer och tjej- eller ungdomsjourer? Poäng ges för kvinnojour respektive tjej- eller ungdomsjour.

Mindre än 1 år 0p

1 år 1p

2 år 3p

3 år eller längre 4p

Kommunen finansierar ingen jour av denna typ 0p

6. Har ni under de senaste två åren, utifrån egna eller andras underlag, analyserat förekomsten av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer i kommunen?

Ja 2p

Nej 0p

7. På vilket sätt erbjuder kommunen skyddat boende till våldsutsatta kvinnor?

1p per sätt. 0p om kommunen inte erbjuder skyddat boende.

8. Har kommunen beredskap (genom egen eller annans verksamhet) att ge stöd och skydd som beaktar särskilda behov för följande personer?

Kvinnor med funktionsnedsättning 1p

LHBTQ-personer 1p

Kvinnor över 65 år 1p

Kvinnor utan permanent uppehållstillstånd, såsom asylsökande, papperslösa 1p

Personer utsatta för hedersrelaterat våld 1p

Barn som upplevt våld 1p

Kvinnor med missbruk 1p

9. Ger kommunen våldsutsatta vuxna stöd i att få tillgång till permanent bostad?

Ja 3p

Nej 0p

10. Har kommunen under de senaste två åren genomfört regelbundna aktiviteter med syfte att förändra attityder och värderingar kring genus och våld?

Ja 3p

Nej 0p

11. Genomför kommunen särskilda åtgärder för att motivera förövare till deltagande i beteendeförändrade insatser?

Ja, och en modell används för detta 3p

Ja, men någon modell används inte 2p

Nej 0p

12. Har kommunen en aktuell skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för att säkra skolgången för barn i skyddat boende?

Ja 3p

Nej 0p

13. Under vilka förutsättningar beviljar ni insatser till barn under 18 år som upplevt våld mot närstående och som har två vårdnadshavare?

Insats ges endast om båda vårdnadshavarna godkänner 0p

Insats ges även om bara en vårdnadshavarna godkänner 2p

14. Har kommunen en vägledning eller motsvarande för att rutinmässigt ställa frågor om våld inom socialtjänstens verksamheter?

Ja 3p

Nej 0p

15. Säkerställer kommunen att alla medarbetare på socialtjänsten har grundläggande kunskaper om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Ja 3p

Nej 0p

16. Har handläggare som utreder behov hos våldsutsatta vuxna och barn som upplevt våld och förövare gått fördjupande utbildningar om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Ja, samtliga handläggare 3p

Ja, men inte alla handläggare 2p

Nej 0p

17. Har socialchef eller motsvarande gått utbildning kring mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?

Ja, fördjupad utbildning 3p

Ja, grundläggande utbildning 2p

Nej 0p

Manifest

Sverige är ett av världens minst ojämställda länder.

Ändå är mäns våld mot kvinnor ett av våra största samhällsproblem. Tusentals kvinnor och barn söker skydd på landets kvinnojouurer varje år. Varje dag sker runt 100 våldtäkter. Vart tionde barn tvingas uppleva pappas våld mot mamma. Över hela världen är mäns våld ett hinder för kvinnor och barns mänskliga rättigheter.

Unizons medlemmar stöttar, skyddar, förebygger och påverkar. Jourerna kämpar för kvinnors och barns rättigheter varje dag. Allt utifrån en kunskap om våld, genus och makt.

Vi som arbetar med våldets konsekvenser ser möjligheterna att förebygga. Vi tror på att bryta kopplingen mellan manlighet och våld. Vi vill se en värld där varje individ får växa upp fri från stereotypa föreställningar om kön. Vi vet att arbetet mot mäns våld mot kvinnor går hand i hand med arbetet för jämställdhet.

Vi tror på att vända på perspektiven, kliva in på nya arenor och synliggöra att mäns våld mot kvinnor inte är en isolerad fråga. Överallt i samhället finns anhöriga, kollegor, chefer, ideellt aktiva, politiker och många fler med makt att göra skillnad. Alla vinner på ett jämställt samhälle fritt från våld, och alla behövs i arbetet för att uppnå det. Unizon utmanar var och en att börja med sig själv och sitt närmaste sammanhang.

Unizon samlar kvinnojouurer, tjejjourer, ungdomsjouurer och jouurer mot sexuella övergrepp. Medlemmarna är förbundets förankring i verkligheten och i vardagen. Genom att vara en unison röst för jourerna kan vi hjälpa våldsutsatta kvinnor och barn att bli hörda. Tillsammans skapar vi **ett jämställt samhälle fritt från våld.**

I Kvinnofridsbarometern 2023 undersöker Unizon för femte gången kommunernas arbete mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Vår förhoppning är att Kvinnofridsbarometern ska vara till hjälp för att synliggöra förbättringsområden och goda exempel för att kommunerna ska uppfylla det nationella målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Använd Kvinnofridsbarometern som en checklista och guide. Tillsammans för ett jämställt samhälle fritt från våld.

Unizon samlar över 140 kvinnojourer, tjejjourer, ungdomsjourer och jourer mot sexuella övergrepp. Tillsammans arbetar vi för ett jämställt samhälle fritt från våld.

www.unizonjourer.se

Motion angående inkludering av krav på social hållbarhet i kommunens upphandlingspolicy

Social hållbarhet är en integrerad del av begreppet hållbarhet, som också inkluderar ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Tillsammans strävar dessa tre dimensioner efter att skapa långsiktiga och balanserade samhällen som uppfyller dagens behov utan att **kompromissa med kommande generationers förmåga att tillgodose sina egna behov.**

Värnamo kommun köper varor, tjänster och entreprenader för cirka 500 miljoner kronor årligen enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. I kommunens Policy för upphandling och inköp (antagen av kommunfullmäktige 2022-01-27, § 7 G) fastslås att förhållningssättet i upphandlingsfrågor skall vara att säkerställa att varor och tjänster köps med rätt kvalitet till lägsta kostnad med minsta miljöpåverkan inom ramen för gällande lagstiftning.

Här saknas kravet på social hållbarhet. Istället hänvisas till att uppföljandekontroll av sociala och etiska krav för leverantörer sker genom Adda inköpscentral - ett företag inom SKR.

I dagens samhälle står vi inför utmaningar som kräver hållbara och ansvarsfulla åtgärder. En av de viktigaste verktygen för att främja social hållbarhet på lokal nivå är genom kommunens upphandlingsverksamhet. Upphandlingspolicyen är en central del av detta, och det är därför nödvändigt att inkludera tydliga krav på social hållbarhet för att säkerställa att de offentliga medlen används på ett etiskt och ansvarsfullt sätt.

Vi vill även poängtera att tidigare godkända leverantörer kan via uppköp snabbt ändra ett seriöst förhållningssätt till ett mindre seriöst dito. Det engelska fackförbundet Unite har varnat för att **Go-Ahead Groups beteende i England kan komma att tillämpas av deras förvärv i Norden, ex.vis Flexbuss som kommunen har skrivit skolskjutsavtal med.**

Förslag: Jag föreslår att kommunfullmäktige beslutar att inkludera följande krav på social hållbarhet i kommunens upphandlingspolicy:

1. **Arbetsvillkor och mänskliga rättigheter:** Upphandlade parter ska följa och främja grundläggande arbetsrättigheter och mänskliga rättigheter, inklusive icke-diskriminering, jämställdhet och rätten till facklig organisering.
2. **Lokal sysselsättning och kompetensutveckling:** Upphandlingsprocessen bör främja lokal sysselsättning och ge möjligheter till kompetensutveckling för lokal arbetskraft.
3. **Social inkludering:** Upphandlade tjänster och produkter bör främja social inkludering genom att involvera och stödja marginaliserade grupper, som personer med funktionsnedsättning eller långtidsarbetslösa.
4. **Miljömässig och social ansvarstagande:** Upphandlade parter bör arbeta aktivt för att minska sin påverkan på miljön och samtidigt ta socialt ansvar gentemot samhället.
5. **Transparens och uppföljning:** Inför krav på öppenhet i leverantörernas sociala ansvarsarbete och implementera en systematisk uppföljning för att säkerställa efterlevnad av de fastställda kriterierna.

Motivering: Genom att inkludera dessa krav på social hållbarhet i upphandlingspolicyn tar kommunen ett viktigt steg mot att främja en rättvis, hållbar och ansvarsfull ekonomisk utveckling. Det kommer inte bara stödja lokala arbetstagare och företag utan också skapa en mer inkluderande och hållbar samhällsutveckling.

För att uppnå de övergripande målen om social hållbarhet och samtidigt säkerställa effektiv användning av skattemedel bör dessa kriterier vara vägledande för upphandlingsverksamheten.

Vi föreslår kommunfullmäktige att besluta:

att inkludera ovanstående krav på social hållbarhet i kommunens upphandlingspolicy och uppmanar ansvarig nämnd att genomföra nödvändiga åtgärder för att implementera dessa förändringar.

Värnamo 2024-02-06

Fjodor Eklund (V)
Emina Dautovic (V)

§ 31 Dnr: KS.2023.1029

Riktlinje - Parkering

Rättelse 2024-02-19

Beslut

Kommunstyrelsen ⁱ ~~beslutar~~

*i föreslår kommunfullmäktige
besluta*

att anta den av samhällsbyggnadsnämnden föreslagna riktlinjen för parkering Värnamo kommun

att utvärdering och eventuell revidering av riktlinjen ska göras senast 31 december 2025.

att ge teknik – och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på parkeringsreglering senast 22 mars 2024.

Elin

Reservationer

Jan Cherek (SD) och Bengt Lundström(SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Jan Chereks (SD) yrkande.

Anetté Myrvold (S) Åke Wilhelmsson (S), Bo Svedberg (S) och Ardita Berisha Cani (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för Anetté Myrvolds (S) yrkande.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har i tjänsteskrivelse den 18 september 2023 anfört bland annat följande. Den idag gällande parkeringsnormen för Värnamo kommun antogs av kommunfullmäktige 25 mars 1993. Under de 30 år som har förflutit sedan dess har mycket förändrats både vad det gäller kommunens och stadens utveckling, biltäthet och teknisk utveckling såväl som ökad klimatmedvetenhet. Förvaltningen bedömer att förslaget till Riktlinje för parkering Värnamo kommun kommer att fungera som ett tidsenligt verktyg i planerings- och bygglovsprocessen som ger mer förutsägbara förutsättningar för parkering och mobilitet i Värnamo stad och kommun.

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet den 13 december 2023, § 222 och då beslutat

att med ändringen, att all text som rör "Flexibilitet, rabatt och reduktion för att minska mängden bilparkering" tas bort ur riktlinjen och därefter godkänna förvaltningens förslag till Riktlinje för parkering Värnamo kommun,

att föreslå kommunfullmäktige anta Riktlinje för parkering Värnamo kommun, samt

att föreslå kommunstyrelsen ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på parkeringsreglering.

Kommunstyrelsen beslutade den 16 januari 2024, § 11 att bordlägga ärendet.

Forts.

KS § 31 (forts)

Yrkanden

Ordföranden yrkar, att kommunstyrelsen beslutar

att anta den av samhällsbyggnadsnämnden föreslagna riktlinjen för parkering Värnamo kommun

att utvärdering och eventuell revidering av riktlinjen ska göras senast 31 december 2025.

att ge teknik – och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på parkeringsreglering senast 22 mars 2024.

Anetté Myrvold (S) yrkar,

att godkänna Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till Riktlinje för parkering Värnamo kommun,

att föreslå kommunfullmäktige anta Riktlinje för parkering Värnamo kommun, samt

att föreslå kommunstyrelsen ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på parkeringsreglering.

Jan Cherek (SD) yrkar,

Återremiss med anledning av att man vill behandla ärendet parallellt med översiktsplanen och plan för bilpolicy

Ordförande föreslår följande beslutsordning:

Bifall mot avslag på Jan Chereks (SD) återremissyrkande.

Ordförande finner att nämnden beslutar att avslå Jan Cherek (SD) förslag på återremiss.

ordförande ställer kommunstyrelsens ordförandes förslag mot Anetté Myrvolds (S) och finner att nämnden beslutar enligt ordförandes förslag till beslut.

Beslut skickas till:

Kommunfullmäktige

Samhällsbyggnadsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden

Det här dokumentet är elektroniskt undertecknat av nedan parter.

Signed by: Tobias Stig Samuel Pettersson
Date: 2024-02-19 09:52:22
BankID refno: 6e553f13-ac2e-4861-9877-1c9bc04fe4d4

Ordförande : Tobias Pettersson

Signed by: ANETTÉ MYRVOLD
Date: 2024-02-19 09:50:06
BankID refno: 8e639091-a8b6-45ca-8162-b1cddb4d98e7

Anette Myrvold

Protokollsutdrag:
Kommunstyrelsen

Sbn § 222

Dnr TRAFIK.2013.264

Riktlinje för parkering Värnamo kommun

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- att** med ändringen, att all text som rör "Flexibilitet, rabatt och reduktion för att minska mängden bilparkering" tas bort ur riktlinjen och därefter godkänna förvaltningens förslag till Riktlinje för parkering Värnamo kommun,
- att** föreslå kommunfullmäktige anta Riktlinje för parkering Värnamo kommun, samt
- att** föreslå kommunstyrelsen ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på parkeringsreglering.

Reservation

Jörgen Ståhl (S), Maria Sjölin Bergman (S) och Majo Besic (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för Jörgen Ståhls yrkande.

Ärendebeskrivning

Den idag gällande parkeringsnormen för Värnamo kommun antogs av kommunfullmäktige 25 mars 1993. Under de 30 år som har förflutit sedan dess har mycket förändrats både vad det gäller kommunens och stadens utveckling, biltäthet och teknisk utveckling såväl som ökad klimatmedvetenhet.

Förutsättningar

Kommunen har det övergripande ansvaret för planering av parkering inom kommunen gränser. Plan- och bygglagen (2010:900), PBL, anger att en tomt som ska bebyggas ska ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Bland annat ska det i skälig utsträckning finnas lämpligt utrymme för parkering och lastning och lossning av fordon. Vad skälig utsträckning är regleras inte i lagen utan bestäms i första hand med stöd av riktlinjer för parkering som kommunen antar, vilket vanligtvis anges i någon form av parkeringspolicy eller parkeringsnorm.

Det är dock den enskilda fastighetsägarens ansvar att tillgodose det behov av parkering, som kommunen bedömer att fastighetens användning ger upphov till. Det vill säga att det inte är kommunens ansvar att ordna parkering, om inte kommunen själv är fastighetsägare, till exempel för skolor, förskolor och fritidsanläggningar.

forts.

Sbn § 222 forts.

För att arbeta med stadsförtätning krävs en tydlig koppling mellan mobilitet, tillgänglighet och parkering. Därför är inriktningen att, i de förtätade områdena, prioritera de hållbara trafikslagen. Parkering kan även fungera som ett styrmedel för att prioritera olika transportslag. Förslaget till ny parkeringspolicy omfattar primärt Värnamo centralort men kan därutöver användas i hela kommunen beroende på vilken typ av exploatering och/eller till- och ombyggnad det handlar om.

Förslaget till ny parkeringspolicy är uppbyggt kring en ny zonkarta med totalt 4 zoner. Policyn anger parkeringstal för cykel och bilparkeringar som är differentierade mellan zonerna. Den gällande normen från 1993 har i princip 2 zoner - centrumområdet och övriga staden. Förvaltningens bedömning är att avgränsningen av centrum är alltför snäv vilket medför ologiska skillnader i krav på parkering för projekt som idag uppfattas ha likvärdiga geografiska förutsättningar. Den nya zonindelningen utgår från idag kända projekt och förväntat exploateringstryck. För den mest centrala zonen (zon 1) föreslås lägst parkeringstal och för zonen i stadens ytterkant (zon 4) föreslås högst parkeringstal. Lämpligen kan en eventuell avgiftsbeläggning följa samma zonering men avgiftsbeläggning regleras inte av parkeringspolicyn utan hanteras i annan ordning. Motiven till de lägre parkeringstalen inom zon 1 och 2 är att här råder högst exploateringstryck samtidigt som här finns också bäst förutsättningar för boende inom zonerna att använda andra trafikslag som cykel och kollektivtrafik.

Antalet parkeringsplatser som krävs både för cykel och bil i de olika zonerna framgår av förslaget till Riktlinje för parkering Värnamo kommun. Kapitlet om parkeringsnorm är baserat på parkeringsbehov per lägenhetstyp för bostäder och antal platser per 1 000 kvadratmeter BTA för övriga verksamheter. I tidiga skeden som detaljplaneläggning när det exakta antalet lägenheter inte är känt finns även antal platser per 1 000 kvadratmeter BTA angivna.

Eftersom projekt kan förändras både till utformning och antal lägenheter är det dock först vid bygglovsprövningen som det slutgiltiga behovet av parkering fastslås. Det är därför viktigt att vara medveten om att behovet av parkering kan komma att växa eller minska mellan detaljplaneläggning och bygglov.

forts.

Sbn § 222 forts.

Riktlinje för parkering Värnamo kommun ger även möjlighet till reduktion av antalet parkeringsplatser för bil. Detta görs genom att säkerställa olika mobilitetsåtgärder som motprestation, så kallade flexibla parkeringstal. Om en byggherre aktivt vill arbeta med att reducera antalet parkeringsplatser på fastigheten, och om det är förenligt med den förväntade efterfrågan på parkering kan ett antal verktyg användas såsom bilpool, förbättrade cykelfaciliteter eller gemensamma parkeringsanläggningar.

Förvaltningen bedömer att förslaget till Riktlinje för parkering Värnamo kommun kommer att fungera som ett tidsenligt verktyg i planerings- och bygglovsprocessen som ger mer förutsägbara förutsättningar för parkering och mobilitet i Värnamo stad och kommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inkommit med tjänsteskrivelse 18 september 2023.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

- att godkänna förvaltningens förslag till Riktlinje för parkering Värnamo kommun,
- att föreslå kommunfullmäktige anta Riktlinje för parkering Värnamo kommun, samt
- att föreslå kommunstyrelsen ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på parkeringsreglering.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tidigare behandlat ärendet 30 augusti 2023 § 130, 27 september 2023 § 153, 25 oktober 2023 § 173 och 22 november 2023 § 202.

forts.

Sbn § 222 forts.

Yrkanden

Jörgen Ståhl (S)

- att godkänna förvaltningens förslag till Riktlinje för parkering Värnamo kommun,
- att föreslå kommunfullmäktige anta Riktlinje för parkering Värnamo kommun, samt
- att föreslå kommunstyrelsen ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på parkeringsreglering.

Ibrahim Candemir (KD)

- att godkänna förvaltningens förslag till Riktlinje för parkering Värnamo kommun,
- att föreslå kommunfullmäktige anta Riktlinje för parkering Värnamo kommun,
- att föreslå kommunstyrelsen ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på parkeringsreglering, samt
- att all text i dokumentet som rör "Flexibilitet för att minska mängden bilparkering" tas bort ur riktlinjen.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Ibrahim Candemirs (KD) förslag till beslut

Riktlinje för parkering Värnamo kommun

Riktlinjer för planering och byggande

Reglemente

Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ågardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy

Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan

Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan

Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje

Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Fastställd av: Kommunfullmäktige 2024-xx-xx

Dokumentet gäller från: 2024-xx-xx

Dokumentet gäller för: Samhällsbyggnadsnämnden

Dokumentansvarig: Förvaltningschef, Samhällsbyggnadsförvaltningen

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Syfte	4
Avgränsning	5
Genomförande	5
Varför behövs en riktlinje för parkering?	5
Parkering och ekonomi.....	5
Tillgång till parkering och parkeringsavgifter på allmän platsmark	7
Parkeringsnorm	8
Zonkarta	8
Utgångspunkter för beräkning av parkeringsbehov	8
Cykelparkeringsnorm	9
Bostäder.....	9
Detaljplanering	9
Verksamheter.....	10
Bilparkeringsnorm.....	11
Bostäder.....	11
Detaljplanering	11
Verksamheter.....	12
Övriga kategorier.....	12
Rekommendationer	12
Plats för rörelsehindrad	12
Förberedelse för laddning av elbil.....	12
Plats för cykelkärror vid förskola och skola.....	12
Parkeringsavgifter	13
Organisation och ansvar	13
Uppföljning	13

Inledning

Kommunen har det övergripande ansvaret för planering av parkering inom kommunens gränser. Plan- och bygglagen (2010:900), PBL, anger att en tomt som ska bebyggas ska ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Bland annat ska det i skäligen utsträckning finnas lämpligt utrymme för parkering och lastning och lossning av fordon. Vad skäligen utsträckning är regleras inte i lagen utan bestäms i första hand med stöd av riktlinjer för parkering som kommunen antar, vilket denna riktlinje för parkering utgör.

Det är dock den enskilda fastighetsägarens ansvar att tillgodose det behov av parkering, som kommunen bedömer att fastighetens användning ger upphov till. Det vill säga att det inte är kommunens ansvar att ordna parkering, om inte kommunen själv är fastighetsägare, till exempel för skolor, förskolor och fritidsanläggningar.

För att arbeta med stadsförtätning krävs en tydlig koppling mellan mobilitet, tillgänglighet och parkering. Därför är inriktningen att, i de förtätade områdena, prioritera de hållbara trafikslagen. Parkering kan även fungera som ett styrmedel för att prioritera olika transportslag.

Syfte

Syftet med en riktlinje för parkering är att ge kommunens tjänstepersoner, politiker, byggherrar och övriga intresserade en vägledning i alla kommunala frågor som berör parkering. Därför är det viktigt att kommunen har en tydlig och förutsägbar riktlinje för hur mycket bil- och cykelparkering som kan behövas vid byggnation för till exempel bostäder, verksamheter, handel, förskolor och skolor.

Riktlinje för parkering är utformad för att stödja en omställning mot en större andel hållbara transporter där tillkommande bostäder ges de antal parkeringsplatser som bedöms vara rimliga för ett långsiktigt hållbart Värnamo. Där parkeringstalen blir som lägst ska de hållbara trafikslagen utvecklas och vara fullgoda alternativ till merparten av de boendenas vardagliga resbehov.

Avgränsning

Riktlinje för parkering omfattar primärt Värnamo centralort men kan därutöver användas i hela kommunen beroende på vilken typ av exploatering och/eller till- och ombyggnad det handlar om.

Närhet, täthet och tillgänglighet som främjar stadsutvecklingen med den levande stadskärnan är en utgångspunkt för riktlinjerna. En konsekvens av detta är att de zoner med lägst parkeringstal också riktar sig till boenden/verksamheter som är beredda att bidra så att bilberoendet får en minskad betydelse.

Genomförande

Riktlinje för parkering har arbetats fram genom att lära av andra kommuner som bygger attraktiv stad samt hur nuläget ser ut i Värnamo. Med nuläget menas i huvudsak tillgången och utnyttjandegraden av de kommunalägda parkeringsplatserna.

Varför behövs en riktlinje för parkering?

En tydlig riktlinje för parkering med tillhörande ställningstaganden kring avgiftsbeläggning uttrycker kommunens viljeinriktning om vad som ska prioriteras i stadsrummet. I och med att konkurrensen om stadens mark ökar blir det alltmer viktigt för kommunen att skapa en mer effektiv och väl fungerande parkeringsmarknad. Det blir därmed viktigt för kommunen att skapa balans mellan behov, utbud, tillgänglighet och kostnad för parkering, då detta påverkar såväl bilinnehavet som körsträckor och val av färdmedel. Parkeringsfrågan blir således en viktig faktor för stadsutvecklingen eftersom den påverkar markanvändningen, förutsättningar för ett hållbart resande och möjligheten att skapa en mer attraktiv stadsmiljö. Riktlinje för parkering är det samlade dokumentet, där vägledning finns om hur bil- och cykelparkering ska lösas vid ny exploatering och vid bygglovgivning.

Parkering och ekonomi

Alla parkeringar är förknippade med fasta- och rörliga kostnader i form av investerings-, drifts- och underhållskostnader. Intäkter, främst genom parkeringsavgifter, kan täcka delar eller hela dess kostnader. Utifrån kostnadernas totala omfattning och efterfrågan på dessa platser avgörs hur hög självfinansieringsgrad parkeringsytorna kan uppnå.

Det vanligaste är att parkering finansieras antingen genom skattemedel och/eller via bostads- eller lokalhyra, eftersom självfinansieringsgraden generellt är låg. Detta bidrar bland annat till att exploatörer föredrar lägre parkeringstal samt att den fria marknaden sällan exploaterar parkeringshus på eller under mark.

Hur parkeringskostnader hanteras i detaljplanering och byggande kan även påverka den sociala sammanhållningen. Parkeringskostnader som läggs på till exempel en bostadsrättsförening och inte betalas av användaren riskerar att leda till priser som utestänger kapitalsvaga och "lånesvaga" grupper från nybyggda bostäder.

Att exploatera på centralt belägna markparkeringar är likaså förknippat med ekonomi. En efterfrågad yta med låga eller obefintliga intäkter kan växlas upp till nya bostäder och eller verksamhetsytor som ger fastighetsägaren incitament att omvandla ytan. Det som är viktigt när exploatören vill hålla ner parkeringstalen är att de inte hänvisar de boendes bilar till parkering på allmän platsmark. Enda sättet om fler ska bo centralt är att den totala andelen bilresor i området minskar. Hela tanken, ekvationen, med stadsförtätning bygger på närhet, täthet och ökad tillgänglighet. Detta måste framgå och syfta till lägre bilberoende och bilinnehav för de som potentiellt ska bo i dessa delar av staden. Ett omvänt synsätt, dvs. att fler bor på samma yta med bibehållet eller ökat bilinnehav, förstärker de negativa konsekvenser och motverkar allt förtätningsstrategin syftar till.

Tillgång till parkering och parkeringsavgifter på allmän platsmark

I PBL definieras vad som utgör allmän platsmark respektive kvartersmark.

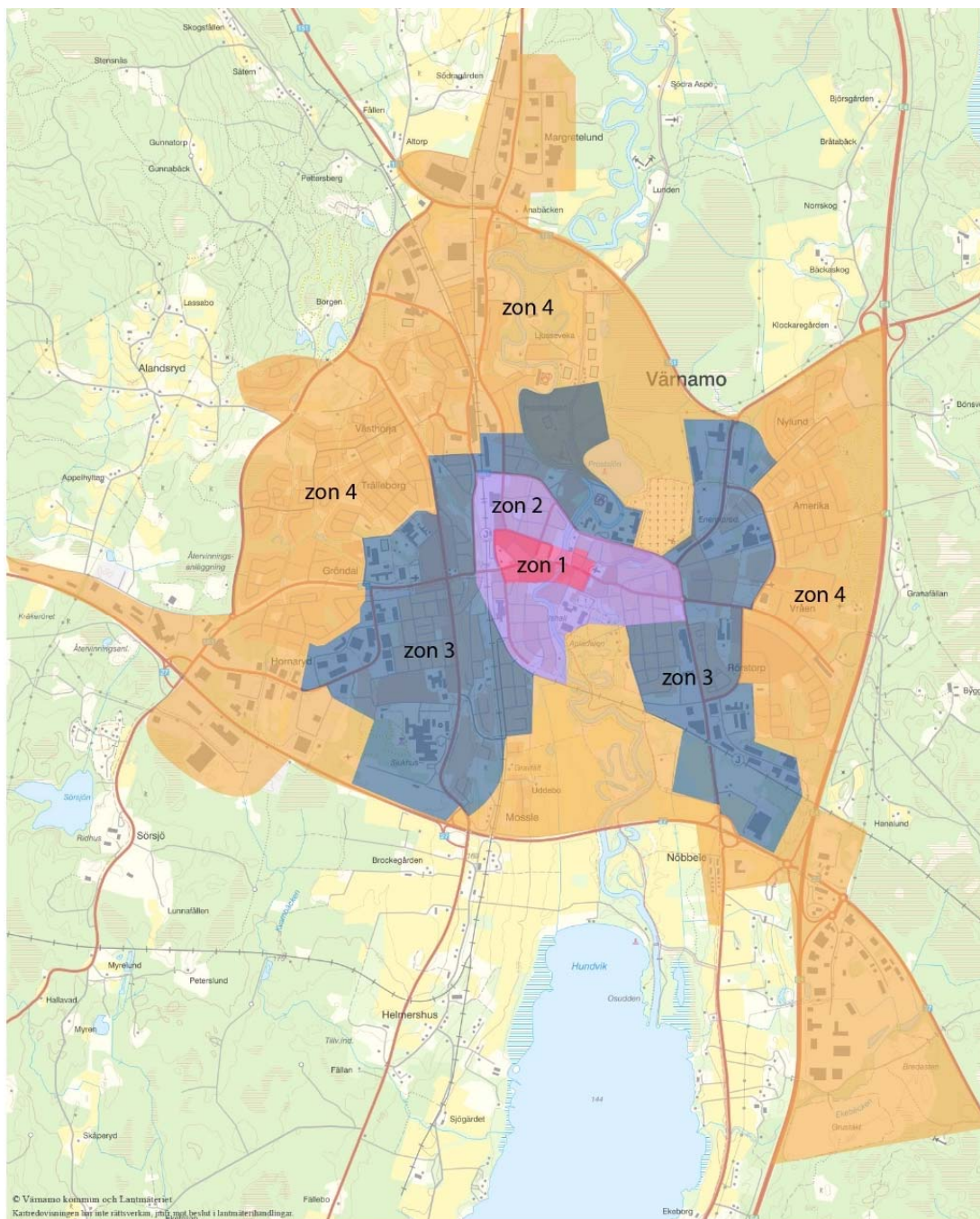
- Allmän platsmark (eller gatumark) är gata, väg, park, torg eller annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov. Markens ändamål anges i detaljplan eller områdesbestämmelse. För allmän plats anges markens ändamål som exempelvis gata/väg och parkering föreskrivs med lokal trafikföreskrift.
- Kvartersmark (eller tomtmark) definieras enligt plan- och bygglagen som ”mark som enligt en detaljplan inte ska vara allmän plats eller vattenområde”, exempelvis anges ändamålet parkering.

För att inte riskera att de boende väljer att parkera på allmän platsmark, som kan vara gratis eller har lägre parkeringsavgift än boendeparkeringen, är det viktigt att kommunen tar fram en strategi för hur stadens gatumark avgiftsbeläggs. Avsaknaden av en strategi kan leda till att en spilleffekt uppstår, vilket innebär att arbetet med att minska bilinnehavet och biltransporterna riskerar att ta längre tid eller i värsta fall utebli. Genom att styra tillgång och närheten till bilparkering, samt parkeringsavgifter, kan andra trafikslag framstå som attraktivare val för transporter. En tätorts- eller stadsdels närhet till kollektivtrafik eller till ett högkvalitativt gång- och cykelvägnät torde styra tillgången till och eventuella avgifter på parkeringsplatser på allmän platsmark.

Differentiering av avgifterna med höga parkeringsavgifter i centrumområden och successivt minskande parkeringsavgifter längre från centrum, gör att den synliga kostnaden för biltrafiken kan hamna i nivå med kostnaden för kollektivtrafik, vilket leder till ökad konkurrenskraft för kollektivtrafiken. Att minska antalet bilparkeringsplatser i närheten av målpunkternas entréer leder till att andra trafikslag blir tidsmässigt mer konkurrenskraftiga. Denna strategi leder också till att de tidigare parkeringsytorna kan användas för att skapa attraktiva mötesplatser, välkomnande entréer eller till cykelparkering.

Parkeringsnorm

Zonkarta

Figur 1 Zonkarta med zon 1-4 markerade.

Utgångspunkter för beräkning av parkeringsbehov

Parkeringsnormen är baserad på parkeringsbehov per lägenhetstyp för bostäder och antal platser per 1000 m² BTA för övriga verksamheter. I tidiga skeden som detaljplanläggning när det exakta antalet lägenheter inte är känt kan även antal platser per 1000 m² BTA användas. I de fall antal lägenheter och fördelning av lägenheter är kända bör beräkningen utgå från detta.

I tidiga skeden som detaljplaneskeden ska parkeringsnormen användas för att beräkna att tillräckligt utrymme finns för parkering i förhållande till föreslagen exploatering. Samtidigt ska normen ge förutsägbara förutsättningar för reduktion av antalet platser i de fall där det kan vara aktuellt.

Eftersom projekt kan förändras både till utformning och antal lägenheter är det dock först vid bygglovprövningen som det slutgiltiga behovet av parkering fastslås. Det är därför viktigt att vara medveten om att behovet av parkering kan komma att växa eller minska mellan detaljplaneläggning och bygglov.

Cykelparkeringsnorm

Den cykelparkering som ska skapas ska vara tydligt definierad och möjlighet att låsa fast cykelns ram ska finnas på samtliga platser.

Bostäder

Parkeringstalen anger minsta antal cykelplatser per bostad.

Bostäder	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Studentbostad	1,5	1,5	1,5	1,5
1 Rok	1,5	1,5	1,5	1,5
2 Rok	2,5	2,5	2,5	2,5
3 Rok	3	3	3	4
4 Rok eller fler	4	4	5	5
Äldreboende	0,3	0,3	0,3	0,3
Enbostadshus – egen parkering ¹	2	2	2	2

¹ Boende i enbostadshus med parkering på egen tomt anlägger själv sin cykel-parkering i lämplig omfattning, dock alltid minst 2 platser.

Detaljplanering

Vid detaljplaneläggning när antalet lägenheter och lägenhetsfördelningen inte är känd kan en utgångspunkt vara 30 cykelplatser per 1000 m² BTA, vilket utgår från ett antagande om en vanlig lägenhetsfördelning nationellt. I de fall antal lägenheter och fördelning av lägenheter är kända bör beräkningen utgå från detta.

Verksamheter

Parkeringsstalen anger minsta antal cykelplatser per 1 000 m² BTA. Antalet platser avser verksamheternas samlade behov, dvs både för anställda och besök.

Verksamheter	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Kontor	17	17	12	10
Handel, service eller restaurang i bottenvåningen	12	12	12	12
Handel, egen fastighet	20	20	20	20
Restaurang egen fastighet	25	25	20	15
Hotell, vandrarhem	6	6	6	6
Förskola ²	15	15	15	15
Grundskola ²	65	65	65	65
Gymnasium och eftergymnasial utbildning	65	65	65	65
Lager	2	2	2	2
Industri	10	10	10	8
Vårdcentral och sjukhus i egen fastighet	40	40	30	25

² Vid förskolor och grundskolor bör finnas minst två platser för cykelkärror och lastcyklar.

Som riktlinje för cykelparkering vid kollektivtrafikhållplats kan användas 5-10 cykelplatser per 100 påstigande vid busshållplats samt 15-20 cykelplatser per 100 påstigande vid spårbunden station.

Bilparkeringsnorm

Bostäder

Parkeringsstalen anger minsta antal bilplatser per bostad

Bostäder	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Studentbostad	0,2	0,2	0,2	0,2
1 Rok	0,4	0,4	0,5	0,5
2 Rok	0,6	0,7	0,8	0,9
3 Rok	0,8	0,9	1	1,2
4 Rok eller fler	0,9	1	1,2	1,4
Äldreboende	0,1	0,2	0,3	0,4
Enbostadshus – egen parkering ³ eller gemensam bilparkering på ex. samfällighet etc.	1	1	2 ⁴	2

Talen är inklusive besöksparkering, vilket är beräknat med 0,1 plats per lägenhet.

³ Boende i enbostadshus med parkering på egen tomt anlägger själv sin bilparkering i lämplig omfattning.

⁴ vid samfällad parkering gäller 1,5 plats per bostad

Detaljplanering

Vid detaljplaneläggning när antalet lägenheter och lägenhetsfördelningen inte är känd kan en utgångspunkt vara följande antal platser per 1000 m² BTA:

Markanvändning	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Bostäder	8	9	10	12

Talen bygger på ett antagande om ungefärlig lägenhetsfördelning i nivå med genomsnittet nationellt. I de fall antal lägenheter och fördelning av lägenheter är kända bör beräkningen utgå från detta.

Verksamheter

Parkeringsstalen anger minsta antal bilplatser per 1 000 m² BTA.

Verksamheter	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Kontor	5	7	12	18
Handel, service eller restaurang i bottenvåningen	12	16	16	20
Handel, egen fastighet	15	18	24	29
Restaurang egen fastighet	8	12	20	24
Hotell, vandrarhem	4	5	8	10
Förskola, friliggande	3	3	5	5
Grundskola	3	4	5	6
Gymnasium och eftergymnasial utbildning	4	5	7	7
Lager	2	3	4	6
Industri	2	3	7	10
Vårdcentral och sjukhus i egen fastighet	15	18	24	29

Övriga kategorier

Kategorier som saknas i tabellerna kräver särskild utredning vid varje enskilt tillfälle. Det kan gälla till exempel idrottsanläggning, biograf, religiös samlingslokal, museum, kulturhus, teater m.fl. där variationen inom varje kategori kan vara mycket stor.

Rekommendationer

Plats för rörelsehindrad

Vid nyproduktion är rekommendationen att ca 3–5% av parkeringsutbudet består av plats för rörelsehindrad, dock alltid minst 1 plats.

Förberedelse för laddning av elbil

Laddning av elfordon är ett egenskapskrav enligt PBL. Vilka byggnader som ska ha utrustning för laddning av elfordon eller förberedelse för laddning framgår av plan- och byggförfordningen, PBF.

Plats för cykelkärror vid förskola och skola

Vid förskolor och skolor bör finnas minst två platser för cykelkärror och lastcyklar.

Parkeringsavgifter

Det finns en särskild lag om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. (SFS nr. 1957:259) som reglerar kommunernas möjlighet att ta ut avgift för parkering. Denna säger att "I den omfattning som behövs för att ordna trafiken får en kommun ta ut ersättning för rätten att parkera". Bestämmelsen innebär att alla trafikanter ska behandlas lika och betala avgift enligt samma villkor. De enda undantag som en kommun kan besluta om gäller för nyttoparkering, boendeparkering eller rörelsehindrade. Det finns inte möjlighet att göra undantag för motorcykel eller mopedklass I.

Avgifterna skall vara differentierade och vara högst inom zon 1. Korttids-parkering för handeln skall särskilt beaktas.

Avgiftsnivån beslutas av kommunfullmäktige.

Organisation och ansvar

Detta dokument ägs av Samhällsbyggnadsnämnden och förvaltas under mandatperioderna av Samhällsbyggnadsförvaltningen och Teknik- och fritidsförvaltningen. Riktlinjen är vägledande i Värnamo kommuns samhällsplanering och lovgivning.

Uppföljning

Riktlinjen är ett levande dokument och ställning ska tas under varje mandatperiod om dess aktualitet. Ställningstagande till riktlinjens aktualitet ska tas av kommunfullmäktige under de första 24 månaderna av ny mandatperiod. Samhällsbyggnadsnämnden kan besluta om mindre uppdateringar och justeringar vid behov.

Beroende på omvärldsfaktorer som nya eller förtydligade krav på Värnamo kommun, avvikande befolkningstillväxt mot tidigare prognoser eller andra saker som vi idag inte kunnat förutse kan en revidering genomföras även under en mandatperiod.

Tjänsteskrivelse

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- att** godkänna förvaltningens förslag till Riktlinje för parkering Värnamo kommun,
- att** föreslå kommunfullmäktige anta Riktlinje för parkering Värnamo kommun, samt
- att** föreslå kommunstyrelsen ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på parkeringsreglering

Bakgrund

Den idag gällande parkeringsnormen för Värnamo kommun antogs av kommunfullmäktige 1993-03-25. Under de 30 år som har förflutit sedan dess har mycket förändrats både vad det gäller kommunens och stadens utveckling, biltäthet och teknisk utveckling såväl som ökad klimatmedvetenhet.

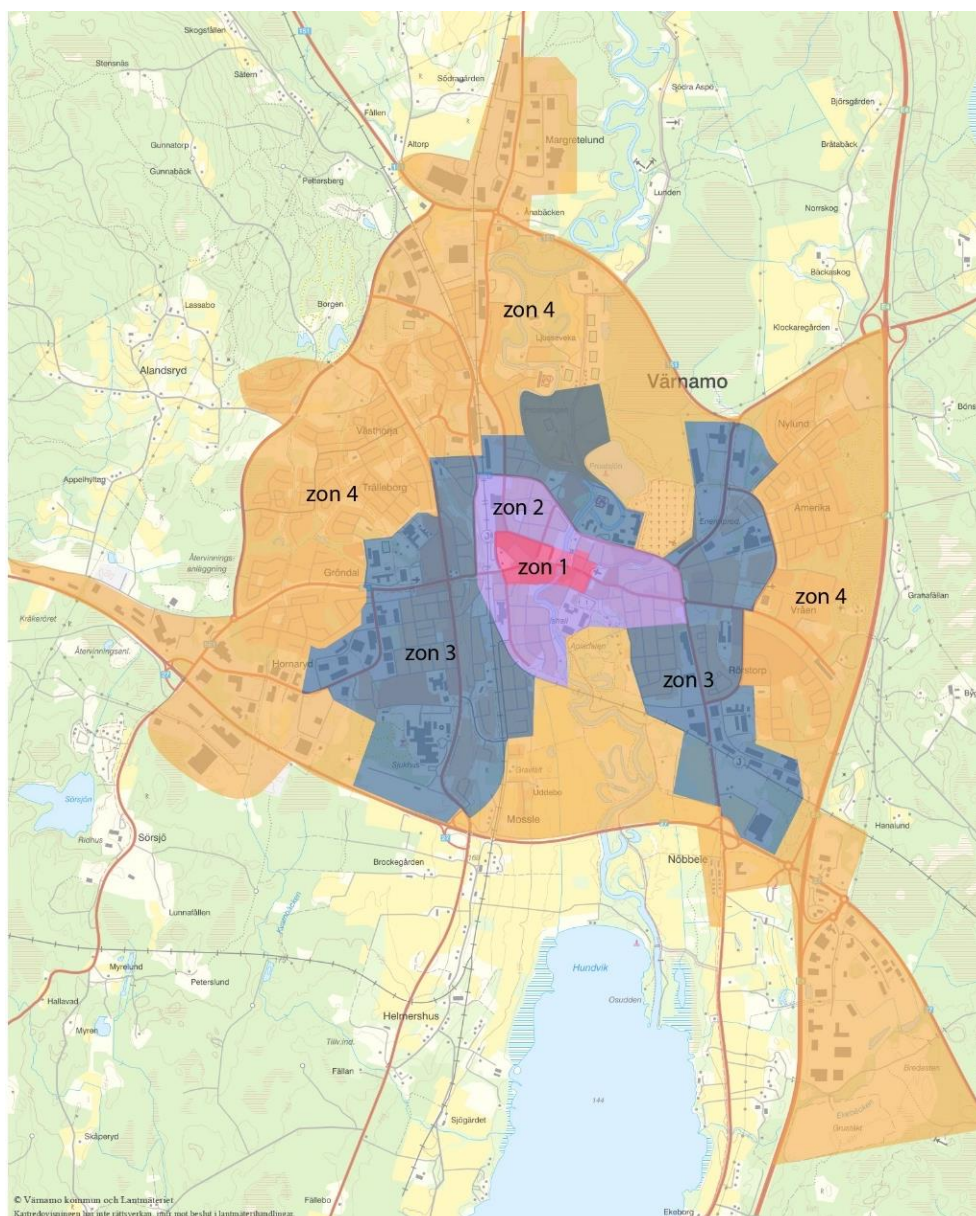
Förutsättningar

Kommunen har det övergripande ansvaret för planering av parkering inom kommunen gränser. Plan- och bygglagen (2010:900), PBL, anger att en tomt som ska bebyggas ska ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Bland annat ska det i skälig utsträckning finnas lämpligt utrymme för parkering och lastning och lossning av fordon. Vad skälig utsträckning är regleras inte i lagen utan bestäms i första hand med stöd av riktlinjer för parkering som kommunen antar, vilket vanligtvis anges i någon form av parkeringspolicy eller parkeringsnorm.

Det är dock den enskilda fastighetsägarens ansvar att tillgodose det behov av parkering, som kommunen bedömer att fastighetens användning ger upphov till. Det vill säga att det inte är kommunens ansvar att ordna parkering, om inte kommunen själv är fastighetsägare, till exempel för skolor, förskolor och fritidsanläggningar.

För att arbeta med stadsförtätning krävs en tydlig koppling mellan mobilitet, tillgänglighet och parkering. Därför är inriktningen att, i de förtätade områdena, prioritera de hållbara trafikslagen. Parkering kan även fungera som ett styrmedel för att prioritera olika transportslag.

Förslaget till ny parkeringspolicy omfattar primärt Värnamo centralort men kan därutöver användas i hela kommunen beroende på vilken typ av exploatering och/eller till- och ombyggnad det handlar om.

Förslag till zonindelning.

Förslaget till ny parkeringspolicy är uppbyggt kring en ny zonkarta med totalt 4 zoner. Policyn anger parkeringstal för cykel och bilparkeringar som är differentierade mellan zonerna. Den gällande normen från 1993 har i princip 2 zoner – centrumområdet och övriga staden. Förvaltningens bedömning är att avgränsningen av centrum är alltför snäv vilket medför ologiska skillnader i krav på parkering för projekt som idag uppfattas ha likvärdiga geografiska förutsättningar. Den nya zonindelningen utgår från idag kända projekt och förväntat exploateringsstryck. För den mest centrala zonen (zon 1) föreslås lägst parkeringstal och för zonen i stadens ytterkant (zon 4) föreslås högst parkeringstal. Lämpligen kan en eventuell avgiftsbeläggning följa samma zonering men avgiftsbeläggning regleras inte av parkeringspolicyn utan hanteras i annan ordning. Motiven till de lägre parkeringstalen inom zon 1 och 2 är att här råder högst exploateringsstryck samtidigt som här finns också bäst förutsättningar för boende inom zonerna att använda andra trafikslag som cykel och kollektivtrafik.

Antalet parkeringsplatser som krävs både för cykel och bil i de olika zonerna framgår av förslaget till Riktlinje för parkering Värnamo kommun. Kapitlet om parkeringsnorm är baserat på parkeringsbehov per lägenhetstyp för bostäder och antal platser per 1000 m² BTA för övriga verksamheter. I tidiga skeden som detaljplaneläggning när det exakta antalet lägenheter inte är känt finns även antal platser per 1000 m² BTA angivna.

Eftersom projekt kan förändras både till utformning och antal lägenheter är det dock först vid bygglovprövningen som det slutgiltiga behovet av parkering fastslås. Det är därför viktigt att vara medveten om att behovet av parkering kan komma att växa eller minska mellan detaljplaneläggning och bygglov.

Riktlinje för parkering Värnamo kommun ger även möjlighet till reduktion av antalet parkeringsplatser för bil. Detta görs genom att säkerställa olika mobilitetsåtgärder som motprestation, så kallade flexibla parkeringstal. Om en byggherre aktivt vill arbeta med att reducera antalet parkeringsplatser på fastigheten, och om det är förenligt med den förväntade efterfrågan på parkering kan ett antal verktyg användas såsom bilpool, förbättrade cykelfaciliteter eller gemensamma parkeringsanläggningar.

Förvaltningen bedömer att förslaget till Riktlinje för parkering Värnamo kommun kommer att fungera som ett tidsenligt verktyg i planerings- och bygglovprocessen som ger mer förutsägbara förutsättningar för parkering och mobilitet i Värnamo stad och kommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Riktlinje för parkering Värnamo kommun

Riktlinjer för planering och byggande

Reglemente

Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ägardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy

Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan

Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan

Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje

Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Fastställd av: Kommunfullmäktige 2024-xx-xx

Dokumentet gäller från: 2024-xx-xx

Dokumentet gäller för: Samhällsbyggnadsnämnden

Dokumentansvarig: Förvaltningschef, Samhällsbyggnadsförvaltningen

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Syfte	4
Avgränsning	5
Genomförande	5
Varför behövs en riktlinje för parkering?	5
Parkering och ekonomi.....	5
Från statiska parkeringstal till flexibla parkeringstal och mobilitet	7
Tillgång till parkering och parkeringsavgifter på allmän platsmark	8
Parkeringsnorm	9
Zonkarta	9
Utgångspunkter för beräkning av parkeringsbehov.....	9
Cykelparkeringsnorm	10
Bostäder.....	10
Detaljplanering	10
Verksamheter.....	11
Bilparkeringsnorm.....	12
Bostäder.....	12
Detaljplanering	12
Verksamheter.....	13
Övriga kategorier.....	13
Rekommendationer	13
Plats för rörelsehindrad	13
Förberedelse för laddning av elbil.....	13
Plats för cykelkärror vid förskola.....	13
Flexibilitet för att minska mängden bilparkering	14
Bilpool.....	14
Förbättrade cykelfaciliteter för bostäder	14
Förbättrade cykelfaciliteter för kontor och andra verksamheter	15
Prioritera kollektivtrafik boende.....	15
Prioritera kollektivtrafik för kontor och andra verksamheter	15
Samnyttjande	15
Parkeringsavgifter	16
Organisation och ansvar	16
Uppföljning	16

Inledning

Kommunen har det övergripande ansvaret för planering av parkering inom kommunens gränser. Plan- och bygglagen (2010:900), PBL, anger att en tomt som ska bebyggas ska ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Bland annat ska det i skäligen utsträckning finnas lämpligt utrymme för parkering och lastning och lossning av fordon. Vad skäligen utsträckning är regleras inte i lagen utan bestäms i första hand med stöd av riktlinjer för parkering som kommunen antar, vilket denna riktlinje för parkering utgör.

Det är dock den enskilda fastighetsägarens ansvar att tillgodose det behov av parkering, som kommunen bedömer att fastighetens användning ger upphov till. Det vill säga att det inte är kommunens ansvar att ordna parkering, om inte kommunen själv är fastighetsägare, till exempel för skolor, förskolor och fritidsanläggningar.

För att arbeta med stadsförtätning krävs en tydlig koppling mellan mobilitet, tillgänglighet och parkering. Därför är inriktningen att, i de förtätade områdena, prioritera de hållbara trafikslagen. Parkering kan även fungera som ett styrmedel för att prioritera olika transportslag.

Syfte

Syftet med en riktlinje för parkering är att ge kommunens tjänstepersoner, politiker, byggherrar och övriga intresserade en vägledning i alla kommunala frågor som berör parkering. Därför är det viktigt att kommunen har en tydlig och förutsägbar riktlinje för hur mycket bil- och cykelparkering som kan behövas vid byggnation för till exempel bostäder, verksamheter, handel, förskolor och skolor.

Riktlinjer för parkering kan även fastslå förhållningssätt för hur parkeringar ska lösas om det till exempel är brist på mark. Då kan det bli aktuellt med att lösa parkeringsbehovet genom samutnyttjande eller flexibla parkeringstal.

Riktlinje för parkering är utformad för att stödja en omställning mot en större andel hållbara transporter där tillkommande bostäder ges de antal parkeringsplatser som bedöms vara rimliga för ett långsiktigt hållbart Värnamo. Där parkeringstalen blir som lägst ska de hållbara trafikslagen utvecklas och vara fullgoda alternativ till merparten av de boendenas vardagliga resbehov.

Avgränsning

Riktlinje för parkering omfattar primärt Värnamo centralort men kan därutöver användas i hela kommunen beroende på vilken typ av exploatering och/eller till- och ombyggnad det handlar om.

Närhet, täthet och tillgänglighet som främjar stadsutvecklingen med den levande stadskärnan är en utgångspunkt för riktlinjerna. En konsekvens av detta är att de zoner med lägst parkeringstal också riktar sig till boenden/verksamheter som är beredda att bidra så att bilberoendet får en minskad betydelse.

Genomförande

Riktlinje för parkering har arbetats fram genom att lära av andra kommuner som bygger attraktiv stad samt hur nuläget ser ut i Värnamo. Med nuläget menas i huvudsak tillgången och utnyttjandegraden av de kommunalägda parkeringsplatserna.

Varför behövs en riktlinje för parkering?

En tydlig riktlinje för parkering med tillhörande ställningstaganden kring avgiftsbeläggning uttrycker kommunens viljeinriktning om vad som ska prioriteras i stadsrummet. I och med att konkurrensen om stadens mark ökar blir det alltmer viktigt för kommunen att skapa en mer effektiv och väl fungerande parkeringsmarknad. Det blir därmed viktigt för kommunen att skapa balans mellan behov, utbud, tillgänglighet och kostnad för parkering, då detta påverkar såväl bilinnehavet som körsträckor och val av färdmedel. Parkeringsfrågan blir således en viktig faktor för stadsutvecklingen eftersom den påverkar markanvändningen, förutsättningar för ett hållbart resande och möjligheten att skapa en mer attraktiv stadsmiljö. Riktlinje för parkering är det samlade dokumentet, där vägledning finns om hur bil- och cykelparkering bör lösas vid ny exploatering och vid bygglovgivning.

Parkering och ekonomi

Alla parkeringar är förknippade med fasta- och rörliga kostnader i form av investerings-, drifts- och underhållskostnader. Intäkter, främst genom parkeringsavgifter, kan täcka delar eller hela dess kostnader. Utifrån kostnadernas totala omfattning och efterfrågan på dessa platser avgörs hur hög självfinansieringsgrad parkeringsytorna kan uppnå.

Det vanligaste är att parkering finansieras antingen genom skattemedel och/eller via bostads- eller lokalhyra, eftersom självfinansieringsgraden generellt är låg. Detta bidrar bland annat till att exploatörer föredrar lägre parkeringstal samt att den fria marknaden sällan exploaterar parkeringshus på eller under mark.

Hur parkeringskostnader hanteras i detaljplanering och byggande kan även påverka den sociala sammanhållningen. Parkeringskostnader som läggs på till exempel en bostadsrättsförening och inte betalas av användaren riskerar att leda till priser som utestänger kapitalsvaga och "lånesvaga" grupper från nybyggda bostäder.

Att exploatera på centralt belägna markparkeringar är likaså förknippat med ekonomi. En efterfrågad yta med låga eller obefintliga intäkter kan växlas upp till nya bostäder och eller verksamhetsytor som ger fastighetsägaren incitament att omvandla ytan. Det som är viktigt när exploatören vill hålla ner parkeringstalen är att de inte hänvisar de boendes bilar till parkering på allmän platsmark. Enda sättet om fler ska bo centralt är att den totala andelen bilresor i området minskar. Hela tanken, ekvationen, med stadsförtätning bygger på närhet, täthet och ökad tillgänglighet. Detta måste framgå och syfta till lägre bilberoende och bilinnehav för de som potentiellt ska bo i dessa delar av staden. Ett omvänt synsätt, dvs. att fler bor på samma yta med bibehållet eller ökat bilinnehav, förstärker de negativa konsekvenser och motverkar allt förtätningsstrategin syftar till.

Från statiska parkeringstal till flexibla parkeringstal och mobilitet

Såväl internationellt som i Sverige har det skett en förändring vad gäller synen på parkering. Traditionellt har kommunens parkeringstal varit statiska där det ställs samma krav på antalet parkeringar oavsett var bebyggelsen planeras. Parkeringstalet kan emellertid variera mellan olika delar av kommunen. Detta framgår vanligtvis av riktlinjer för parkering där staden kan delas in i olika zoner. Parkeringstalet baseras på projektets lokalisering men också möjligheten att färdas med kollektivtrafik samt att nå viktiga målpunkter genom att gå eller cykla eller att använda andra tjänster.

Flexibla parkeringstal kan innebära att kommunen anger ett grundvärde för hur många parkeringsplatser som bör anläggas vid en ny exploatering. Grundvärdet kan sänkas ytterligare beroende på exploaterings förutsättningar, målgrupp samt byggherrens vilja att införa ytterligare åtgärder för att främja de boendes möjlighet att transportera sig med andra färdmedel än bil. Genom att byggherren aktivt arbetar med att ge de boende alternativ till bilägandet så som till exempel bilpool, cykelfrämjande åtgärder med mera kan kravet på parkeringsplatser minskas ytterligare vid framtagandet av en detaljplan eller vid bygglovsprövningen. Detta är dock en frivillig åtgärd från byggherrens eller fastighetsägarens sida. Om det visar sig att en fastighetsägare eller byggherre har brustit i sitt åtagande i ett projekt kan kommunen välja att neka denna aktör sänkning i framtida projekt.

Från att ha sett tillgång till privat bilparkering som något nödvändigt för att kunna förflytta sig mellan olika målpunkter finns det numera en bredare insikt i värdet av att de boende kan klara sin vardag med hjälp av andra färdmedel än privatägd bil. Detta kan innebära att byggherren inte alltid behöver bekosta byggandet av dyra parkeringsplatser, utan istället investera i lösningar som främjar de boendes mobilitet. En positiv effekt av ett minskat bilinnehav är att det ger en bättre stadsmiljö och ett effektivare markutnyttjande.

Tillgång till parkering och parkeringsavgifter på allmän platsmark

I PBL definieras vad som utgör allmän platsmark respektive kvartersmark.

- Allmän platsmark (eller gatumark) är gata, väg, park, torg eller annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov. Markens ändamål anges i detaljplan eller områdesbestämmelse. För allmän plats anges markens ändamål som exempelvis gata/väg och parkering föreskrivs med lokal trafikföreskrift.
- Kvartersmark (eller tomtmark) definieras enligt plan- och bygglagen som ”mark som enligt en detaljplan inte ska vara allmän plats eller vattenområde”, exempelvis anges ändamålet parkering.

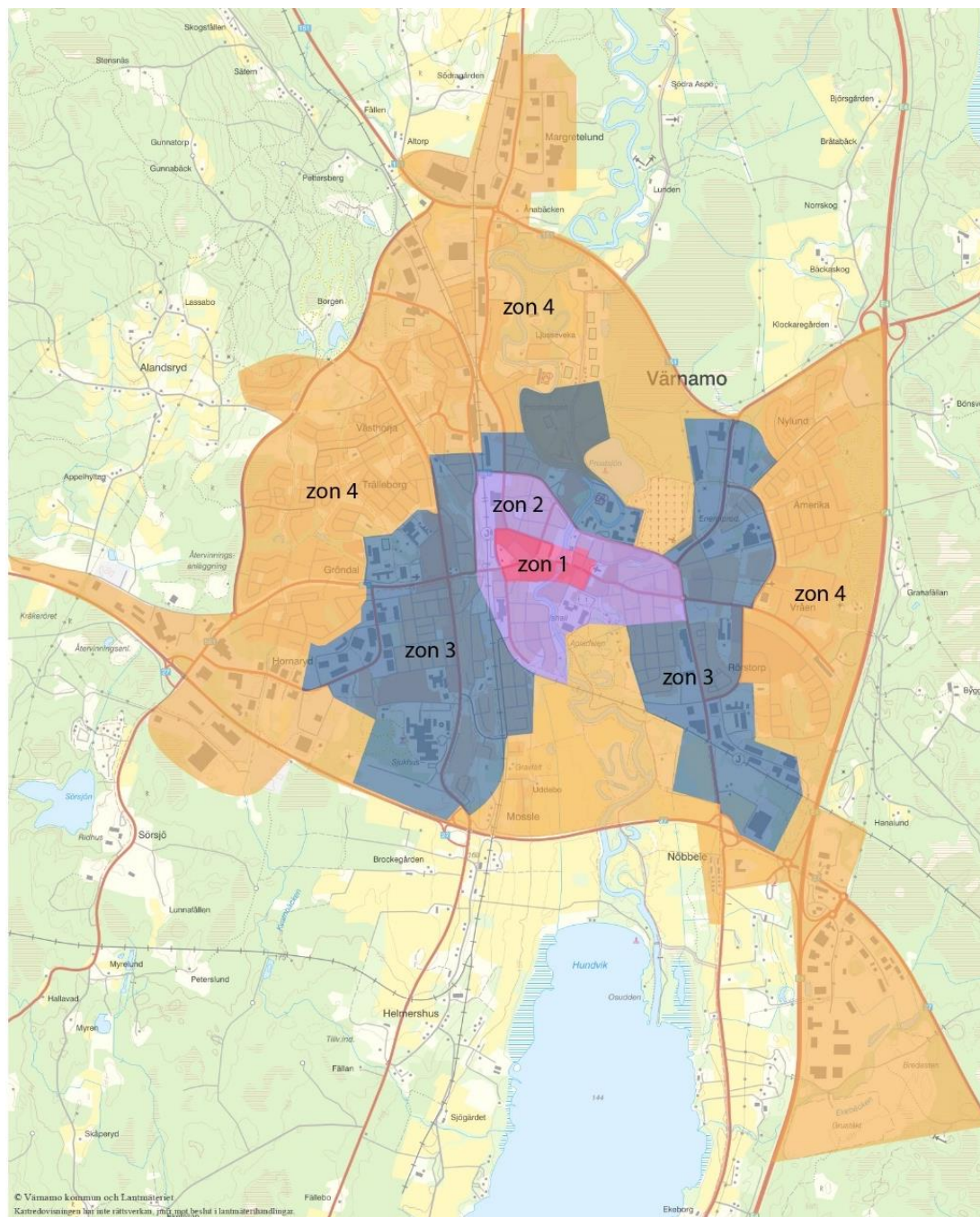
För att inte riskera att de boende väljer att parkera på allmän platsmark, som kan vara gratis eller har lägre parkeringsavgift än boendeparkeringen, är det viktigt att kommunen tar fram en strategi för hur stadens gatumark avgiftsbeläggs. Avsaknaden av en strategi kan leda till att en spilleffekt uppstår, vilket innebär att arbetet med att minska bilinnehavet och biltransporterna riskerar att ta längre tid eller i värsta fall utebli. Genom att styra tillgång och närheten till bilparkering, samt parkeringsavgifter, kan andra trafikslag framstå som

attraktivare val för transporter. En tätorts- eller stadsdels närhet till kollektivtrafik eller till ett högkvalitativt gång- och cykelvägnät torde styra tillgången till och eventuella avgifter på parkeringsplatser på allmän platsmark.

Differentiering av avgifterna med höga parkeringsavgifter i centrumområden och successivt minskande parkeringsavgifter längre från centrum, gör att den synliga kostnaden för biltrafiken kan hamna i nivå med kostnaden för kollektivtrafik, vilket leder till ökad konkurrenskraft för kollektivtrafiken. Att minska antalet bilparkeringsplatser i närheten av målpunkternas entréer leder till att andra trafikslag blir tidsmässigt mer konkurrenskraftiga. Denna strategi leder också till att de tidigare parkeringsytorna kan användas för att skapa attraktiva mötesplatser, välkomnande entréer eller till cykelparkering.

Parkeringsnorm

Zonkarta

Figur 1 Zonkarta med zon 1-4 markerade.

Utgångspunkter för beräkning av parkeringsbehov

Parkeringsnormen är baserad på parkeringsbehov per lägenhetstyp för bostäder och antal platser per 1000 m² BTA för övriga verksamheter. I tidiga skeden som detaljplaneläggning när det exakta antalet lägenheter inte är känt kan även antal platser per 1000 m² BTA användas. I de fall antal lägenheter och fördelning av lägenheter är kända bör beräkningen utgå från detta.

I tidiga skeden som detaljplaneskeden ska parkeringsnormen användas för att beräkna att tillräckligt utrymme finns för parkering i förhållande till föreslagen exploatering. Samtidigt ska normen ge förutsägbara förutsättningar för reduktion av antalet platser i de fall där det kan vara aktuellt.

Eftersom projekt kan förändras både till utformning och antal lägenheter är det dock först vid bygglovprövningen som det slutgiltiga behovet av parkering fastslås. Det är därför viktigt att vara medveten om att behovet av parkering kan komma att växa eller minska mellan detaljplaneläggning och bygglov.

Cykelparkeringsnorm

Den cykelparkering som ska skapas ska vara tydligt definierad och möjlighet att låsa fast cykelns ram ska finnas på samtliga platser.

Bostäder

Parkeringsstalen anger minsta antal cykelplatser per bostad.

Bostäder	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Studentbostad	1,5	1,5	1,5	1,5
1 Rok	1,5	1,5	1,5	1,5
2 Rok	2,5	2,5	2,5	2,5
3 Rok	3	3	3	4
4 Rok eller fler	4	4	5	5
Äldreboende	0,3	0,3	0,3	0,3
Enbostadshus – egen parkering ¹	2	2	2	2

¹ Boende i enbostadshus med parkering på egen tomt anlägger själv sin cykel-parkering i lämplig omfattning, dock alltid minst 2 platser.

Detaljplanering

Vid detaljplaneläggning när antalet lägenheter och lägenhetsfördelningen inte är känd kan en utgångspunkt vara 30 cykelplatser per 1000 m² BTA, vilket utgår från ett antagande om en vanlig lägenhetsfördelning nationellt. I de fall antal lägenheter och fördelning av lägenheter är kända bör beräkningen utgå från detta.

Verksamheter

Parkeringsstalen anger minsta antal cykelplatser per 1 000 m² BTA. Antalet platser avser verksamheternas samlade behov, dvs både för anställda och besök.

Verksamheter	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Kontor	17	17	12	10
Handel, service eller restaurang i bottenvåningen	12	12	12	12
Handel, egen fastighet	20	20	20	20
Restaurang egen fastighet	25	25	20	15
Hotell, vandrarhem	6	6	6	6
Förskola ²	15	15	15	15
Grundskola ²	65	65	65	65
Gymnasium och eftergymnasial utbildning	65	65	65	65
Lager	2	2	2	2
Industri	10	10	10	8
Vårdcentral och sjukhus i egen fastighet	40	40	30	25

² Vid förskolor och grundskolor bör finnas minst två platser för cykelkärror och lastcyklar.

Som riktlinje för cykelparkering vid kollektivtrafikhållplats kan användas 5-10 cykelplatser per 100 påstigande vid busshållplats samt 15-20 cykelplatser per 100 påstigande vid spårbunden station.

Bilparkeringsnorm

Bostäder

Parkeringsstalen anger minsta antal bilplatser per bostad

Bostäder	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Studentbostad	0,2	0,2	0,2	0,2
1 Rok	0,4	0,4	0,5	0,5
2 Rok	0,6	0,7	0,8	0,9
3 Rok	0,8	0,9	1	1,2
4 Rok eller fler	0,9	1	1,2	1,4
Äldreboende	0,1	0,2	0,3	0,4
Enbostadshus – egen parkering ³ eller gemensam bilparkering på ex. samfällighet etc.	1	1	2 ⁴	2

Talen är inklusive besöksparkering, vilket är beräknat med 0,1 plats per lägenhet.

³ Boende i enbostadshus med parkering på egen tomt anlägger själv sin bilparkering i lämplig omfattning.

⁴ vid samfälld parkering gäller 1,5 plats per bostad

Detaljplanering

Vid detaljplaneläggning när antalet lägenheter och lägenhetsfördelningen inte är känd kan en utgångspunkt vara följande antal platser per 1000 m² BTA:

Markanvändning	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Bostäder	8	9	10	12

Talen bygger på ett antagande om ungefärlig lägenhetsfördelning i nivå med genomsnittet nationellt. I de fall antal lägenheter och fördelning av lägenheter är kända bör beräkningen utgå från detta.

Verksamheter

Parkeringsstalen anger minsta antal bilplatser per 1 000 m² BTA.

Verksamheter	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Kontor	5	7	12	18
Handel, service eller restaurang i bottenvåningen	12	16	16	20
Handel, egen fastighet	15	18	24	29
Restaurang egen fastighet	8	12	20	24
Hotell, vandrarhem	4	5	8	10
Förskola, friliggande	3	3	5	5
Grundskola	3	4	5	6
Gymnasium och eftergymnasial utbildning	4	5	7	7
Lager	2	3	4	6
Industri	2	3	7	10
Vårdcentral och sjukhus i egen fastighet	15	18	24	29

Övriga kategorier

Kategorier som saknas i tabellerna kräver särskild utredning vid varje enskilt tillfälle. Det kan gälla till exempel idrottsanläggning, biograf, religiös samlingslokal, museum, kulturhus, teater m.fl. där variationen inom varje kategori kan vara mycket stor.

Rekommendationer

Plats för rörelsehindrad

Vid nyproduktion är rekommendationen att ca 3–5% av parkeringsutbudet består av plats för rörelsehindrad, dock alltid minst 1 plats.

Förberedelse för laddning av elbil

Laddning av elfordon är ett egenskapskrav enligt PBL. Vilka byggnader som ska ha utrustning för laddning av elfordon eller förberedelse för laddning framgår av plan- och byggförordningen, PBF.

Plats för cykelkärror vid förskola och skola

Vid förskolor och skolor bör finnas minst två platser för cykelkärror och lastcyklar.

Flexibilitet för att minska mängden bilparkering

Avsteg från bilparkeringsnormen kan göras. Byggherrar i zon 1, 2 och 3 har möjligheten att reducera parkeringstalen för bil genom att säkerställa olika mobilitetsåtgärder som motprestation, så kallade flexibla parkeringstal. Om en byggherre aktivt vill arbeta med att reducera antalet parkeringsplatser på fastigheten, och om det är förenligt med den förväntade efterfrågan på parkering kan ett antal verktyg användas, som beskrivs nedan.

Vilka verktyg och förutsättningar som gäller ställs samman via avtal vid varje enskilt projekt. Oavsett hur många åtgärder som avses att genomföras för en fastighet kan den totala reduktionen inte bli mer än 20% av den ursprungliga normen.

Åtgärd	Möjlig påverkan på parkeringsnorm
Avtal om bilpool för hyresgäster	Upp till -15%
Förbättrade cykelfaciliteter (ex fast luftpump, reparationsrum, ladduttag för elcykel, automatisk dörröppnare för cykel med mera)	Upp till -10%
Prioritera kollektivtrafik	Upp till -5%
Parkering sker i större gemensamhetsanläggning	Upp till -10%
Parkering som är öppen för allmänheten del av dygnet	Upp till -5%

Maximal möjlig reducering är 20 procent om flera åtgärder kombineras

Bilpool

En bilpoolsplats ger ett avdrag motsvarande 4 normala bilplatser, d.v.s. nettominskningen blir 3 bilplatser. Det är viktigt att den bilpoolstjänst som erbjuds är av långsiktig karaktär och att det bedöms finnas en marknad för tjänsten.

Förbättrade cykelfaciliteter för bostäder

- Ett särskilt cykelrum med faciliteter såsom pump, verktyg, vatten och tryckluft ska finnas för mindre reparationer och rengöring av kedjor.
- Skapa cykelparkering av mycket hög standard. Cykelparkeringen ska vara väderskyddad och belyst. Det ska finnas goda möjligheter att låsa fast cykelns ram, samtidigt som en variation i utbudet av cykelställ ska finnas då olika cyklister efterfrågar olika lösningar.
- Cykelparkeringen ska vara väldefinierad och inte "gömmas" i lägenhetsförråd eller rum med annan funktion.
- Eluttag ska finnas för laddning av elcyklar alternativt låsbara skåp med laddmöjlighet.
- Utrymme för lastcyklar och cykelkärror ska finnas.
- En cykelpool ska tillhandahållas. Minst en lastcykel, en cykelkärra samt en besökscykel per 25 lägenheter ska finnas.

Förbättrade cykelfaciliteter för kontor och andra verksamheter

- Skapa cykelparkering av mycket hög standard. Cykelparkeringen ska vara väderskyddad, belyst och erbjuda goda möjligheter att låsa fast cykeln ram.
- Erbjuder lånecyklar till anställda och besökare.
- Eluttag bör finnas för laddning av elcyklar alternativt låsbara skåp med ladd uttag.
- Omklädningsrum med dusch och skåp ska finnas.

Prioritera kollektivtrafik boende

- Information om kollektivtrafikavgångar i fastigheten, genom till exempel dynamisk realtidsinformation.
- Upprättande av en mobilitetsplan för fastigheten som ska beskriva hur boende ska lösa sin mobilitet i vardagen. Det är av mycket stor vikt att fastighetsägaren i sin marknadsföring poängterar att parkering finns i mycket liten utsträckning i fastigheten.
- Fastigheten är belägen mindre än 200 m från viktig kollektivtrafiknod.

Prioritera kollektivtrafik för kontor och andra verksamheter

- Erbjudande till alla anställda om subventionerat årskort med JLT de tre första åren.
- Information om kollektivtrafikavgångar i fastigheten.
- Upprättande av en mobilitetsplan som ska beskriva hur verksamma i fastigheten ska lösa sin mobilitet. Det är av mycket stor vikt att fastighetsägaren i sin marknadsföring poängterar att parkering finns i mycket liten utsträckning i fastigheten.
- Fastigheten är belägen mindre än 200 m från viktig kollektivtrafiknod.

Samnyttjande

Om en fastighet eller intilliggande fastigheter består av olika verksamheter men har tillgång till samma parkeringsplatser kan samnyttjande av parkeringsplatser godkännas. Detta ger en mindre mängd parkeringsplatser än om alla verksamheters parkeringsbehov ses för sig och därefter adderas. Detta kräver dock att fastighetsägaren har god kännedom om verksamheternas beläggning under olika tider på dygnet och veckan och avdraget kan göras från fall till fall där det högsta parkeringsbehovet blir dimensionerande.

Ytterligare en form av samnyttjande kan vara gemensamma parkeringslösningar utanför den egna fastigheten. Syftet med en gemensam lösning bör vara att minska biltrafiken inom det enskilda kvarteret varför det är viktigt att gemensamma parkeringslösningar placeras så att söktrafiken minimeras. Den reduktion av parkeringsnormen som kan ett projekt kan tillgodoräkna sig ökar ju längre avstånd mellan fastigheten och den gemensamma parkeringslösningen som kan accepteras.

Om boende- och/eller verksamhetsparkering kan vara öppen för allmänheten delar av dygnet kan även det ge en reduktion av parkeringstalet.

Parkeringsavgifter

Det finns en särskild lag om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. (SFS nr. 1957:259) som reglerar kommunernas möjlighet att ta ut avgift för parkering. Denna säger att "I den omfattning som behövs för att ordna trafiken får en kommun ta ut ersättning för rätten att parkera". Bestämmelsen innebär att alla trafikanter ska behandlas lika och betala avgift enligt samma villkor. De enda undantag som en kommun kan besluta om gäller för nyttoparkering, boendeparkering eller rörelsehindrade. Det finns inte möjlighet att göra undantag för motorcykel eller mopedklass I.

Avgifterna skall vara differentierade och vara högst inom zon 1. Korttids-parkering för handeln skall särskilt beaktas.

Avgiftsnivån beslutas av kommunfullmäktige.

Organisation och ansvar

Detta dokument ägs av Samhällsbyggnadsnämnden och förvaltas under mandatperioderna av Samhällsbyggnadsförvaltningen och Teknik- och fritidsförvaltningen. Riktlinjen är vägledande i Värnamo kommuns samhällsplanering och lovgivning.

Uppföljning

Riktlinjen är ett levande dokument och ställning bör tas under varje mandatperiod om dess aktualitet. Ställningstagande till riktlinjens aktualitet ska tas av kommunfullmäktige under de första 24 månaderna av ny mandatperiod. Samhällsbyggnadsnämnden kan besluta om mindre uppdateringar och justeringar vid behov.

Beroende på omvärldsfaktorer som nya eller förtydligade krav på Värnamo kommun, avvikande befolkningstillväxt mot tidigare prognoser eller andra saker som vi idag inte kunnat förutse kan en revidering genomföras även under en mandatperiod.

Riktlinje för parkering Värnamo kommun

Riktlinjer för planering och byggande

Reglemente

Kommunala beslut som utöver kommunallag och andra författningar styr och reglerar kommunala verksamheter. Innefattar Nämndreglementen, Delegeringsordningar, Bolagsordningar, Ågardirektiv, Föreskrifter, Kommunala taxor och avgifter.

Policy

Anger principer och värdegrundsbaserat förhållningssätt och tjänar som vägledning inom det aktuella området.

Plan

Beskriver strategier för arbetet med utvecklingen av Värnamo som kommun, och utvecklingsarbete inom kommunens organisation.

Åtgärdsplan

Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Riktlinje

Beskriver hur förvaltning bedriver den befintliga verksamheten, eller ett visst område, så att den bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Fastställd av: Kommunfullmäktige 2024-xx-xx

Dokumentet gäller från: 2024-xx-xx

Dokumentet gäller för: Samhällsbyggnadsnämnden

Dokumentansvarig: Förvaltningschef, Samhällsbyggnadsförvaltningen

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Syfte	4
Avgränsning	5
Genomförande	5
Varför behövs en riktlinje för parkering?	5
Parkering och ekonomi.....	5
Från statiska parkeringstal till flexibla parkeringstal och mobilitet	7
Tillgång till parkering och parkeringsavgifter på allmän platsmark	8
Parkeringsnorm	9
Zonkarta	9
Utgångspunkter för beräkning av parkeringsbehov	9
Cykelparkeringsnorm	10
Bostäder.....	10
Detaljplanering	10
Verksamheter.....	11
Bilparkeringsnorm.....	12
Bostäder.....	12
Detaljplanering	12
Verksamheter.....	13
Övriga kategorier.....	13
Rekommendationer	13
Plats för rörelsehindrad	13
Förberedelse för laddning av elbil.....	13
Plats för cykelkärror vid förskola.....	13
Flexibilitet för att minska mängden bilparkering	14
Bilpool	14
Förbättrade cykelfaciliteter för bostäder	14
Förbättrade cykelfaciliteter för kontor och andra verksamheter	15
Prioritera kollektivtrafik boende.....	15
Prioritera kollektivtrafik för kontor och andra verksamheter	15
Samnyttjande	15
Parkeringsavgifter	16
Organisation och ansvar	16
Uppföljning	16

Inledning

Kommunen har det övergripande ansvaret för planering av parkering inom kommunens gränser. Plan- och bygglagen (2010:900), PBL, anger att en tomt som ska bebyggas ska ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Bland annat ska det i skäligen utsträckning finnas lämpligt utrymme för parkering och lastning och lossning av fordon. Vad skäligen utsträckning är regleras inte i lagen utan bestäms i första hand med stöd av riktlinjer för parkering som kommunen antar, vilket denna riktlinje för parkering utgör.

Det är dock den enskilda fastighetsägarens ansvar att tillgodose det behov av parkering, som kommunen bedömer att fastighetens användning ger upphov till. Det vill säga att det inte är kommunens ansvar att ordna parkering, om inte kommunen själv är fastighetsägare, till exempel för skolor, förskolor och fritidsanläggningar.

För att arbeta med stadsförtätning krävs en tydlig koppling mellan mobilitet, tillgänglighet och parkering. Därför är inriktningen att, i de förtätade områdena, prioritera de hållbara trafikslagen. Parkering kan även fungera som ett styrmedel för att prioritera olika transportslag.

Syfte

Syftet med en riktlinje för parkering är att ge kommunens tjänstepersoner, politiker, byggherrar och övriga intresserade en vägledning i alla kommunala frågor som berör parkering. Därför är det viktigt att kommunen har en tydlig och förutsägbar riktlinje för hur mycket bil- och cykelparkering som kan behövas vid byggnation för till exempel bostäder, verksamheter, handel, förskolor och skolor.

Riktlinjer för parkering kan även fastslå förhållningssätt för hur parkeringar ska lösas om det till exempel är brist på mark. Då kan det bli aktuellt med att lösa parkeringsbehovet genom samutnyttjande eller flexibla parkeringstal.

Riktlinje för parkering är utformad för att stödja en omställning mot en större andel hållbara transporter där tillkommande bostäder ges de antal parkeringsplatser som bedöms vara rimliga för ett långsiktigt hållbart Värnamo. Där parkeringstalen blir som lägst ska de hållbara trafikslagen utvecklas och vara fullgoda alternativ till merparten av de boendenas vardagliga resbehov.

Avgränsning

Riktlinje för parkering omfattar primärt Värnamo centralort men kan därutöver användas i hela kommunen beroende på vilken typ av exploatering och/eller till- och ombyggnad det handlar om.

Närhet, täthet och tillgänglighet som främjar stadsutvecklingen med den levande stadskärnan är en utgångspunkt för riktlinjerna. En konsekvens av detta är att de zoner med lägst parkeringstal också riktar sig till boenden/verksamheter som är beredda att bidra så att bilberoendet får en minskad betydelse.

Genomförande

Riktlinje för parkering har arbetats fram genom att lära av andra kommuner som bygger attraktiv stad samt hur nuläget ser ut i Värnamo. Med nuläget menas i huvudsak tillgången och utnyttjandegraden av de kommunalägda parkeringsplatserna.

Varför behövs en riktlinje för parkering?

En tydlig riktlinje för parkering med tillhörande ställningstaganden kring avgiftsbeläggning uttrycker kommunens viljeinriktning om vad som ska prioriteras i stadsrummet. I och med att konkurrensen om stadens mark ökar blir det alltmer viktigt för kommunen att skapa en mer effektiv och väl fungerande parkeringsmarknad. Det blir därmed viktigt för kommunen att skapa balans mellan behov, utbud, tillgänglighet och kostnad för parkering, då detta påverkar såväl bilinnehavet som körsträckor och val av färdmedel. Parkeringsfrågan blir således en viktig faktor för stadsutvecklingen eftersom den påverkar markanvändningen, förutsättningar för ett hållbart resande och möjligheten att skapa en mer attraktiv stadsmiljö. Riktlinje för parkering är det samlade dokumentet, där vägledning finns om hur bil- och cykelparkering ska lösas vid ny exploatering och vid bygglovgivning.

Parkering och ekonomi

Alla parkeringar är förknippade med fasta- och rörliga kostnader i form av investerings-, drifts- och underhållskostnader. Intäkter, främst genom parkeringsavgifter, kan täcka delar eller hela dess kostnader. Utifrån kostnadernas totala omfattning och efterfrågan på dessa platser avgörs hur hög självfinansieringsgrad parkeringsytorna kan uppnå.

Det vanligaste är att parkering finansieras antingen genom skattemedel och/eller via bostads- eller lokalhyra, eftersom självfinansieringsgraden generellt är låg. Detta bidrar bland annat till att exploatörer föredrar lägre parkeringstal samt att den fria marknaden sällan exploaterar parkeringshus på eller under mark.

Hur parkeringskostnader hanteras i detaljplanering och byggande kan även påverka den sociala sammanhållningen. Parkeringskostnader som läggs på till exempel en bostadsrättsförening och inte betalas av användaren riskerar att leda till priser som utesluter kapitalsvaga och "lånesvaga" grupper från nybyggda bostäder.

Att exploatera på centralt belägna markparkeringar är likaså förknippat med ekonomi. En efterfrågad yta med låga eller obefintliga intäkter kan växlas upp till nya bostäder och eller verksamhetsytor som ger fastighetsägaren incitament att omvandla ytan. Det som är viktigt när exploatören vill hålla ner parkeringstalen är att de inte hänvisar de boendes bilar till parkering på allmän platsmark. Enda sättet om fler ska bo centralt är att den totala andelen bilresor i området minskar. Hela tanken, ekvationen, med stadsförtätning bygger på närhet, täthet och ökad tillgänglighet. Detta måste framgå och syfta till lägre bilberoende och bilinnehav för de som potentiellt ska bo i dessa delar av staden. Ett omvänt synsätt, dvs. att fler bor på samma yta med bibehållet eller ökat bilinnehav, förstärker de negativa konsekvenser och motverkar allt förtätningsstrategin syftar till.

Från statiska parkeringstal till flexibla parkeringstal och mobilitet

Såväl internationellt som i Sverige har det skett en förändring vad gäller synen på parkering. Traditionellt har kommunens parkeringstal varit statiska där det ställs samma krav på antalet parkeringar oavsett var bebyggelsen planeras. Parkeringstalet kan emellertid variera mellan olika delar av kommunen. Detta framgår vanligtvis av riktlinjer för parkering där staden kan delas in i olika zoner. Parkeringstalet baseras på projektets lokalisering men också möjligheten att färdas med kollektivtrafik samt att nå viktiga målpunkter genom att gå eller cykla eller att använda andra tjänster.

Flexibla parkeringstal kan innebära att kommunen anger ett grundvärde för hur många parkeringsplatser som bör anläggas vid en ny exploatering. Grundvärdet kan sänkas ytterligare beroende på exploaterings förutsättningar, målgrupp samt byggherrens vilja att införa ytterligare åtgärder för att främja de boendes möjlighet att transportera sig med andra färdmedel än bil. Genom att byggherren aktivt arbetar med att ge de boende alternativ till bilägandet så som till exempel bilpool, cykelfrämjande åtgärder med mera kan kravet på parkeringsplatser minskas ytterligare vid framtagandet av en detaljplan eller vid bygglovsprövningen. Detta är dock en frivillig åtgärd från byggherrens eller fastighetsägarens sida. Om det visar sig att en fastighetsägare eller byggherre har brustit i sitt åtagande i ett projekt kan kommunen välja att neka denna aktör sänkning i framtida projekt.

Från att ha sett tillgång till privat bilparkering som något nödvändigt för att kunna förflytta sig mellan olika målpunkter finns det numera en bredare insikt i värdet av att de boende kan klara sin vardag med hjälp av andra färdmedel än privatägd bil. Detta kan innebära att byggherren inte alltid behöver bekosta byggandet av dyra parkeringsplatser, utan istället investera i lösningar som främjar de boendes mobilitet. En positiv effekt av ett minskat bilinnehav är att det ger en bättre stadsmiljö och ett effektivare markutnyttjande.

Tillgång till parkering och parkeringsavgifter på allmän platsmark

I PBL definieras vad som utgör allmän platsmark respektive kvartersmark.

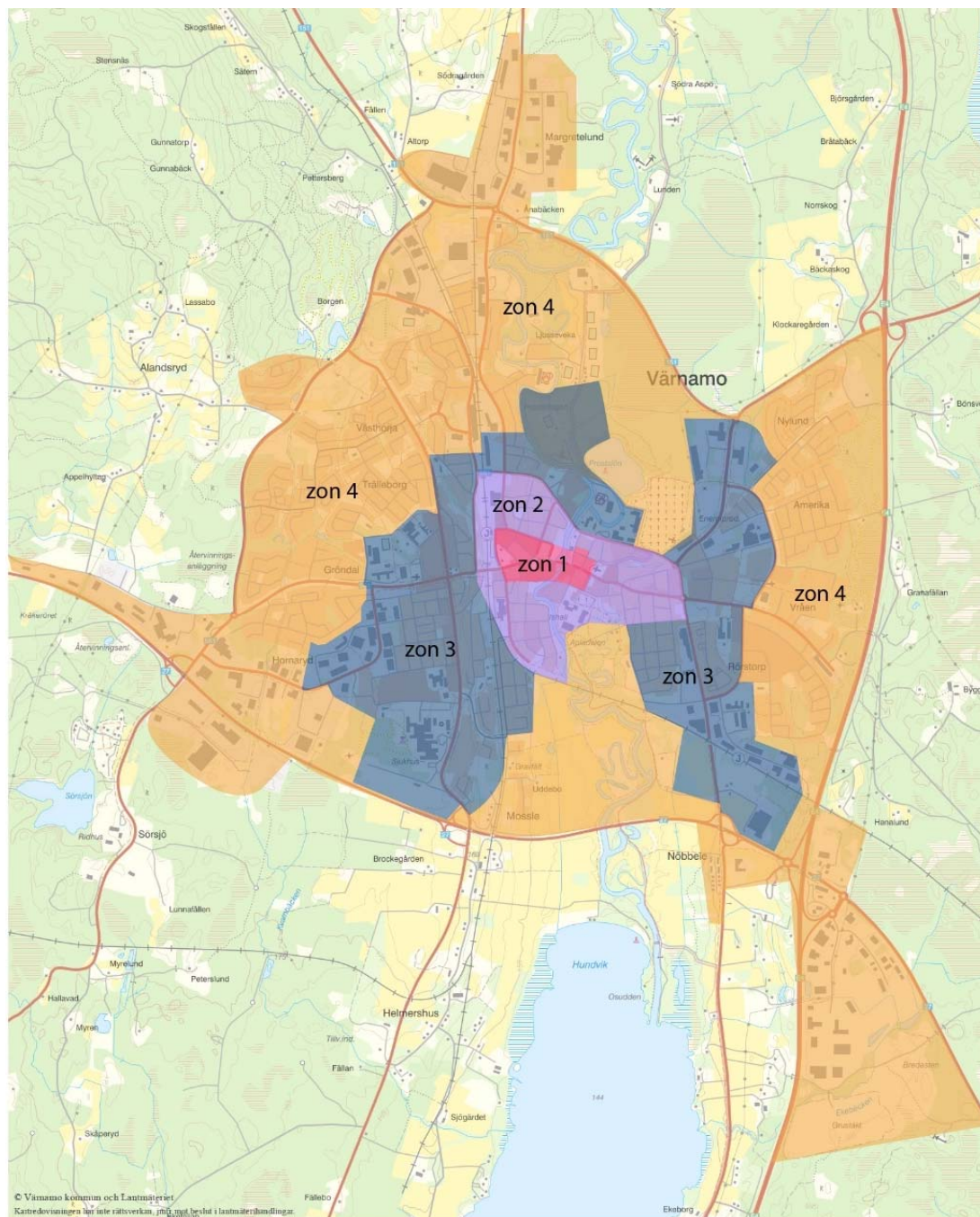
- Allmän platsmark (eller gatumark) är gata, väg, park, torg eller annat område som enligt en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov. Markens ändamål anges i detaljplan eller områdesbestämmelse. För allmän plats anges markens ändamål som exempelvis gata/väg och parkering föreskrivs med lokal trafikföreskrift.
- Kvartersmark (eller tomtmark) definieras enligt plan- och bygglagen som ”mark som enligt en detaljplan inte ska vara allmän plats eller vattenområde”, exempelvis anges ändamålet parkering.

För att inte riskera att de boende väljer att parkera på allmän platsmark, som kan vara gratis eller har lägre parkeringsavgift än boendeparkeringen, är det viktigt att kommunen tar fram en strategi för hur stadens gatumark avgiftsbeläggs. Avsaknaden av en strategi kan leda till att en spilleffekt uppstår, vilket innebär att arbetet med att minska bilinnehavet och biltransporterna riskerar att ta längre tid eller i värsta fall utebli. Genom att styra tillgång och närheten till bilparkering, samt parkeringsavgifter, kan andra trafikslag framstå som attraktivare val för transporter. En tätorts- eller stadsdels närhet till kollektivtrafik eller till ett högkvalitativt gång- och cykelvägnät torde styra tillgången till och eventuella avgifter på parkeringsplatser på allmän platsmark.

Differentiering av avgifterna med höga parkeringsavgifter i centrumområden och successivt minskande parkeringsavgifter längre från centrum, gör att den synliga kostnaden för biltrafiken kan hamna i nivå med kostnaden för kollektivtrafik, vilket leder till ökad konkurrenskraft för kollektivtrafiken. Att minska antalet bilparkeringsplatser i närheten av målpunkternas entréer leder till att andra trafikslag blir tidsmässigt mer konkurrenskraftiga. Denna strategi leder också till att de tidigare parkeringsytorna kan användas för att skapa attraktiva mötesplatser, välkomnande entréer eller till cykelparkering.

Parkeringsnorm

Zonkarta

Figur 1 Zonkarta med zon 1-4 markerade.

Utgångspunkter för beräkning av parkeringsbehov

Parkeringsnormen är baserad på parkeringsbehov per lägenhetstyp för bostäder och antal platser per 1000 m² BTA för övriga verksamheter. I tidiga skeden som detaljplanläggning när det exakta antalet lägenheter inte är känt kan även antal platser per 1000 m² BTA användas. I de fall antal lägenheter och fördelning av lägenheter är kända bör beräkningen utgå från detta.

I tidiga skeden som detaljplaneskeden ska parkeringsnormen användas för att beräkna att tillräckligt utrymme finns för parkering i förhållande till föreslagen exploatering. Samtidigt ska normen ge förutsägbara förutsättningar för reduktion av antalet platser i de fall där det kan vara aktuellt.

Eftersom projekt kan förändras både till utformning och antal lägenheter är det dock först vid bygglovprövningen som det slutgiltiga behovet av parkering fastslås. Det är därför viktigt att vara medveten om att behovet av parkering kan komma att växa eller minska mellan detaljplaneläggning och bygglov.

Cykelparkeringsnorm

Den cykelparkering som ska skapas ska vara tydligt definierad och möjlighet att låsa fast cykelns ram ska finnas på samtliga platser.

Bostäder

Parkeringstalen anger minsta antal cykelplatser per bostad.

Bostäder	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Studentbostad	1,5	1,5	1,5	1,5
1 Rok	1,5	1,5	1,5	1,5
2 Rok	2,5	2,5	2,5	2,5
3 Rok	3	3	3	4
4 Rok eller fler	4	4	5	5
Äldreboende	0,3	0,3	0,3	0,3
Enbostadshus – egen parkering ¹	2	2	2	2

¹ Boende i enbostadshus med parkering på egen tomt anlägger själv sin cykel-parkering i lämplig omfattning, dock alltid minst 2 platser.

Detaljplanering

Vid detaljplaneläggning när antalet lägenheter och lägenhetsfördelningen inte är känd kan en utgångspunkt vara 30 cykelplatser per 1000 m² BTA, vilket utgår från ett antagande om en vanlig lägenhetsfördelning nationellt. I de fall antal lägenheter och fördelning av lägenheter är kända bör beräkningen utgå från detta.

Verksamheter

Parkeringsstalen anger minsta antal cykelplatser per 1 000 m² BTA. Antalet platser avser verksamheternas samlade behov, dvs både för anställda och besök.

Verksamheter	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Kontor	17	17	12	10
Handel, service eller restaurang i bottenvåningen	12	12	12	12
Handel, egen fastighet	20	20	20	20
Restaurang egen fastighet	25	25	20	15
Hotell, vandrarhem	6	6	6	6
Förskola ²	15	15	15	15
Grundskola ²	65	65	65	65
Gymnasium och eftergymnasial utbildning	65	65	65	65
Lager	2	2	2	2
Industri	10	10	10	8
Vårdcentral och sjukhus i egen fastighet	40	40	30	25

² Vid förskolor och grundskolor bör finnas minst två platser för cykelkärror och lastcyklar.

Som riktlinje för cykelparkering vid kollektivtrafikhållplats kan användas 5-10 cykelplatser per 100 påstigande vid busshållplats samt 15-20 cykelplatser per 100 påstigande vid spårbunden station.

Bilparkeringsnorm

Bostäder

Parkeringstalen anger minsta antal bilplatser per bostad

Bostäder	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Studentbostad	0,2	0,2	0,2	0,2
1 Rok	0,4	0,4	0,5	0,5
2 Rok	0,6	0,7	0,8	0,9
3 Rok	0,8	0,9	1	1,2
4 Rok eller fler	0,9	1	1,2	1,4
Äldreboende	0,1	0,2	0,3	0,4
Enbostadshus – egen parkering ³ eller gemensam bilparkering på ex. samfällighet etc.	1	1	2 ⁴	2

Talen är inklusive besöksparkering, vilket är beräknat med 0,1 plats per lägenhet.

³ Boende i enbostadshus med parkering på egen tomt anlägger själv sin bilparkering i lämplig omfattning.

⁴ vid samfällad parkering gäller 1,5 plats per bostad

Detaljplanering

Vid detaljplaneläggning när antalet lägenheter och lägenhetsfördelningen inte är känd kan en utgångspunkt vara följande antal platser per 1000 m² BTA:

Markanvändning	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Bostäder	8	9	10	12

Talen bygger på ett antagande om ungefärlig lägenhetsfördelning i nivå med genomsnittet nationellt. I de fall antal lägenheter och fördelning av lägenheter är kända bör beräkningen utgå från detta.

Verksamheter

Parkeringsstalen anger minsta antal bilplatser per 1 000 m² BTA.

Verksamheter	Zon 1	Zon 2	Zon 3	Zon 4
Kontor	5	7	12	18
Handel, service eller restaurang i bottenvåningen	12	16	16	20
Handel, egen fastighet	15	18	24	29
Restaurang egen fastighet	8	12	20	24
Hotell, vandrarhem	4	5	8	10
Förskola, friliggande	3	3	5	5
Grundskola	3	4	5	6
Gymnasium och eftergymnasial utbildning	4	5	7	7
Lager	2	3	4	6
Industri	2	3	7	10
Vårdcentral och sjukhus i egen fastighet	15	18	24	29

Övriga kategorier

Kategorier som saknas i tabellerna kräver särskild utredning vid varje enskilt tillfälle. Det kan gälla till exempel idrottsanläggning, biograf, religiös samlingslokal, museum, kulturhus, teater m.fl. där variationen inom varje kategori kan vara mycket stor.

Rekommendationer

Plats för rörelsehindrad

Vid nyproduktion är rekommendationen att ca 3–5% av parkeringsutbudet består av plats för rörelsehindrad, dock alltid minst 1 plats.

Förberedelse för laddning av elbil

Laddning av elfordon är ett egenskapskrav enligt PBL. Vilka byggnader som ska ha utrustning för laddning av elfordon eller förberedelse för laddning framgår av plan- och byggförordningen, PBF.

Plats för cykelkärror vid förskola och skola

Vid förskolor och skolor bör finnas minst två platser för cykelkärror och lastcyklar.

Flexibilitet för att minska mängden bilparkering

Avsteg från bilparkeringsnormen kan göras. Byggherrar i zon 1, 2 och 3 har möjligheten att reducera parkeringstalen för bil genom att säkerställa olika mobilitetsåtgärder som motprestation, så kallade flexibla parkeringstal. Om en byggherre aktivt vill arbeta med att reducera antalet parkeringsplatser på fastigheten, och om det är förenligt med den förväntade efterfrågan på parkering kan ett antal verktyg användas, som beskrivs nedan.

Vilka verktyg och förutsättningar som gäller ställs samman via avtal vid varje enskilt projekt. Oavsett hur många åtgärder som avses att genomföras för en fastighet kan den totala reduktionen inte bli mer än 20% av den ursprungliga normen.

Åtgärd	Möjlig påverkan på parkeringsnorm
Avtal om bilpool för hyresgäster	Upp till -15%
Förbättrade cykelfaciliteter (ex fast luftpump, reparationsrum, ladduttag för elcykel, automatisk dörröppnare för cykel med mera)	Upp till -10%
Prioritera kollektivtrafik	Upp till -5%
Parkering sker i större gemensamhetsanläggning	Upp till -10%
Parkering som är öppen för allmänheten del av dygnet	Upp till -5%

Maximal möjlig reducering är 20 procent om flera åtgärder kombineras

Bilpool

En bilpoolsplats ger ett avdrag motsvarande 4 normala bilplatser, d.v.s. nettominskningen blir 3 bilplatser. Det är viktigt att den bilpoolstjänst som erbjuds är av långsiktig karaktär och att det bedöms finnas en marknad för tjänsten.

Förbättrade cykelfaciliteter för bostäder

- Ett särskilt cykelrum med faciliteter såsom pump, verktyg, vatten och tryckluft ska finnas för mindre reparationer och rengöring av kedjor.
- Skapa cykelparkering av mycket hög standard. Cykelparkeringen ska vara väderskyddad och belyst. Det ska finnas goda möjligheter att låsa fast cykelns ram, samtidigt som en variation i utbudet av cykelställ ska finnas då olika cyklister efterfrågar olika lösningar.
- Cykelparkeringen ska vara väldefinierad och inte "gömmas" i lägenhetsförråd eller rum med annan funktion.
- Eluttag ska finnas för laddning av elcyklar alternativt låsbara skåp med laddmöjlighet.
- Utrymme för lastcyklar och cykelkärror ska finnas.
- En cykelpool ska tillhandahållas. Minst en lastcykel, en cykelkärra samt en besökscykel per 25 lägenheter ska finnas.

Förbättrade cykelfaciliteter för kontor och andra verksamheter

- Skapa cykelparkering av mycket hög standard. Cykelparkeringen ska vara väderskyddad, belyst och erbjuda goda möjligheter att låsa fast cykeln ram.
- Erbjud lånecyklar till anställda och besökare.
- Eluttag bör finnas för laddning av elcyklar alternativt låsbara skåp med ladd uttag.
- Omklädningsrum med dusch och skåp ska finnas.

Prioritera kollektivtrafik boende

- Information om kollektivtrafikavgångar i fastigheten, genom till exempel dynamisk realtidsinformation.
- Upprättande av en mobilitetsplan för fastigheten som ska beskriva hur boende ska lösa sin mobilitet i vardagen. Det är av mycket stor vikt att fastighetsägaren i sin marknadsföring poängterar att parkering finns i mycket liten utsträckning i fastigheten.
- Fastigheten är belägen mindre än 200 m från viktig kollektivtrafiknod.

Prioritera kollektivtrafik för kontor och andra verksamheter

- Erbjudande till alla anställda om subventionerat årskort med JLT de tre första åren.
- Information om kollektivtrafikavgångar i fastigheten.
- Upprättande av en mobilitetsplan som ska beskriva hur verksamma i fastigheten ska lösa sin mobilitet. Det är av mycket stor vikt att fastighetsägaren i sin marknadsföring poängterar att parkering finns i mycket liten utsträckning i fastigheten.
- Fastigheten är belägen mindre än 200 m från viktig kollektivtrafiknod.

Samnyttjande

Om en fastighet eller intilliggande fastigheter består av olika verksamheter men har tillgång till samma parkeringsplatser kan samnyttjande av parkeringsplatser godkännas. Detta ger en mindre mängd parkeringsplatser än om alla verksamheters parkeringsbehov ses för sig och därefter adderas. Detta kräver dock att fastighetsägaren har god kännedom om verksamheternas beläggning under olika tider på dygnet och veckan och avdraget kan göras från fall till fall där det högsta parkeringsbehovet blir dimensionerande.

Ytterligare en form av samnyttjande kan vara gemensamma parkeringslösningar utanför den egna fastigheten. Syftet med en gemensam lösning bör vara att minska biltrafiken inom det enskilda kvarteret varför det är viktigt att gemensamma parkeringslösningar placeras så att söktrafiken minimeras. Den reduktion av parkeringsnormen som kan ett projekt kan tillgodoräkna sig ökar ju längre avstånd mellan fastigheten och den gemensamma parkeringslösningen som kan accepteras.

Om boende- och/eller verksamhetsparkering kan vara öppen för allmänheten delar av dygnet kan även det ge en reduktion av parkeringstalet.

Parkeringsavgifter

Det finns en särskild lag om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. (SFS nr. 1957:259) som reglerar kommunernas möjlighet att ta ut avgift för parkering. Denna säger att "I den omfattning som behövs för att ordna trafiken får en kommun ta ut ersättning för rätten att parkera". Bestämmelsen innebär att alla trafikanter ska behandlas lika och betala avgift enligt samma villkor. De enda undantag som en kommun kan besluta om gäller för nyttoparkering, boendeparkering eller rörelsehindrade. Det finns inte möjlighet att göra undantag för motorcykel eller mopedklass I.

Avgifterna skall vara differentierade och vara högst inom zon 1. Korttids-parkering för handeln skall särskilt beaktas.

Avgiftsnivån beslutas av kommunfullmäktige.

Organisation och ansvar

Detta dokument ägs av Samhällsbyggnadsnämnden och förvaltas under mandatperioderna av Samhällsbyggnadsförvaltningen och Teknik- och fritidsförvaltningen. Riktlinjen är vägledande i Värnamo kommuns samhällsplanering och lovgivning.

Uppföljning

Riktlinjen är ett levande dokument och ställning ska tas under varje mandatperiod om dess aktualitet. Ställningstagande till riktlinjens aktualitet ska tas av kommunfullmäktige under de första 24 månaderna av ny mandatperiod. Samhällsbyggnadsnämnden kan besluta om mindre uppdateringar och justeringar vid behov.

Beroende på omvärldsfaktorer som nya eller förtydligade krav på Värnamo kommun, avvikande befolkningstillväxt mot tidigare prognoser eller andra saker som vi idag inte kunnat förutse kan en revidering genomföras även under en mandatperiod.

§ 54 Dnr: KS.2024.103

Omfördelning av investeringsmedel för investeringar i Talavidshallen i Rydaholm

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar

att omfördela investeringsmedel på totalt 1,5 miljoner kronor från projekt Klubbhus Bredaryd, projektnummer 220067 till projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066, samt

att ge startbeslut för projektet Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066.

Ärendebeskrivning

Teknik- och fritidsförvaltningen har i tjänsteskrivelse den 24 januari 2024 anfört följande. I investeringsplanen finns tre projekt som avser ishallen Talavidshallen, projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm (KF 229) med projektnummer 220066, projekt Byta ispist Talavidshallen (TFN 237) med projektnummer 220068 samt projekt Ishall Rydaholm sarg och plexiglas (TFN 016) med projektnummer 220063. För dessa tre investeringar finns efter initiala utredningar 9 950 000 kronor kvar. När anbudet vid upphandling har inkommit visar det sig att den totala kostnaden för investeringarna överstiger de budgeterade medlen med cirka 11%. Vidare finns det, som vid alla investeringar, risk för att oförutsedda kostnader uppstår. Förvaltningen bedömer att för att börja med projektet bör finansiering utökas med 1,500 miljoner kronor. Förvaltningen föreslår att finansiering löses genom att medel från projekt Klubbhus Bredaryd med projektnummer 220067 avdelas 1,5 miljoner kronor. Projektet Klubbhus Bredaryd innebär för kommunens del att först och främst finansiera återställande av paviljongförskolan vid idrottsplatsen. Paviljonger samt utbyggd infrastruktur kommer överlämnas till Bredaryd Lanna IK men återställande erfordras och vissa paviljonger ska tas bort. Om klubben avser att göra ombyggnationer har de att söka anläggningsbidrag som till del kan stödja deras investeringar. Återställningskostnaderna ska belastas paviljongförskolan och inte i särskilt projekt, detta för att kostnader ska belasta rätt verksamhet. Det finns totalt 2 miljoner kronor i projekt Klubbhus Bredaryd och beslutsnivån för anvisning av medel för projektet är kommunfullmäktige. För att kunna använda medel för projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm behöver kommunfullmäktige fatta startbeslut för investeringen.

Forts.

KS § 54 (forts.)

Teknik- och fritidsnämnden har den 30 januari 2024, § 12

beslutat

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige omfördela investeringsmedel på totalt 1,5 miljoner kronor från projekt Klubbhus Bredaryd, projektnummer 220067 till projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066,

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ge startbeslut för projektet Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066 samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Kommunstyrelsen beslutade den 6 februari 2024, § 35 att bordlägga ärendet.

Yrkanden

Ordföranden yrkar att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att omfördela investeringsmedel på totalt 1,5 miljoner kronor från projekt Klubbhus Bredaryd, projektnummer 220067 till projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066, samt

att ge startbeslut för projektet Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066.

Beslut skickas till:

Kommunfullmäktige

Teknik- och fritidsnämnden

§ 35 Dnr: KS.2024.103

Extra ärende: Omfördelning av investeringsmedel för investeringar i Talavidshallen i Rydaholm

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar
att bordlägga ärendet.

Ärendebeskrivning

Teknik- och fritidsförvaltningen har i tjänsteskrivelse den 24 januari 2024 anfört följande. I investeringsplanen finns tre projekt som avser ishallen Talavidshallen, projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm (KF 229) med projektnummer 220066, projekt Byta ispist Talavidshallen (TFN 237) med projektnummer 220068 samt projekt Ishall Rydaholm sarg och plexiglas (TFN 016) med projektnummer 220063. För dessa tre investeringar finns efter initiala utredningar 9 950 000 kronor kvar. När anbudet vid upphandling har inkommit visar det sig att den totala kostnaden för investeringarna överstiger de budgeterade medlen med cirka 11%. Vidare finns det, som vid alla investeringar, risk för att oförutsedda kostnader uppstår. Förvaltningen bedömer att för att börja med projektet bör finansiering utökas med 1,500 miljoner kronor. Förvaltningen föreslår att finansiering löses genom att medel från projekt Klubbhus Bredaryd med projektnummer 220067 avdelas 1,5 miljoner kronor. Projektet Klubbhus Bredaryd innebär för kommunens del att först och främst finansiera återställande av paviljongsförskolan vid idrottsplatsen. Paviljonger samt utbyggd infrastruktur kommer överlämnas till Bredaryd Lanna IK men återställande erfordras och vissa paviljonger ska tas bort. Om klubben avser att göra ombyggnationer har de att söka anläggningsbidrag som till del kan stödja deras investeringar. Återställningskostnaderna ska belastas paviljongförskolan och inte i särskilt projekt, detta för att kostnader ska belasta rätt verksamhet. Det finns totalt 2 miljoner kronor i projekt Klubbhus Bredaryd och beslutsnivån för anvisning av medel för projektet är kommunfullmäktige. För att kunna använda medel för projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm behöver kommunfullmäktige fatta startbeslut för investeringen.

Forts.

KS § 35 (forts)

Teknik- och fritidsnämnden har den 30 januari 2024, § 12 beslutat

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige omfördela investeringsmedel på totalt 1,5 miljoner kronor från projekt Klubbhus Bredaryd, projektnummer 220067 till projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066,

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ge startbeslut för projektet Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066 samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Yrkanden

Ordföranden yrkar, enligt tidigare utskickat beslutsförslag, att kommunstyrelsen beslutar

att bordlägga ärendet.

§ 12 Dnr: TFN.2023.152

Omfördelning av investeringsmedel för investeringar i Talavidshallen i Rydaholm

Beslut

Teknik- och fritidsnämnden beslutar

- att** föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige omfördela investeringsmedel på totalt 1,5 miljoner kronor från projekt Klubbhus Bredaryd, projektnummer 220067 till projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066,
- att** föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ge startbeslut för projektet Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066 samt
- att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

I investeringsplanen finns tre projekt som avser ishallen Talavidshallen, projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm (KF 229) med projektnummer 220066, projekt Byta ispist Talavidshallen (TFN 237) med projektnummer 220068 samt projekt Ishall Rydaholm sarg och plexiglas (TFN 016) med projektnummer 220063. För dessa tre investeringar finns efter initiala utredningar 9 950 000 kronor kvar.

När anbudet vid upphandling har inkommit visar det sig att den totala kostnaden för investeringarna överstiger de budgeterade medlen med cirka 11%. Vidare finns det, som vid alla investeringar, risk för att oförutsedda kostnader uppstår. Förvaltningen bedömer att för att börja med projektet bör finansiering utökas med 1,5 miljoner kronor.

Förvaltningen föreslår att finansiering löses genom att medel från projekt Klubbhus Bredaryd med projektnummer 220067 avdelas 1,5 miljoner kronor. Projektet Klubbhus Bredaryd innebär för kommunens del att först och främst finansiera återställande av paviljongsförskolan vid idrottsplatsen. Kostnaden för återställandet är betydligt lägre än vad som bedömdes när projektet beslutades. Paviljonger samt utbyggd infrastruktur kommer överlämnas till Bredaryd Lanna IK men återställande erfordras och vissa paviljonger ska tas bort. Om klubben avser att göra ombyggnationer har de att söka anläggningsbidrag som till del kan stödja deras investeringar. Återställningskostnaderna ska belastas paviljongförskolan och

Forts.

TFN § 12 (forts.)

inte i särskilt projekt, detta för att kostnader ska belasta rätt verksamhet. Det finns totalt 2 miljoner kronor i projekt Klubbhus Bredaryd och beslutsnivån för anvisning av medel för projektet är kommunfullmäktige.

För att kunna använda medel för projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm behöver kommunfullmäktige fatta startbeslut för investeringen.

Förslag till beslut

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

- att** föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige omfördela investeringsmedel på totalt 1,5 miljoner kronor från projekt Klubbhus Bredaryd, projektnummer 220067 till projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066,
- att** föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ge startbeslut för projektet Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066 samt
- att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Omfördelning av investeringsmedel för investeringar i Talavidshallen i Rydaholm

Ärendebeskrivning

I investeringsplanen finns tre projekt som avser ishallen Talavidshallen, projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm (KF 229) med projektnummer 220066, projekt Byta ispist Talavidshallen (TFN 237) med projektnummer 220068 samt projekt Ishall Rydaholm sarg och plexiglas (TFN 016) med projektnummer 220063. För dessa tre investeringar finns efter initiala utredningar 9 950 000 kronor kvar.

När anbudet vid upphandling har inkommit visar det sig att den totala kostnaden för investeringarna överstiger de budgeterade medlen med cirka 11%. Vidare finns det, som vid alla investeringar, risk för att oförutsedda kostnader uppstår. Förvaltningen bedömer att för att börja med projektet bör finansiering utökas med 1,500 miljoner kronor.

Förvaltningen föreslår att finansiering löses genom att medel från projekt Klubbhus Bredaryd med projektnummer 220067 avdelas 1,5 miljoner kronor. Projektet Klubbhus Bredaryd innebär för kommunens del att först och främst finansiera återställande av paviljongförskolan vid idrottsplatsen. Paviljonger samt utbyggd infrastruktur kommer överlämnas till Bredaryd Lanna IK men återställande erfordras och vissa paviljonger ska tas bort. Om klubben avser att göra ombyggnationer har de att söka anläggningsbidrag som till del kan stödja deras investeringar. Återställningskostnaderna ska belastas paviljongförskolan och inte i särskilt projekt, detta för att kostnader ska belasta rätt verksamhet. Det finns totalt 2 miljoner kronor i projekt Klubbhus Bredaryd och beslutsnivån för anvisning av medel för projektet är kommunfullmäktige.

För att kunna använda medel för projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm behöver kommunfullmäktige fatta startbeslut för investeringen.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2023.152

Dnr:

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige omfördela investeringsmedel på totalt 1,5 miljoner kronor från projekt Klubbhus Bredaryd, projektnummer 220067 till projekt Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066,

att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ge startbeslut för projektet Byte kylanläggning Värnamo och Rydaholm, projektnummer 220066 samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Johan Arvidsson
Avdelningschef fritid

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Ishall Rydaholm - Sarg + plexiglas		Projektblad nr KF:	KF 016
		Projektbladnr Förv:	
		Upprättad den:	
		Upprättad av:	Johan Arvidsson
		Reviderad den:	2023-09-30
Uppdragsgivare/beställare(nämnd):	TFN	Projektnr i Ek.sys:	220063
Utförare(nämnd):	TFN	Datum:	
För anläggnings- och fastighetsinvesteringar överstigande 5 mnkr, ange tidpunkt när investeringen beräknas tas i bruk:			
Vid byggnads-, gatu- och VA-investeringsprojekt överstigande totalt 10 mnkr, ska förslag/synpunkter inhämtas från kommunens funktioner för miljöstrategiska frågor samt energi- och klimat-rådgivning. Ange datum:		Miljöstrategiska frågor:	
		Energi-och klimatrådgivning:	
Beskriv process från behov till förslag enligt riktlinjer för investeringsprocess: (tänk om→optimera→bygg om→bygg nytt)			

Bild, karta etc:

Beskrivning av investeringsprojektet:

Vi räknar med att vi behöver byta sarg och plexiglas i Talavidshallen inom en treårsperiod.

Bedömning av status och behov kommer göras med stöd av förbundet.

Belopp omfördelat mellan åren, beslut av TU 200901

Ishallen Talavidshallen i Rydaholm är i behov av renovering. I investeringsbudgeten finns det för 2023 avsatt 2 miljoner kronor för byte av sarg och plexiglas. Renoveringen kommer göras under sommarhalvåret.

Under säsongen 2022–2023 har det succesivt uppdagats att även ispisten (själva isen) är i behov av åtgärder. Vid undersökning har det visat sig kylvätskan och även rören är i behov av att bytas. I samband med detta behöver också packningar och pump bytas ut. Vidare behöver det befintliga stenmjölet bytas mot nytt.

Eftersom ispisten behöver bytas samtidigt som sarg och plexiglas byts ut behöver investeringsmedel för ispisten tillföras. Den nya investeringen bedöms kosta knappt 1 miljon kronor. Investeringen bedöms medföra minskad driftskostnad med uppskattningsvis 100 000 kronor per år.

Nykeltal		
Driftskostnadsjustering/år:		tkr/år
Längd (m):		m
Yta (m ²):		m ²
Antal:		
Kapitaltjänskost.just/år:	180	tkr/år
Avskrivningstid (genomsnitt):		år
Kalkylnivå 0-3:	3	
Bilaga kalkyl:	X	

	År	Kostnad i tkr	
		Budget	Utfall tom 221231
Anvisade medel/utfall	tom 2022		
Investering beslutad	2023	2 000	
Investeringsbudget	2024	950	
Investeringsplan	2025		
Investeringsplan	2026		
Investeringsplan	2027		
Investeringsplan	2028		
Investeringsplan	Framtid		
Totalinvestering		2 950	

Byta ispist Talavidshallen		Projektblad nr KF:	TFN 237
		Projektbladnr Förv:	
		Upprättad den:	2023-10-25
		Upprättad av:	Johan Arvidsson
		Reviderad den:	
Uppdragsgivare/beställare(nämnd):	Fritidsavdelningen	Projektnr i Ek.sys:	
Utförare(nämnd):		Datum:	
För anläggnings- och fastighetsinvesteringar överstigande 5 mnkr, ange tidpunkt när investeringen beräknas tas i bruk:			
Vid byggnads-, gatu- och VA-investeringsprojekt överstigande totalt 10 mnkr, ska förslag/synpunkter inhämtas från kommunens funktioner för miljöstrategiska frågor samt energi- och klimat-rådgivning. Ange datum:		Miljöstrategiska frågor:	
		Energi-och klimatrådgivning:	

Beskriv process från behov till förslag enligt riktlinjer för investeringsprocess:

(tänk om→optimera→bygg om→bygg nytt)

Ispisten i Talavidshallen i Rydaholm har allvarliga brister. De består främst av:

- Köldbäraren inklusive packningar är gamla
- Grovt grus skapar en grov yta vilket försvårar och fördyrar isläggning
- Rören i ispisten är gamla och inefektiva

Bild, karta etc:

Beskrivning av investeringsprojektet:

Det här är riktigt grovt men som jag indikerade så landar nog hela pistprojektet ink rör, KB, pump, material mm runt miljonen – minst....

Uppsidan är besparing på pumpenergin som ligger på ca 60 MWh och sen med en jämnare pist och lite bättre reglering så borde ni kunna spara "några 10-tals MWh" till. Beroende på hur du ser på elpriset framöver så skulle jag säga att ni borde kunna spara ca 150 till 200 tkr per år (om vi tänker ett snittpris på 1.5-2 kr/kWh).

Utöver detta så är en jämnare pist med ett bättre ytmaterial också en arbetsmiljöfråga – det gör livet lättare för ismakarna, och bör bidra till en bättre iskvalitet. Isoleringen runt randen bör kunna minska sättningskador i arenarummet runt pisten.....

Nykeltal		
Driftskostnadsjustering/år:		tkr/år
Längd (m):		m
Yta (m ²):		m ²
Antal:		
Kapitaltjänskost.just/år:		tkr/år
Avskrivningstid (genomsnitt):		år
Kalkylnivå 0-3:	2	
Bilaga kalkyl:		

	År	Kostnad i tkr	
		Budget	Utfall tom 221231
Anvisade medel/utfall	tom 2022		
Investering beslutad	2023		
Investeringsbudget	2024	2 000	
Investeringsplan	2025		
Investeringsplan	2026		
Investeringsplan	2027		
Investeringsplan	2028		
Investeringsplan	Framtid		
Totalinvestering		2 000	

Byte av kylanläggning i Värnamo och Rydaholm		Projektblad nr KF:	KF 229
		Projektbladnr Förv:	
		Upprättad den:	2022-03-28
		Upprättad av:	Johan Arvidsson
		Reviderad den:	2023-03-30
Uppdragsgivare/beställare(nämnd):	TFN	Projektnr i Ek.sys:	
Utförare(nämnd):	TFN	Datum:	
För anläggnings- och fastighetsinvesteringar överstigande 5 mnkr, ange tidpunkt när investeringen beräknas tas i bruk:			
Vid byggnads-, gatu- och VA-investeringsprojekt överstigande totalt 10 mnkr, ska förslag/synpunkter inhämtas från kommunens funktioner för miljöstrategiska frågor samt energi- och klimat-rådgivning. Ange datum:		Miljöstrategiska frågor:	
		Energi-och klimatrådgivning:	
Beskriv process från behov till förslag enligt riktlinjer för investeringsprocess: (tänk om→optimera→bygg om→bygg nytt)			
Snarast planera för utbyte av hela kylanläggningarna i såväl Axelent arena som i Talavidshallen			

Bild, karta etc:

Beskrivning av investeringsprojektet:

Talavidshallen: Nuvarande kylanläggning är nedsynad vid besiktning. Den är byggd i en separat container. Omöjligt att byta olika delar eftersom installationen är så unik i containern. Bygga litet eget hus vid sidan som skapar lite mer plats kring anläggningen. Axelent arena: Även denna är i stort behov av att bytas ut.
--

Nyckeltal		
Driftskostnadsjustering/år:		tkr/år
Längd (m):		m
Yta (m ²):		m ²
Antal:		
Kapitaltjänskost.just/år:	600	tkr/år
Avskrivningstid (genomsnitt):		år
Kalkylnivå 0-3:	3	
Bilaga kalkyl:		

	År	Kostnad i tkr	
		Budget	Utfall tom 221231
Anvisade medel/utfall	tom 2022		
Investering beslutad	2023		
Investeringsbudget	2024	5 000	
Investeringsplan	2025	5 000	
Investeringsplan	2026		
Investeringsplan	2027		
Investeringsplan	2028		
Investeringsplan	Framtid		
Totalinvestering		10 000	

Klubbhus Bredaryd		Projektblad nr KF:	
		Projektbladnr Förv:	
		Upprättad den:	2023-02-28
		Upprättad av:	Johan Arvidsson
		Reviderad den:	2023-03-30
Uppdragsgivare/beställare(nämnd):	TFN	Projektnr i Ek.sys:	220065
Utförare(nämnd):	TFN	Datum:	
För anläggnings- och fastighetsinvesteringar överstigande 5 mnkr, ange tidpunkt när investeringen beräknas tas i bruk:			
Vid byggnads-, gatu- och VA-investeringsprojekt överstigande totalt 10 mnkr, ska förslag/synpunkter inhämtas från kommunens funktioner för miljöstrategiska frågor samt energi- och klimat-rådgivning. Ange datum:		Miljöstrategiska frågor:	
		Energi-och klimatrådgivning:	
Beskriv process från behov till förslag enligt riktlinjer för investeringsprocess: (tänk om→optimera→bygg om→bygg nytt)			
Klubbhus Bredaryd behöver ersätta befintlig funktion.			

Bild, karta etc:

Beskrivning av investeringsprojektet:

--

Nykeltal		
Driftskostnadsjustering/år:	100	tkr/år
Längd (m):		m
Yta (m ²):		m ²
Antal:		
Kapitaltjänskost.just/år:	180	tkr/år
Avskrivningstid (genomsnitt):		år
Kalkylnivå 0-3:	3	
Bilaga kalkyl:		

	År	Kostnad i tkr	
		Budget	Utfall tom 221231
Anvisade medel/utfall	tom 2022		
Investering beslutad	2023		
Investeringsbudget	2024	2 000	
Investeringsplan	2025		
Investeringsplan	2026		
Investeringsplan	2027		
Investeringsplan	2028		
Investeringsplan	Framtid		
Totalinvestering		2 000	

GÅVOBREV

Gåvogivare

Värnamo kommun
Teknik- och fritidsförvaltningen
Fastighetsavdelningen
Org.nr 212000-0555
331 83 Värnamo
0370-37 70 00

Gåvomottagare

Bredaryd Lanna IK
Org.nr 828000-3867
Ringvägen 10, 333 71 Bredaryd
bredarydlannaik@telia.com
0705-45 24 13

1. Värnamo kommun överlåter fyra modulerna i sin ägo till Bredaryd Lanna IK utan kostnad.
2. Modulerna har använts som provisorisk förskola och är placerade på fastigheten Bredaryd 10:11. Fastighetsägare är Bredaryd Lanna IK.
3. Äganderätten övergår till Bredaryd Lanna IK den 1 april 2024.
4. Modulerna överläts i befintligt skick.
5. Värnamo kommun svarar för drift och underhåll av modulerna till och med den 31 mars 2024.
6. Värnamo Kommun friskriver sig ifrån all drift, skötsel, underhåll, investeringar och myndighetskrav av modulerna.
7. Delar av utemiljön staket och lekutrustning lämnas kvar efter önskemål och enligt överenskommelse mellan Värnamo kommun och Bredaryd Lanna IK.
8. Utförda markarbeten och markanläggningar återställs ej och överläts i befintligt skick.
9. Övrig utemiljö efter avveckling av inhyrda moduler återställs enligt överenskommelse.
10. Detta gåvobrev har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna har tagit var sitt.

Ort och datum:

Ort och datum:

För Värnamo kommun:

För Bredaryd Lanna IK:

.....

.....

.....
(Namnförtydligande)

.....
(Namnförtydligande)

§ 44 Dnr: KS.2024.129

Revidering av taxa för jakträttsupplåtelser

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta Taxa för jakträttsupplåtelser, samt

att den tidigare taxan för jakträtter, beslutad av kommunfullmäktige den 25 februari 2010 § 25, därmed upphör att gälla.

Ärendebeskrivning

Kommunledningsförvaltningen har i tjänsteskrivelse den 13 februari 2024 anfört följande.

Värnamo kommun upplåter jakträtt på sina marker genom att teckna jakträttsavtal med jägare, jaktlag och föreningar. Enheten för Mark, exploatering och hållbar utveckling genomför för närvarande en översyn av jakträttsavtalen i syfte att kvalitetssäkra och säkerställa en likabehandling av våra upplåtelser. Som en del i detta arbete har enheten tagit fram ett förslag på riktlinje och ny marknadsmässig taxa för upplåtelse av jakträtt.

Kommunfullmäktige fastställde 2010-02-25 § 25 avgifter för jakträttsupplåtelser. Med tanke på den tid som har gått sedan det senaste beslutet och de aktuella priserna på marknaden idag föreslås en ändring av avgiften.

Enheten för Mark, exploatering och hållbar utveckling har gjort en jämförelse av prisen mot grannkommunerna, Växjö stift och Svenska Jägarförbundet för att hitta en marknadsmässigt rimlig nivå för våra avgifter och har tagit fram förslag för att fastställa avgifter för jaktområden utan restriktioner och jaktområden med restriktioner/inskränkningar enligt nedan.

Förslag på taxa:

- Jaktområde utan restriktioner: 100 kronor exklusive moms per hektar och år
- Jaktområde med restriktioner/inskränkningar: 75 kronor exklusive moms per hektar och år

Avgiften ska årligen justeras med hänsyn till förändringar i Konsumentprisindex (1980=100) fastställda tal, med mars månad och med basår året före. Den nya taxan skall gälla från den 1 juli 2024.

Forts.

§ 44 (forts)

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta
att godkänna förslag till taxa för upplåtelse av jakträtt, samt att föreslå kommunfullmäktige att anta densamma, och
att föreslå kommunfullmäktige att upphäva tidigare beslut om taxa för jakträtter, beslutade av kommunfullmäktige 2010-02-25 § 25.

Yrkanden

Ordföranden yrkar enligt kommunledningsförvaltningens förslag.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige

Revidering av taxa för jakträttsupplåtelser

Ärendebeskrivning

Värnamo kommun upplåter jakträtt på sina marker genom att teckna jakträttsavtal med jägare, jaktlag och föreningar.

Enheten för Mark, exploatering och hållbar utveckling genomför för närvarande en översyn av jakträttsavtalen i syfte att kvalitetssäkra och säkerställa en likabehandling av våra upplåtelser. Som en del i detta arbete har enheten tagit fram ett förslag på riktlinje och ny marknadsmässig taxa för upplåtelse av jakträtt.

Kommunfullmäktige fastställde 2010-02-25 § 25 avgifter för jakträttsupplåtelser. Med tanke på den tid som har gått sedan det senaste beslutet och de aktuella priserna på marknaden idag föreslås en ändring av avgiften.

Enheten för Mark, exploatering och hållbar utveckling har gjort en jämförelse av prisnivån mot grannkommunerna, Växjö stift och Svenska Jägareförbundet för att hitta en marknadsmässigt rimlig nivå för våra avgifter och har tagit fram förslag för att fastställa avgifter för jaktområden utan restriktioner och jaktområden med restriktioner/inskränkningar enligt nedan.

Förslag på taxa:

- Jaktområde utan restriktioner: 100kr exklusive moms per hektar och år
- Jaktområde med restriktioner/inskränkningar: 75kr exklusive moms per hektar och år

Avgiften ska årligen justeras med hänsyn till förändringar i Konsumentprisindex (1980=100) fastställda tal, med mars månad och med basår året före. Den nya taxan skall gälla från den 1 juli 2024.

Kommunledningsförvaltningen

Kommunstyrelsen

Dnr:KS.2024.129

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna förslag till taxa för upplåtelse av jakträtt, samt

att föreslå kommunfullmäktige att anta densamma,

att föreslå kommunfullmäktige att upphäva tidigare beslut om taxa för jakträtter, beslutade av kommunfullmäktige 2010-02-25 § 25.

Faton Cani
Markingenjör

Ulf Svensson
Kommundirektör

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Antagen av kommunfullmäktige 2024-

Gäller från och med 2024-07-01

Taxa för upplåtelse av jakträtt

Värnamo kommun upplåter jakträtt på sina marker genom att teckna jakträttsavtal med jägare, jaktlag och föreningar.

Avgift

Avgifterna för upplåtelse av jakträtt är framtagna med hänsyn till gällande marknadsvärde, närhet till tätorter och områden med mycket aktivt friluftsliv enligt nedan.

Jaktområde utan restriktioner

Årlig årsavgift **100 kronor** exklusive moms per hektar

Jaktområde med restriktioner/inskränkningar

Årlig årsavgift **75 kronor** exklusive moms per hektar

Avgiften varierar beroende på om jaktområdet är belagt med restriktioner eller att det rörliga friluftslivet inkräktar så pass mycket på jaktutövningen att det är skäligt med en lägre avgift. Restriktioner kan vara att jakt ej tillåts under helger inom områden med mycket aktivt friluftsliv.

Mervärdeskatt

Mervärdeskatt erlägges i enlighet med gällande lagstiftning.

Årlig uppräknings

Avgiften ska årligen justeras med hänsyn till förändringar i Konsumentprisindex (1980=100) fastställda tal, med mars månad och med basår året före. Avgiften kan inte bli lägre än föregående år.

Taxan kommer att ses över var femte år av Mark, exploatering och hållbar utvecklingen.

Fakturering

Avgiften betalas till kommunen i enlighet med fakturans förfallodag. Avgiften faktureras i förskott.

Protokollsutdrag:
Mark- och exploatering
Ekonomiavdelningen

Kf § 25

Dnr 2010.029

Ändring av avgift för jakträttsupplåtelse**Beslut**

Kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag
att fastställa nya avgifter för jakträttsupplåtelser enligt nedan
att gälla från 2010-07-01

1-99 ha 68 kr/ha, >100 ha 73 kr/ha.

Jakt med begränsningar 61 kr/ha, >100 ha 66 kr/ha

att avgiften liksom tidigare indexregleras med en uppräknings
vartannat år, med utgångspunkt från konsumentprisindex
mars 2010.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige fastställde 2000-03-30, § 54 avgifter att gälla vid
jakträttsupplåtelser. Med anledning av den tid som gått sedan förra beslutet
och de priser som tillämpas på marknaden idag förslås en höjning av
avgiften.

Kommunledningskontoret har varit i kontakt med Sveaskog, Växjö stift och
Jönköpings läns jaktvårdsförening för att efterhöra avgifter.

Förslaget är att höja avgiften till ungefär samma nivå som det pris som
Egendomsnämnden tillämpar på mark som ägs av kyrkan.

Arealen som kommunen upplåter för jakt är cirka 2 900 ha.
De begränsningar som finns är i huvudsak, att inte tillåta jakt lördag -
söndag och helgdagar inom frekventa strövområden under tiden 1/7 - 1/11.

Kommunledningskontoret föreslår i skrivelse 2010-02-03

kommunfullmäktige besluta

att fastställa nya avgifter för jakträttsupplåtelser enligt nedan
att gälla från 2010-07-01

1-99 ha 68 kr/ha, >100 ha 73 kr/ha.

Jakt med begränsningar 61 kr/ha, >100 ha 66 kr/ha.

att avgiften liksom tidigare indexregleras med en uppräknings
vartannat år, med utgångspunkt från konsumentprisindex
mars 2010.

Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 2010-02-15, § 60.

Kommunledningskontoret
Mark- och exploateringsavdelningen

Kommunstyrelsen

Ändring av avgift för jakträttsupplåtelse

Kommunfullmäktige fastställde 2000-03-30, § 54 avgifter att gälla vid jakträttsupplåtelser. Med anledning av den tid som gått sedan förra beslutet och de priser som tillämpas på marknaden idag förslås en höjning av avgiften.

Kommunledningskontoret har varit i kontakt med Sveaskog, Växjö stift och Jönköpings läns jaktvårdsförening för att efterhöra avgifter.

Förslaget som redovisas nedan, är att höja avgiften till ungefär samma nivå som det pris som Egendomsnämnden tillämpar på mark som ägs av kyrkan..

Arealen som kommunen upplåter för jakt är cirka 2 900 ha.

De begränsning som finns är i huvudsak, att inte tillåta jakt lördag - söndag och helgdagar inom frekventa strövområden under tiden 1/7 - 1/11.

Förslag till avgift för jakträttsupplåtelser att gälla fr o m 2010-07-01,
(nuvarande avgift inom parentes)

Jakträttens storlek	Avgift kr/ha	Jakt med begränsning
1 – 99 ha	68 (47)	60 (40)
Större än 100 ha	73 (52)	55 (47)

Kommunledningskontoret föreslår kommunfullmäktige beslut

att fastställa nya avgifter för jakträttsupplåtelser enligt nedan
att gälla från 2010-07-01

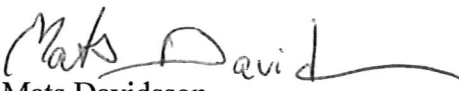
1-99 ha 68 kr/ha, >100 ha 73 kr/ha.

Jakt med begränsningar 61 kr/ha, >100 ha 66 kr/ha.

att avgiften liksom tidigare indexregleras med en uppräknings
vartannat år, med utgångspunkt från konsumentprisindex
m ars 2010

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Mats Hoppe
Kommunchef

Mats Davidsson
Utredningsingenjör

§ 60 Dnr: KS.2024.164

Revidering Taxa för provning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att revidera avgiften i 7 § Taxa för provning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd till 1 224 kronor.

Ärendebeskrivning

Kommunledningsförvaltningen har i tjänsteskrivelse den 16 februari 2024 anfört följande. Kommunfullmäktige beslutade den 25 januari 2024, § 6 att anta Taxa för provning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd. Samhällsbyggnadsförvaltningen har uppmärksammat att timavgiften i 7 § inte utgår från gällande kostnadsläge.

Samhällsbyggnadsnämnden har i beslut den 31 januari 2024 justerat timavgiften enligt den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad 2023 (6,4%). till 1 224 kronor. För att den av fullmäktige beslutade taxan ska utgå från gällande kostnadsläge bör 7 § justeras från 1150 kronor till 1 224 kronor.

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att revidera avgiften i 7 § Taxa för provning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd till 1 224 kronor.

Yrkanden

Ordföranden yrkar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslut skickas till:

Kommunfullmäktige

Samhällsbyggnadsnämnden

Revidering Taxa för prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 25 januari 2024, § 6 att anta Taxa för prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd. Samhällsbyggnadsförvaltningen har uppmärksammat att timavgiften i 7 § inte utgår från gällande kostnadsläge.

Samhällsbyggnadsnämnden har i beslut den 31 januari 2024 justerat timavgiften enligt den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad 2023 (6,4%). till 1 224 kronor. För att den av fullmäktige beslutade taxan ska utgå från gällande kostnadsläge bör 7 § justeras från 1150 kronor till 1 224 kronor.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att revidera avgiften i 7 § Taxa för prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd till 1 224 kronor.

Elin Alteborg

Ulf Svensson

Protokollsutdrag:

Sbn § 20

Dnr ALL.2023.4396

Revidering av miljöbalkstaxa

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att fastställa timavgiften enligt den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad 2023 (6,4%) och avrunda det framräknade beloppet till närmaste heltal. Timavgiften blir då 1 224 kronor och gäller från och med 6 februari 2024.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade om ny miljöbalkstaxa 15 december 2022, § 202. Därefter har samhällsbyggnadsnämnden 22 november 2023, § 212, gjort ett tillägg i taxan med anledning av ett nytt uppdrag enligt lagen (1984:424) om åtgärder mot förorening från fartyg. Inga ändringar i övrigt har skett i taxan vid detta tillfälle.

Enligt 7 § i miljöbalkstaxan får samhällsbyggnadsnämnden för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. PKV i oktober 2023 var 6,4% och timavgiften för 2023 var 1 150 kronor. Efter avrundning till närmaste heltal blir då timavgiften 1 224 kronor för 2024.

Grund för beslut

Beslutet har fattats med stöd av 27 kap. 1 § miljöbalken och 2 § andra stycket lagen med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inkommit med tjänsteskrivelse 23 januari 2024.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

att fastställa timavgiften enligt den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad 2023 (6,4%) och avrunda det framräknade beloppet till närmaste heltal. Timavgiften blir då 1 224 kronor för 2024.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Antagen av kommunfullmäktige datum och paragraf

Gäller från och med 20xx-xx-xx

Taxa för provning och tillsyn inom miljö- och hälsoskydd

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Värnamo kommuns kostnader för provning och tillsyn enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, bland annat vad gäller naturvård och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, avfall och producentansvar.

Taxan gäller även avgifter för provning och tillsyn enligt strålskyddslagen och lagen om tillsyn av avfallshantering i småbåtshamnar samt bestämmelser meddelade med stöd av de lagarna.

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå bland annat enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd.
3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. Handläggning av klagomål som visar sig ogrundade
2. Handläggning av överklagande, till exempel rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagade ärenden
3. Handläggning för att svara på remisser till exempel till prövningsmyndigheter
4. Handläggning av ansökan om utdömande av vite

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkning av avgiften enligt 27 § fattas av Samhällsbyggnadsnämnden.

Vid förändringar i miljöbalken eller förordningar meddelade med stöd av miljöbalken, får Samhällsbyggnadsnämnden göra motsvarande förändringar i taxebilagorna. Taxebilagorna får också justeras vid förändrat tillsynsbehov och kompletteras med ytterligare verksamheter som inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga.

5 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala en avgift enligt denna taxa, eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken, skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Avgifter

6 § Avgiftsuttag kan ske genom:

1. Handläggningsavgift

Enligt nedlagd schablonberäknad handläggningstid (H)

2. Årlig avgift

Enligt tidsfaktor som anges i taxebilaga 2

3. Timavgift

I förhållande till den faktiskt nedlagda tillsynstiden i det enskilda ärendet (tim)

4. Enligt övriga grunder som anges i taxan

7 § Kommunfullmäktige beslutar om timavgiftens storlek vid antagande av taxan i sin helhet, med utgångspunkt från gällande kostnadsläge. Samhällsbyggnadsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Det framräknade beloppet får avrundas enligt gällande avrundningsregler till närmaste tiotal kronor. Vid antagande av denna taxa är timavgiften **1150 1224** kr (handläggningskostnaden per hel timmes handläggningstid).

8 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet, såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, restid, revisioner och provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av beslut.

9 § Avgift tas ut för varje påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid. När timavgift tas ut debiteras

en restid på högst 60 minuter, i de fall restid förekommer i ärendet. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut.

Undantag: För godkännande av plan för mottagning och hantering av avfall enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg tas avgift ut, även om handläggningen understiger en halvtimme.

För inspektioner, mätningar, och andra kontroller som utförs vardagar mellan 19:00 och 07:00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar tas avgift ut med en 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Avgifter för ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag

10 § Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas som antingen handläggningsavgift genom tillämpning av den avgiftsnivå som anges i taxebilaga 1 eller i form av timavgift om handläggningstiden över- eller understiger schablonen avsevärt. Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser.

För tillsyn av verksamhet eller åtgärd som inte finns angiven i bilaga 1 eller 2 tas timavgift ut.

11 § Om det i ett beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av nämnden ingår kostnaden för en sådan besiktning i prövningsavgiften. Kan anordningen inte godkännas vid den besiktningen och ny besiktning måste ske vid ytterligare ett tillfälle, tas timavgift ut för den ytterligare handläggningstiden.

12 § Avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens eller undantag ska erläggas av sökanden.

Avgiftsskyldig enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg är den som bedriver en verksamhet inom kommunens tillsynsansvar.

13 § Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås. Avgift tas inte ut för en ansökan som återkallas innan handläggning påbörjas.

14 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av kommunen är sökanden i förekommande fall även skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärendet om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd.

15 § Utöver avgift för prövning, tillstånd, dispens eller undantag, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter för handläggning av anmälningssärenden

6 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av årlig avgift eller handläggningsavgift motsvarande den för verksamheten eller åtgärden föreskrivna avgiftsnivån i taxebilaga 1 eller 2.

Om nedlagd handläggningstid för anmälan avsevärt skiljer sig från avgiftsnivån för verksamheten enligt taxebilaga 1 eller 2, får avgiften för handläggning av anmälan istället tas ut genom timtaxa.

Avgift med anledning av handläggning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser.

Om en anmälan omfattar flera verksamhetsgrupper (avgiftskoder) enligt taxebilaga 2, ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för övriga verksamhetsgrupper. Endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ska ingå i beräkningen. Det beloppet ska motsvara det högsta av de belopp som verksamheten omfattas av inom verksamhetsgruppen.

Avgift för handläggning ska erläggas även om anmälan förbjuds. Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggningen har påbörjats.

17 § Avgift för handläggningen av anmälan ska betalas av den som driver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden.

I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförordningen är denne i förekommande fall skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelse i ärendet.

18 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn

19 § Avgift för tillsyn av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av årlig avgift, handläggningsavgift eller timavgift motsvarande den för verksamheten eller åtgärden föreskrivna avgiftsnivån i taxebilaga 1 eller 2.

Om verksamheten omfattas av flera verksamhetsgrupper (avgiftskoder) enligt taxebilaga 2, ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för övriga verksamhetsgrupper. Endast ett belopp inom varje verksamhetsgrupp ska ingå i beräkningen. Det beloppet ska motsvara det högsta av de belopp som verksamheten omfattas av inom verksamhetsgruppen.

20 § För verksamheter som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt ifrån vad som anges i tillståndsbeslutet i fråga om produktionsvolym eller liknande.

21 § Årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamhet meddelats eller anmälan skett eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävts, verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan tas timavgift ut. Årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

22 § Verksamheter eller åtgärder som saknar fastställd årlig avgift ska betala handläggningsavgift eller timavgift enligt vad som framgår av taxebilagorna.

23 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. Tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt det 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Avgifter vid utökat tillsynsbehov

24 § Om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av erlagd avgift och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden, förbud eller andra åtaganden får den extra nedlagda tiden tas ut som timavgift.

Extra tillsynsavgift beräknas som timavgift enligt § 8 och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Avgift för tillsyn i övrigt

25 § Avgift för tillsyn i övrigt ska betalas i form av timavgift eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilagorna.

26 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten, vidtar åtgärd eller i annat fall kan anses ha gett upphov till olägenheter som föranleder tillsynsåtgärden.

Avgiftsskyldig enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg är den som bedriver en verksamhet inom kommunens tillsynsansvar.

Nedsättning av avgift

27 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Avgiftens erläggande

28 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Värnamo kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller på fakturan. Betalas inte avgiften i rätt tid ska dröjsmålsavgift utgå. Dröjsmålsavgiften ska beräknas på samma sätt som enligt 3, 6 och 9 §§ räntelagen (1975:635).

Verkställighetsfrågor m.m.

29 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att en kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

30 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att en kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart, även om det överklagas.

31 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas en kommunal nämnds beslut om avgift till länsstyrelsen.

Denna taxa träder i kraft den 1 februari 2024. I ärenden som rör tillstånd, anmälningar och dispenser tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

Medborgarinitiativ

Rubrik som sammanfattar ditt förslag:

Gratis bussresor

Beskriv ditt förslag och vad du vill ska hända:

Värnamo 2023 10 05

Vad jag har hört så skall man parkera med en app i en mobiltelefon i Värnamo för att göra rätt för sig framöver. Det finns många äldre som inte har en mobiltelefon och denna möjlighet.

Jag föreslår därför att vi äldre kan få åka gratis buss i/till centrum. I många städer har man anammat detta. Antingen efter en viss ålder eller inom en viss tid på dagen. Bussen går för det mesta tom utan resenärer som det är nu. Det har slagit väl ut både för resenärerna på bussen, parkeringsplatsen får fler lediga platser och trafiken i centrum blir mindre.

Med Vänliga hälsningar

Lena Hansson

Välj hur lång tid förslaget ska gå att rösta på:

Tre månader

Bifoga gärna en bild eller ett dokument.

Markera gärna i kartan om det gäller en plats. Du kan göra på två sätt:

1. Skriv in adressen och klicka på förstoringsglasat.
2. Klicka först på den röda nålen och klicka sedan i kartan.

[Länk till karta](#)

Adress: Position saknas

Koordinater: Position saknas

Observera att adressen är ungefärlig när markören inte är placerad i närheten av vägar eller bebyggelse

Dina kontaktuppgifter

Förnamn

Lena

Efternamn

Hansson

E-post

Pysslarn47@gmail.com

Vi kan behöva kontakta dig om vi har frågor om ditt förslag

Postadress

Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kontaktcenter

Stadshuset, Kyrktoget 1, Värnamo
Telefon: 0370-37 70 00
Telefax: 0370-37 77 11

E-post

kontaktcenter@varnamo.se
Webbplats
kommun.varnamo.se

Organisationsnummer

212000-0555
Bankgiro
141-7195

Fyll din adress om du inte har någon e-postadress.

Adress	
Postnummer	Postort

Jag godkänner att mitt namn kommer att visas tillsammans med förslaget på Värnamo kommuns webbplats.

Jag samtycker till att Värnamo kommun sparar och behandlar mina personuppgifter för att kunna hantera förslaget.

Värnamo kommun behöver hantera och spara personuppgifter om dig för att handlägga ärenden och fatta beslut som rör dig och för att fullgöra skyldigheter enligt lag.

Du har rätt att kontakta oss om du vill ha information om de uppgifter vi har om dig, för att begära rättelse, överföring eller för att begära att vi begränsar behandlingen, för att göra invändningar eller begära radering av dina uppgifter.

Du hittar mer information på www.varnamo.se/personuppgifter.

Postadress

Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kontaktcenter

Stadshuset, Kyrkorget 1, Värnamo
Telefon: 0370-37 70 00
Telefax: 0370-37 77 11

E-post

kontaktcenter@varnamo.se

Webbplats

kommun.varnamo.se

Organisationsnummer

212000-0555

Bankgiro

141-7195

Värnamo 2024-02-11

Avsägelse av ersättarplats i Kommunfullmäktige Värnamo

Sven-Evert Bråkenhielm

Norråsvägen 1

331 35 Värnamo

**Meddelanden till kommunfullmäktige
29 februari 2024**

1. Revisionsrapport löneprocessen
2. Medborgarinitiativ – Förbättring av cykel- och gångbana över norra övergången Dnr KS.2024.171. Har överlämnats till teknik-och fritidsnämnden för handläggning.
3. Återkoppling i ärendet om motorgård för motorintresserade ungdomar
4. Omsorgsnämndens beslut 13 december 2023 angående avgiftstaxa inom LSS-verksamheten 2024.
5. Omsorgsnämndens beslut 13 december 2023 angående avgiftstaxa för äldre- och funktionshinderomsorgen 2024 med tillämpningsanvisningar.
6. Omsorgsnämndens beslut 13 december 2023 angående avgiftstaxa för hemsjukvård 2024.
7. Omsorgsnämndens beslut den 13 december 2023 angående avgiftstaxa för måltider inom äldre- och funktionshinderomsorgen 2024.

Beslut expedieras till:

**Värnamo Kommun
Kommunrevisionen**

23 januari 2024

Till:

Kommunstyrelsen

För kännedom till:

Fullmäktige

Granskning av löneprodess

EY har på vårt uppdrag biträtt i rubricerad granskning.

På revisionsmöte den 19 december 2023 har vi i egenskap av revisorer fått en genomgång av revisionsrapporten från EY.

Härmed överlämnar vi revisionsrapporten till kommunstyrelsen för yttrande.

Kommunrevisionen önskar skriftligt svar av kommunstyrelsen på de rekommendationer/slutsatser som framgår av revisionsrapporten senast den 31 mars 2024.

Värnamo som ovan

Susanne Andersson
Revisionens ordförande

Östen Sjölin
Vice ordförande

Granskning av löneprocessen

Värnamo kommun

Helena Patrikson och David Johansson

19 December 2023

Bakgrund

Antalet tillsvidareanställda i Värnamo kommun uppgår till 2 872 personer enligt fastställd årsredovisning 2022. Kostnader för arbetskraft (löner, sociala avgifter och pensionskostnader) uppgår till 1 802 mkr (år 2022) vilket motsvarar närmare 60 % av verksamhetens kostnader. Dessa kostnader motsvarar en stor del av kommunens totala kostnader och är därför väsentlig ur ett revisionsperspektiv.

Syfte

Syftet med granskningen är att göra en översiktlig genomgång av löneprocessen och bedöma om den interna kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Finns det dokumenterade beskrivningar av löneutbetalningsprocessen i kommunen?
- Finns det ändamålsenliga rutiner och kontroller som utförs i samband med löneutbetalningarna?
- Finns det ändamålsenliga rutiner avseende hantering av anställningsregistret och hur säkerställs att inga obehöriga erhåller löneutbetalningar?
- Genomförs kontroller av att gällande attestrutiner för löneutbetalningsprocessen efterlevs/följs?

Metod

Granskning har skett genom dokumentstudier och intervjuer.

Vi har tagit del av samtliga lönetransaktioner under perioden januari - augusti 2023 och gjort bl. a. följande analyser:

- ▶ Kontroll av eventuella dubbla poster dvs. om någon felaktigt har erhållit dubbla eller mer ersättningar.
- ▶ Kontroll av antalet utbetalningar per person vilket borde motsvaras av antalet granskade perioder.
- ▶ Genomgång av stora transaktionsbelopp.
- ▶ Kontroll av att personnummer existerar.
- ▶ Kontroll av övriga ersättningar utbetalda via lönesystemet.
- ▶ Översiktlig kontroll av skatter och avgifter.

Utifrån resultatet av ovanstående analys har vi gjort stickprovskontroller på enskilda transaktioner. Eventuella avvikelser och stickprov har stämts av med löneenheten och kontrollerats mot underlag.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i förstudien för analyser, slutsatser och bedömningar.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- Kommunens övergripande riktlinjer och rutiner avseende löneutbetalningsprocessen.
- Aktuella rutinbeskrivningar och checklistor inom HR-området som avser hantering av löneutbetalningar, anställningsregistret mm.

lakttagelser

Finns det dokumenterade beskrivningar av löneutbetalningsprocessen i kommunen? Är löneprocessen enhetlig inom kommunen eller förekommer skillnader mellan förvaltningarna?

Värnamo kommun använder Heroma, som är ett personal- och löneadministrativt system. I Heroma webb kan man som anställd bl.a. ansöka om frånvaro, mertid och göra egna schemabyten. Här ser den anställda även sina anställnings- och skatteuppgifter, övriga saldouppgifter och här publiceras de anställdas lönespecifikationer varje månad. Hanteringen av kommunens löner som utförs av löneadministratörer och löneenheten sker i HR-systemets modul för löneberäkning.

Kommunen har ingen dokumenterad processbeskrivning som på ett samlat sätt beskriver hela löneprocessen. Det finns dock riktlinjer, rutiner och checklistor framtagna för olika delar av kommunens lönehantering.

Rutinerna omfattar bl. a.:

- Riktlinjer för lönebildning
- Rutin behörigheter och ansvar i HR-systemet
- Rutin för att rätt lön blir utbetald
- Rutiner för hantering av arbetsförändringar och frånvaroprocesser
- Checklista nyanställning

Processerna är kommunövergripande och gäller samtliga förvaltningar.

HR-avdelningens arbete leds av HR-chefen och verksamheten är uppdelad i tre enheter; Löneenheten, Trygghet- och säkerhetsenheten samt HR-enheten. HR-avdelningens uppdrag är att leda och samordna utformningen av övergripande och strategiska policies, riktlinjer och ramar för HR-arbetet i Värnamo kommun samt ha ett övergripande ansvar för kommunens HR-system. I uppdraget ingår att ge stöd till chefer och administratörer i deras arbete med HR-frågor. Löneenheten ansvarar för att ge administratörer, nämndsekreterare och chefer rätt förutsättningar för att göra korrektare löneutbetalningar samt vara en stödfunktion till chefer, nämndsekreterare och de administratörer som sitter ute på förvaltningarna.

lakttagelser

Finns det ändamålsenliga rutiner och kontroller som utförs i samband med löneutbetalningarna?

Vilka programmerade kontroller finns i aktuellt HR-system och vilka manuella kontroller genomförs?

Det finns ett flertal rutiner och kontroller som ska säkerställa att korrekta löneutbetalning sker.

Vid alla ändringar i löneregistret ska attest ske enligt gällande delegationsordning. Det finns spärar så att löneadministratören inte kan godkänna förändringar på sig själv.

Under månaden kommer automatiska signaler från Heroma via mail till ansvarig chef. Samma signaler skapas som bevakningsmeddelande i Heroma. Exempel på signaler är om en anställning upphör kommande månad, om schema saknas eller om få semesterdagar är uttagna.

De manuella kontroller som ska utföras är bland annat:

- attest för tidsrapportering och utlägg,
- granskning och attest av utanordningslista,
- kontroll av signallista,
- kontroll av bevakningslista,
- lokala analyslistor (rimlighetskontroller, kontering , övertid mm).

Kontroller och attester utförs av administratörer, nämndsekreterare och ansvariga chefer på respektive förvaltning.

Vidare utförs vissa manuella kontroller av löneenheten, bl.a. avstämning sociala avgifter och skatt samt analytisk bedömning av totala utbetalningsbelopp.

Lönechefen och ansvarig löneconsult rimlighetsbedömer månadens bankfil mot föregående månads fil och godkänner därefter bankfilen för betalning.

Lönekostnaderna analyseras även av förvaltningsekonomer månadsvis.

Det finns automatiska kontroller som ger signaler om eventuella fel eller poster som behöver hanteras (bevakningslista och signallista). Exempel på kontroller är mindre än 20 dagar semester uttaget tom september, schema saknas, vikariat upphör, fast tillägg/avdrag upphör, höga bruttolöner, sjukfrånvaro över 90 dagar.

lakttagelser

Finns det ändamålsenliga rutiner avseende hantering av anställningsregistret och hur säkerställs att inga obehöriga erhåller löneutbetalningar?

Kommunen har en detaljerad process och dokumentation som hanterar hur förvaltningarna lägger upp nya anställda i lönesystemet. Det finns fasta flöden i lönesystemet Heroma som kräver att förvaltningen fyller i obligatoriska uppgifter för att den anställda ska registreras i lönesystemet.

Lönekonsulter/administratörer registrerar inte bankkontouppgifter för kommunens medarbetare. Detta hanteras av medarbetaren via en länk till banken. Länken finns på kommunens intranät.

Vid avslut av anställning registreras det i lönesystemet, som ger automatiska signaler när det närmar sig sista dagen. I samband med signalerna får berörd administratör hantera inestående saldon i lönesystemet. Vidare finns det spärrar i systemet som förhindrar att man korrigera/godkänner ändringar av grunddata på sig själv.

Årligen utför löneenheten underhåll och uppdatering, där bl.a. förändringar av tabeller och regelverk uppdateras. Detta görs för att säkerställa att det är korrekta uppgifter i löneregistret.

lakttagelser

Genomförs kontroller av att gällande attestrutiner för löneutbetalningsprocessen efterlevs/följs?

Det är viktigt att kommunens attestregler följs för att den interna kontrollen ska fungera så som det är tänkt.

Attesterna är styrda av systemet, där det är kopplat vilken administratör/chef som respektive anställd tillhör. Behörigheter till lönesystemet beställs av chef eller delegerat ansvarig och läggs upp av centrala löneenheten. En gång per år följer varje förvaltning upp de behörigheter som finns för att se att de är korrekta. Detta återspeglaras till centrala löneenheten "lönesupporten".

Det går att göra en lönekörning utan att administratören har attesterat underlagen. HR-avdelningen följer som en del i den interna kontrollen 2022-2023 upp att attest har gjorts enligt delegationsordning.

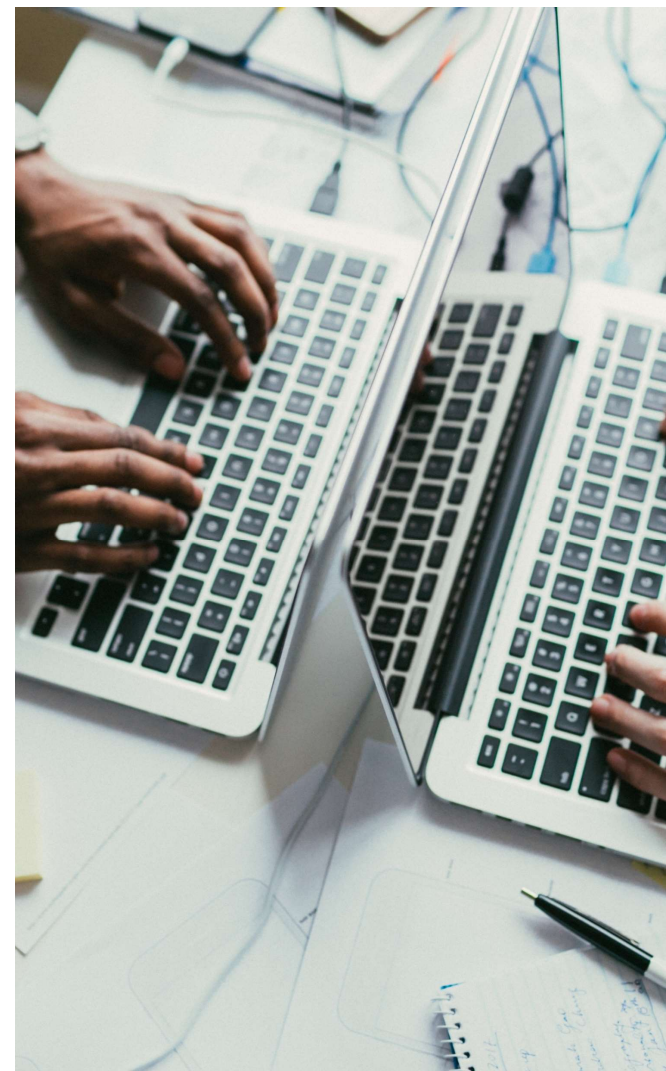
Det finns ingen centraliserad återspeglning kring vilka kontroller som sker hos de olika förvaltningarna och hur checklistor och bevakningslistor används.

Det finns personer som har högre behörigheter, vilket innebär att de kan ändra andra behörigheter i systemet, ändra löner och verkställa löner.

I dag sker inga systematiska kontroller av aktiviteter/åtgärder som avser/utförs av personer med höga behörigheter i lönesystemet. Enligt uppgift kommer detta att införas.

Stickprov löneprocessen

Efter kartläggning av löneprocessen har vi tagit ett stickprov för att se att processen fungerar som beskrivet. En person har följts från anställningsavtal, tidrapport, attest, lönespecifikation och banklista. Inga avvikelser har noterats vid denna granskning.

lakttagelser - Registeranalys

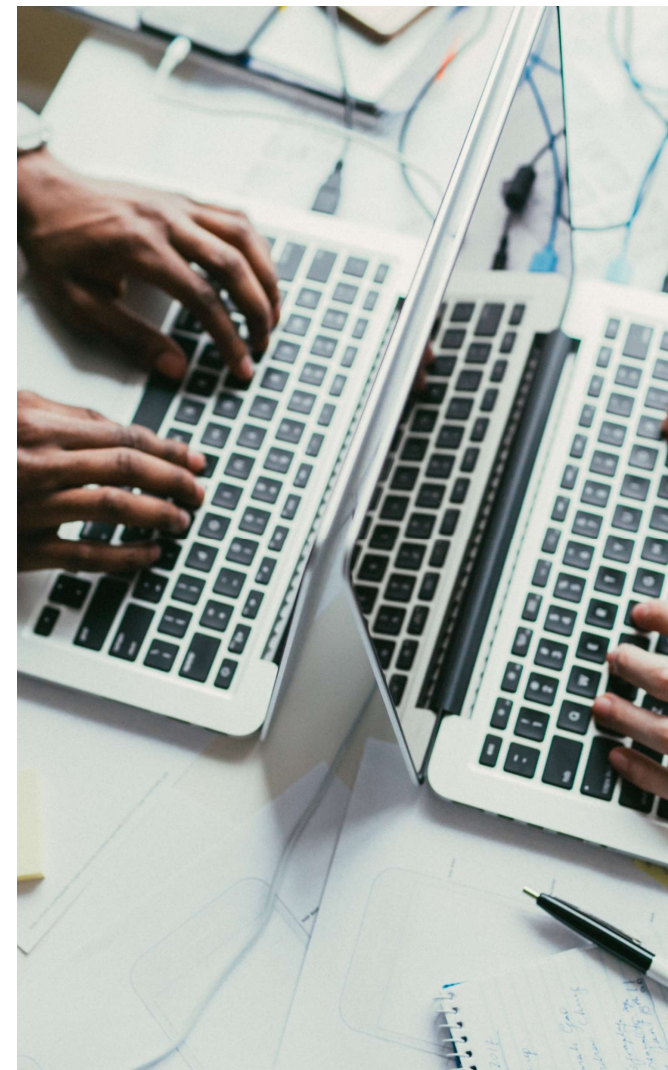
Kontroll av eventuella dubbla poster dvs. om någon felaktigt har erhållit dubbla ersättningar

Det finns vissa månader då en anställd har haft lönetransaktioner där anställningsnummer, löneart, period och belopp är identiska.

Transaktionerna har följts upp stickprovvis mot underlag. Stickproven visade att orsaken till dubbla posterna var flertal sjukdagar, där varje dag sjukavdrag samt sjuklönen är separata transaktioner och då får samma löneart och belopp under en månad.

Slutsats: Inga felaktigheter har noterats vid granskningen av stickprov.

2560 Sjuklön 80%	2023-03-27	1 280	140	9
2560 Sjuklön 80%	2023-03-27	1 280	140	9
2560 Sjuklön 80%	2023-03-27	1 280	140	9
6100 Sjukavdrag	2023-03-27	-1 445	140	-10
6100 Sjukavdrag	2023-03-27	-1 445	140	-10

Iakttagelser - Registeranalys

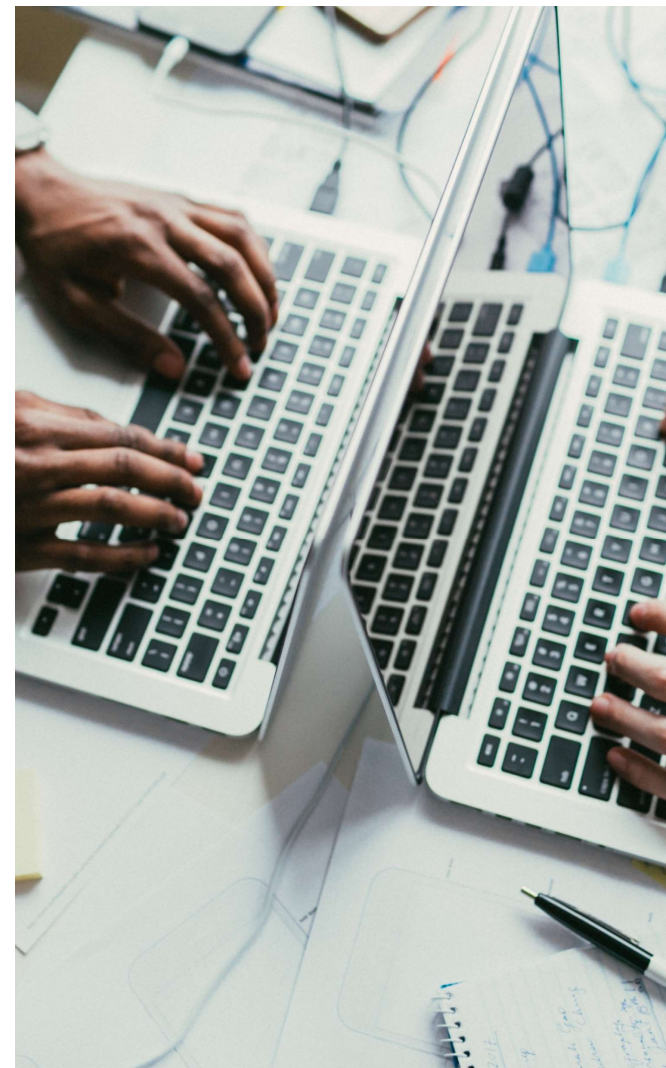
Kontroll av antalet utbetalningar per person vilket borde motsvaras av antalet granskade perioder

Vid granskningen framkom att det finns personer som har inte fått utbetalning varje månad inom den granskade perioden.

Avstämning med löneenheten visade att de personer som inte fått utbetalning varje månad var timanställda, semestervikarier samt anställd som börjat/slutat under året.

Slutsats: Inga felaktigheter har noterats vid granskningen av stickprov.

2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08
1	1	1	1		1	1	
1	1	1	1	1	1		
1	1	1	1	1	1		
1	1	1			1	1	1
		1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1			1
		1	1	1	1	1	1
	1	1	1	1	1	1	
1	1	1	1	1	1		
		1	1	1	1	1	1

lakttagelser - registeranalys

Genomgång av stora transaktionsbelopp

Vid granskningen noterades ett mindre antal personer med transaktionsbelopp som överstiger 75 000 kr.

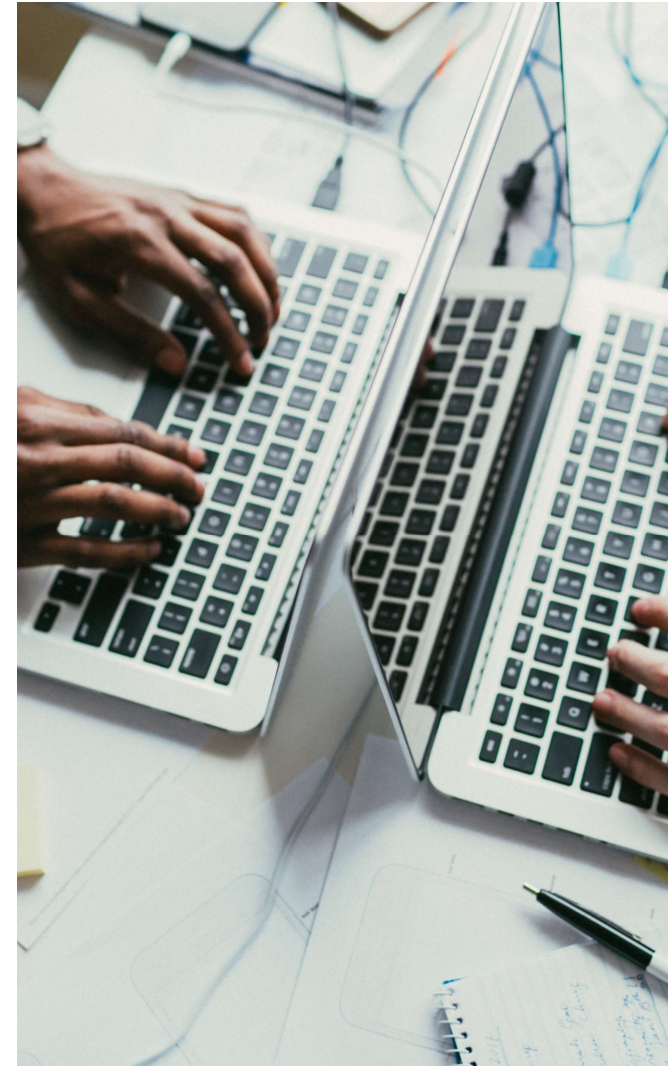
Avstämning med löneenheten visade att personerna hade en hög månadslön över 75 000 kr enligt gällande anställningsavtal.

Slutsats: Inga felaktigheter har noterats vid granskning av stickprov.

Nyckeltal

Urval: Transaktioner för innevarande år större eller lika med: 75 000

Antal poster:	79
Maxvärde debet:	117 910
Maxvärde kredit:	-99 557

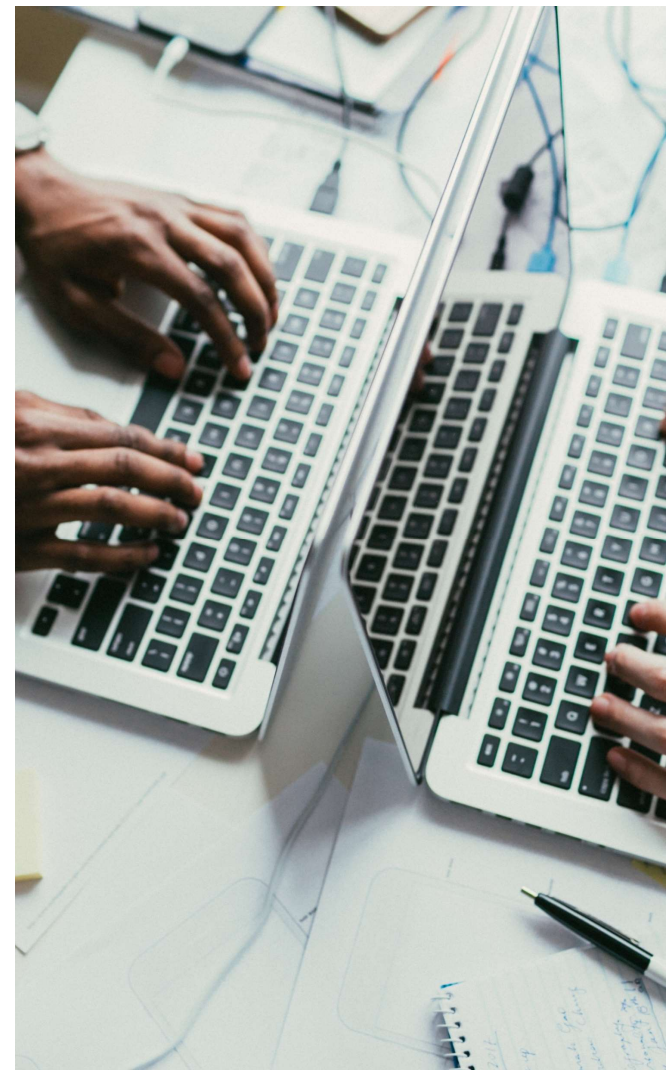
lakttagelser - registeranalys

Kontroll av övriga ersättningar utbetalda via lönesystemet

Vid granskningen noterades lönearter som hade fåtal transaktioner under året samt lönearter med många transaktioner under året.

Avstämning med löneenheten visade på att underlag finns för de lönearter som har utbetalts. Underlag som stämde av var bl.a. natt traktamente som endast förekom ett fåtal tillfällen.

Slutsats: Inga felaktigheter har noterats vid granskningen av stickprov.

lakttagelser - registeranalys

Kontroll av att personnummer existerar

Vid granskningen framkom inga anställda med felaktiga personnummer eller avsaknad av personnummer.

Slutsats: Inga felaktigheter har noterats vid granskningen

Kontroll att varje personnummer är knutet till anställningsnummer

Vid granskningen noterades att det finns personnummer som är knutna till flertal olika anställningsnummer, vilket slutar på ex. 1000 & 1001.

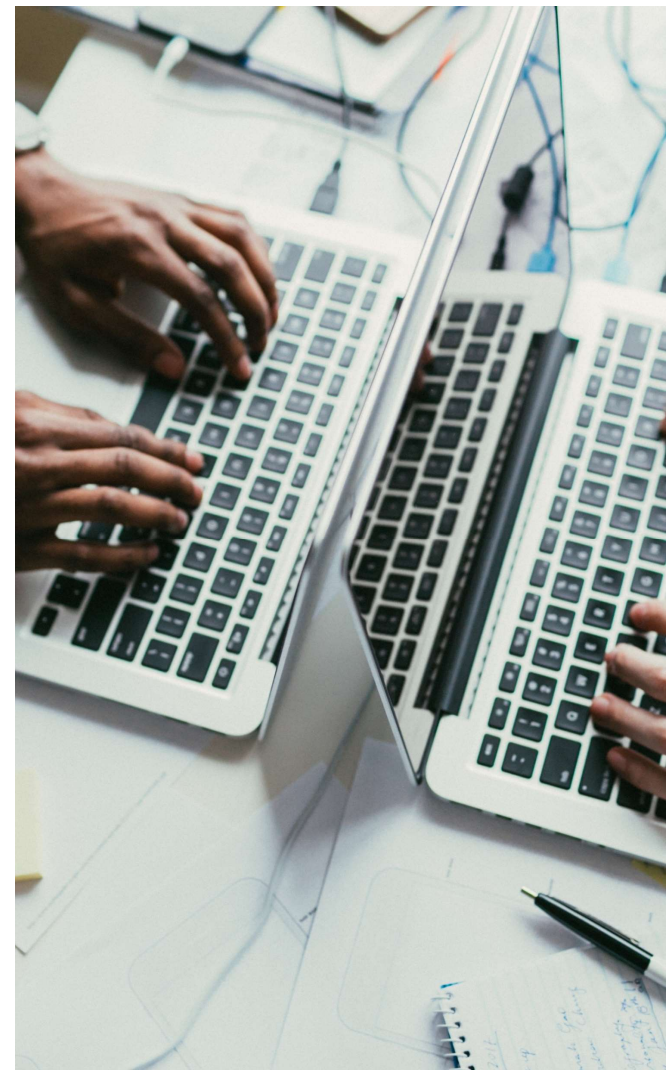
Det framkom inte att ett enskilt anställningsnummer skulle vara knutet till flera olika personnummer.

Efter avstämning med löneenheten så är förklaringen till id-nr (de sista fyra siffrorna i anställningsnumret) att en person kan ha flera id-nr kopplade till olika anställningar och uppdrag inom kommunen. Exempelvis kan personen ha en anställning, vara förtroendevald och familjehem, vilket genererar 3 st olika id-nr.

Slutsats: Inga felaktigheter har noterats vid granskningen av stickprov.

Nyckeltal

Totalt antal unika anställningsnummer innevarande år:	5 863
Totalt antal unika personnummer innevarande år:	5 499

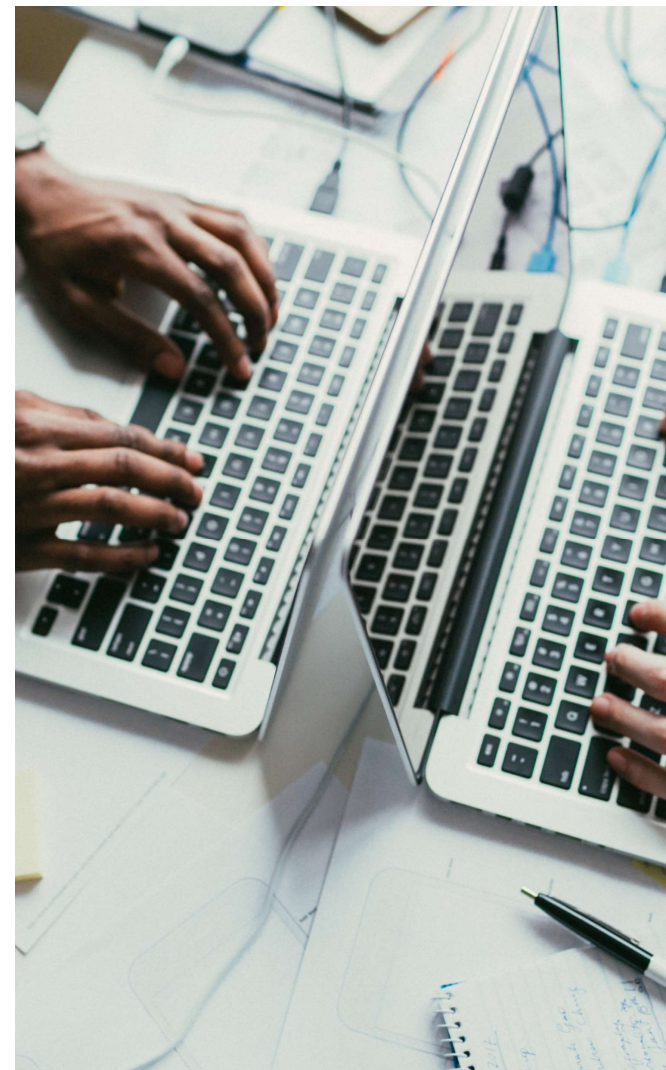

lakttagelser - registeranalys

Kontroll av utbetalningar sker i rätt period

Slutsats: Noterade inga avvikande utbetalningar som har skett i en period före eller efter utbetalningsdatum. Det innebär att det har skett en utbetalning per månad.

Nyckeltal	Antal transaktioner	Belopp netto
Utbetalningsdatum före period	0	0
Utbetalningsdatum = Period	302 340	647 912 861
Utbetalningsdatum efter period	0	0
Period saknas	0	0

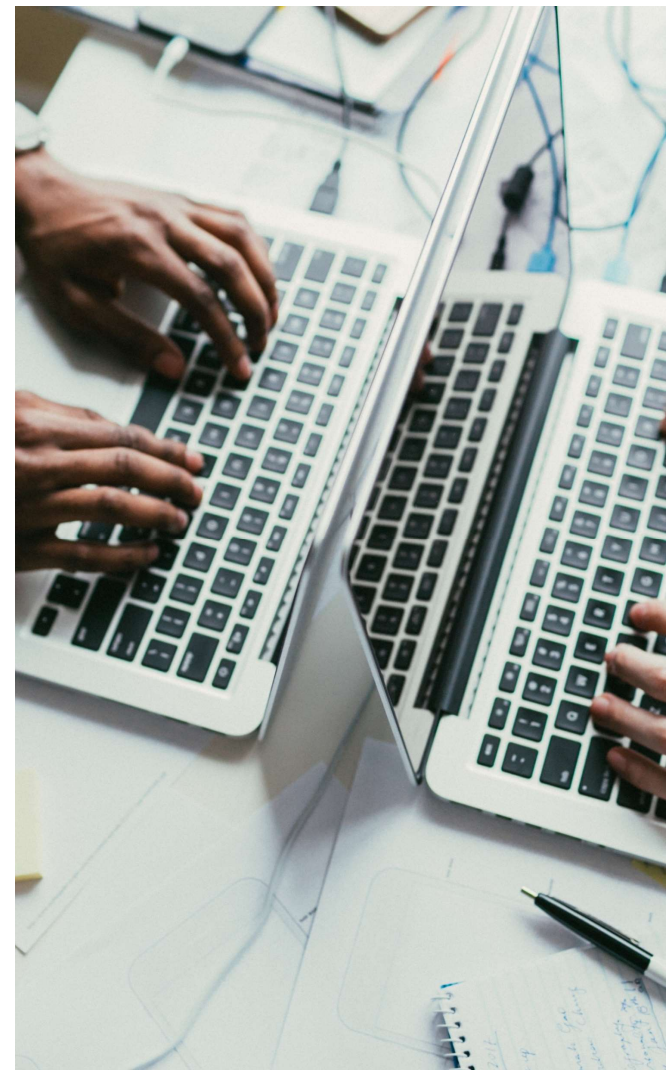
Iakttagelser - registeranalys

Översiktlig kontroll av skatter och avgifter

Granskning har skett av avdragen källskatt per person.

Majoriteten av alla anställda i kommunen har en avdragen källskatt mellan intervallet 20% och 30%. Det är i linje med hur fördelningen över avdragen källskatt bör se ut.

Slutsats: Inga felaktigheter har noterats vid analysen.

Slutsatser

Granskning av rutiner

- Finns det dokumenterade beskrivningar av löneutbetalningsprocessen i kommunen?
 - Det finns riktlinjer och checklistor för de olika delarna i processen. Dock saknas en samlad beskrivning av löneprocessen.
- Finns det ändamålsenliga rutiner och kontroller som utförs i samband med löneutbetalningarna?
 - Det finns ett antal kontroller och attester som ska ske från anställning till löneutbetalning.
- Finns det ändamålsenliga rutiner avseende hantering av anställningsregistret och hur säkerställs att inga obehöriga erhåller löneutbetalningar?
 - Det finns rutiner för att hantera nyanställningar och personer som slutar sin anställning. Vid granskningen har det inte framkommit några väsentliga brister i dessa rutiner.

- Genomförs kontroller av att gällande attestrutiner för löneutbetalnings-processen efterlevs/följs?
 - Rutiner bör införas som säkerställer att tillräckliga kontroller sker. Vi föreslår följande förändringar:
 - Det bör fastställas hur dokumentation av genomförda kontroller inför löneutbetalningar ska ske. Det är väsentligt att det i efterhand går att verifiera vad som kontrollerats, vem som utfört kontrollen och när kontrollen genomfördes.
 - Genomförande av systematiska kontroller av löneutbetalningar samt aktiviteter/åtgärder som avser/utförts av personer med höga behörigheter i lönesystemet.

Registeranalys - Granskning av transaktioner

- Analys har skett av samtliga transaktioner under perioden januari - augusti 2023. Stickprov har tagits på avvikande belopp och granskats mot underlag.
- Baserat på vår analys och stickproven har det inte framkommit något som visar på felaktigheter i redovisade lönekostnader under perioden.

Källförteckning

Intervjuer och avstämning

- Lönechef
- HR-controller
- Redovisningschef
- Systemförvaltare

Dokumentation

- Beskrivning av flöden för arbetsförändring och frånvaro
- Checklista inför Lön klar administratör
- Checklista nyanställning
- Chefens bevakningsärenden
- Rutin för rätt lön skall bli utbetald
- Riktlinje för lönebildning
- Reseräkning och utlägg
- Rutin behörigheter och ansvar i HR-systemet
- Årsskiftesplanering 2022-2023

Medborgarinitiativ

Rubrik som sammanfattar ditt förslag:

Norra övergången cykel och gångbanan, förslag till förbättring.

Beskriv ditt förslag och vad du vill ska hända:

Norra övergången, cykel och gångbanan.

Vid platsen har ett antal olyckor inträffat mellan cyklister och fotgängare.

Sikten är helt skymd i svängen från båda sidor.

Förslag: Sätt upp speglar på båda sidorna så att man kan se om det kommer någon från motsatt håll.

Markera tydligare i gång/cykelbanan med pilar och linjer.

Välj hur lång tid förslaget ska gå att rösta på:

Tre månader

Bifoga gärna en bild eller ett dokument.

Markera gärna i kartan om det gäller en plats. Du kan göra på två sätt:

1. Skriv in adressen och klicka på förstöringsglaset.
2. Klicka först på den röda nålen och klicka sedan i kartan.

[Länk till karta](#)

Adress: Lagastigen 2, 331 34 Värnamo, Sverige

Koordinater: (57.190025698062904, 14.035376576706557)

Observera att adressen är ungefärlig när markören inte är placerad i närheten av vägar eller bebyggelse

Dina kontaktuppgifter

Förnamn

Tomas

Efternamn

Backnäs

E-post

backebo63@gmail.com

Vi kan behöva kontakta dig om vi har frågor om ditt förslag

Fyll din adress om du inte har någon e-postadress.

Adress

Lönngatan 8

Postnummer

Postort

Postadress

Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kontaktcenter

Stadshuset, Kyrktoget 1, Värnamo
Telefon: 0370-37 70 00
Telefax: 0370-37 77 11

E-post

kontaktcenter@varnamo.se
Webbplats
kommun.varnamo.se

Organisationsnummer

212000-0555
Bankgiro
141-7195

33151

Värnamo

Jag godkänner att mitt namn kommer att visas tillsammans med förslaget på Värnamo kommuns webbplats.

Jag samtycker till att Värnamo kommun sparar och behandlar mina personuppgifter för att kunna hantera förslaget.

Värnamo kommun behöver hantera och spara personuppgifter om dig för att handlägga ärenden och fatta beslut som rör dig och för att fullgöra skyldigheter enligt lag.

Du har rätt att kontakta oss om du vill ha information om de uppgifter vi har om dig, för att begära rättelse, överföring eller för att begära att vi begränsar behandlingen, för att göra invändningar eller begära radering av dina uppgifter.

Du hittar mer information på www.varnamo.se/personuppgifter.

Postadress

Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kontaktcenter

Stadshuset, Kyrkorget 1, Värnamo
Telefon: 0370-37 70 00
Telefax: 0370-37 77 11

E-post

kontaktcenter@varnamo.se

Webbplats

kommun.varnamo.se

Organisationsnummer

212000-0555

Bankgiro

141-7195

§ 33 Dnr: KS.2024.87

Återkoppling motorgård för motorintresserade ungdomar

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna informationen, samt

att överlämna informationen till kommunfullmäktige för kännedom.

Protokollsanteckning:

Bengt Lundström (SD) önskar få följande antecknat i protokollet att han anser att innehållet i bilaga 1 ger en felaktig bild av motorburna ungdomar.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 31 mars 2022, § 37 att bifalla Motion- Motorgård till bilburna ungdomar och att utvärdera och redovisa effekten av motorgård för bilburna ungdomar inom ett år. Medborgarförvaltningen har därefter gjort en utredning gällande motorgård för bilburna ungdomar. Medborgarnämnden beslutade 26 april 2023, § 53 att godkänna informationen och att överlämna informationen till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Ordförande yrkar, att kommunstyrelsen beslutar

att godkänna informationen, samt

att överlämna informationen till kommunfullmäktige för kännedom

Beslut skickas till:
Medborgarnämnden
Kommunfullmäktige

Medborgarförvaltningen

Medborgarnämnden

Dnr: MBN.2023.32

Motorgård

Ärendebeskrivning

2022-03-31 (KS 2021.440) fick medborgarförvaltningen i uppdrag av Kommunfullmäktige i Värnamo kommun

att verka för en motorgård, samt

att utvärdera och redovisa effekt av motorgård för bilburna ungdomar inom ett år.

Inventeringen och underlaget för denna sammanställning har inhämtats under hösten 2022 och har sammanställts av fältsekreterare och enhetschef för förebyggande insatser.

Beslutsförslag

Medborgarförvaltningen föreslår medborgarnämnden besluta

att godkänna informationen, samt

att överlämna informationen till kommunstyrelsen

Lucas Seiron
Enhetschef

Fredrik Wallström
Förvaltningschef

Utredning

Sammanfattning

I samtal och möten med ungdomar har ungdomarna påtalat och efterfrågat en plats att utöva och träffa ungdomar med likasinnade intressen. Genom en satsning på kommunens motorintresserade ungdomar och där de får en plats att "hänga" på, bedöms detta som en brottsförebyggande satsning och en kontext där ungdomarna kan få ett socialt sammanhang. En kontext där unga med ett specifikt intresse kan känna samhörighet och delaktighet i relation till andra. Fältsekreterarna i kommunen har idag kontakt och relation med ungefär 100 stycken motorintresserade ungdomar, av flertalet av dessa ungdomar har en egen A-traktor eller bil. Ungdomarna känner en samhörighet och en trygghet med varandra men kan av allmänheten upplevas som störande då de kan spela hög musik, nyttja alkohol och störa allmän ordning på platser runt om i kommunen. Således hade en plats för dessa ungdomar troligtvis minskat dessa bekymmer. Detta då ungdomarna har en plats att samlas på vissa kvällar i veckan med vuxennärvaro, där bland annat fältsekreterare och polis kan vara.

Omvärldsbevakning

Organisationen Fryshuset som bland annat jobbar med motorintresserade ungdomar i olika kommuner i Sverige har undersökt vad ungdomarna främst är intresserade av. Fryshuset menar att det som har framkommit är att ungdomarna efterfrågar en yta där de kan stå parkerade med sina bilar och "hänga" samt en lokal där de kan vara när det är kallt eller dåligt väder. Vilket även stärks när fältsekreterare är ute och samtalar med ungdomarna i Värnamo kommun.

Fältsekreterare har varit i kontakt med olika kommuner i Sverige, bland annat Kramfors, Hudiksvall, Vetlanda, Oskarshamn, Habo och Gnosjö som har startat upp "motorgårdar" både i föreningar men även i kommunens regi. Detta för att undersöka hur andra kommuner har gått till väga för att på bästa sätt uppfylla ungdomarnas önskemål om en motorgård. Eftersom ökningen av motorburen ungdom har skett de senaste åren är det svårt att redan nu få fram allt för mycket fakta om effekterna av motorgårdar.

Fältsekreterare har under hösten haft kontakt med ledningsgruppen för Åminne bruksmuseum för att se om en förening skulle kunna startas upp med hjälp av dem. Åminne bruksmuseum brukar årligen anordna motorträffar. Fältsekreterare fick till svar att föreningen inte är en motorförening och därav inte intresserad att stötta ett sådant engagemang.

I Alvesta genomfördes en undersökning gällande vilka effekter motorgården där hade på motorburen ungdom (denna motorgård startades upp av kommunen med hjälp av Fryshuset). Ungdomarna fick då nämna saker som de tar med sig från projektet. Bland annat svarade dem:

"Blivit mer social, vågar prata med mer människor, gemenskapen, nya vänner"

"Allas lika värde, denna gemenskap som ska finnas, alla ska känna sig trygga"

Medborgarförvaltningen

Medborgarnämnden

Dnr: MBN.2023.32

”Att dom hittar på aktiviteter till oss ungdomar så vi slipper stå på en tråkig parkering och bara prata”

När fältsekreterare har varit i kontakt med organisationen Fryshuset så berättar de att de har varit i kontakt med motorgårdar som både bedrivits av föreningar och av kommun. Fryshuset menar att:

- Om det ska vara föreningsdrivet som behöver viljan komma från en förening eller grupp. Det funkar sällan bra när kommunen vill att det startas en förening som driver det. Föreningslivet behöver växa organiskt och med egna drivkrafter.
- Vissa motorföreningar Fryshuset har mött, har på pappret haft ungdomsverksamhet och fått stöd från kommunen för detta. Det har dock funnits väldigt liten påverkansmöjlighet för unga i föreningen, vissa föreningar har haft tveksamma normer och motivationen och kunskapen i föreningen har egentligen inte varit särskilt stark att driva ungdomsverksamhet.
- I vissa kommuner har systemet för bidrag och föreningsstöd inte passat den här typen av verksamhet som är ”fritid” men varken sport eller kultur vilket har gjort det svårt för framförallt unga föreningar att kunna utveckla och bedriva verksamhet.

Fortsättningsvis menar Fryshuset att ungdomarna inte är vana vid föreningslivet och är inte intresserade av att driva detta på egen hand. Därav ser vi en fördel med att kommunen står som huvudansvarig för motorgården, för att på så vis också få en ökad vuxennärvaro bland dessa ungdomar. Fältsekreterare har varit i kontakt med olika aktörer i kommunen som ställer sig positiva till att stötta och hjälpa till men vill inte vara delaktiga att driva den eventuella motorgården. Det är bland annat olika bilverkstäder och fordonsprogrammet på Figy.

Fältsekreterare har varit i kontakt med motorgården i Kramfors som startade 2022. I Kramfors drivs motorgården med hjälp av en motorsportklubb. Projektledaren i Kramfors har intervjuat ungdomarna om vad motorgården betyder för dem och några av svaren är de känner sig delaktiga och känner att de får ta ansvar för verksamheten och på så vis växer som personer. Fortsättningsvis så menar de att det är positivt att de har en plats att vistas och umgås på och inte behöver vara på en parkeringsplats och att inte få klagomål för att de exempelvis väsnas. Motorgården är ett ställe där de kan träffa sina kompisar och även kan träffa nya människor med samma intresse. Ungdomarna uppger att de har fått bättre självförtroende och en känsla av samhörighet. I Kramfors brukar det vara ett snitt på 50 ungdomar per kväll på motorgården.

Medborgarförvaltningen

Medborgarnämnden

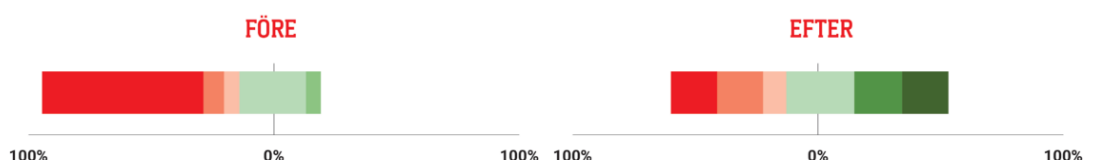
Dnr: MBN.2023.32

Effekter av motorgård

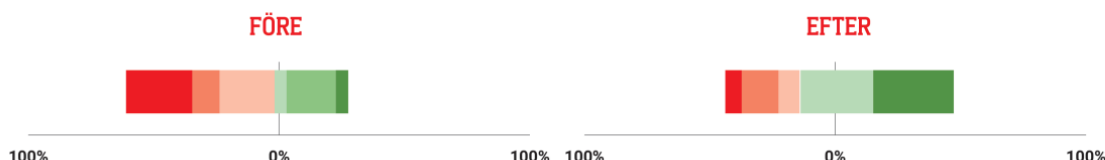
Fryshuset har skickat ut en enkät till deltagarna i motorgården i Alvesta för att mäta effekten av motorgården i kommunen. Enkäten skickade ut till motorburna ungdomar innan motorgården och när motorgården fanns på plats och etablerad. De svarande har fått bland annat betygsätta dessa (se nedan) påståenden utifrån följande parametrar:

1 Stämmer inte alls 2 Stämmer väldigt lite 3 Stämmer ganska lite 4 Stämmer ok 5 Stämmer ganska bra 6 Stämmer mycket bra 7 Stämmer helt

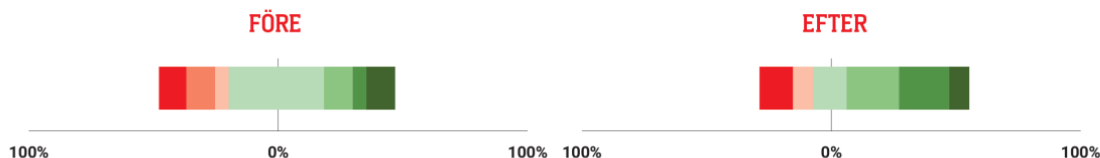
Unga där jag bor har tillgång till en positiva mötesplatser där de kan hålla på med motorpassion.

Jag känner mig lyssnad på och tagen på allvar av vuxna på orten där jag bor.

Jag har en positiv bild av min framtid på orten där jag bor.

Sammantaget så ser vi en positiv förändring på de genererade svaren i enkäten på samtliga av ovanstående punkter och det visar på vikten av att satsa på även dessa ungdomars intressen, vilket annars är en målgrupp som glöms bort.

I Fryshusets effektrapport gällande motorburen ungdom i Alvesta, där statistiken från ovan hämtades från, så kommer de fram till följande slutsatser:

Medborgarförvaltningen

Medborgarnämnden

Dnr: MBN.2023.32

”Att skapa mötesplatser och sammanhang för unga med motorintresse skapar en positiv utveckling både för den unga men också för den ungas tillit och bild av sin ort. En känsla av gemenskap och positivt sammanhang är en viktig skyddsfaktor för unga.

Antalet A-traktorer har fördubblats i Sverige sedan 2018. Detta är ett växande intresse för en målgrupp som oftast har en låg tillit för samhället. Det har en avgörande effekt att skapa positiva mötesplatser för målgruppen.”

Motorburna ungdomar och unga vuxna i Värnamo

De flesta ungdomar efterfrågar inte en verkstad eller garage vilket underlättar för att minska skaderisken för olyckor, olika typer av tillstånd och så vidare. Fältsekreterarna har pratat med ett antal av kommunens ungdomar som uttrycker att de inte alltid vill åka runt i stan eller stå på olika parkeringar, men att de inte har någon annanstans att ta vägen och att de inte alltid kan samlas hemma hos någon då de ofta är en stor grupp. Ungdomarna efterfrågar en plats där de kan få umgås, spela musik, en yta där de kan parkera sina bilar och diskutera/utöva sitt motorintresse. Ungdomarna är engagerade och beredda på att hjälpa till för att få en motorgård.

Polisens inställning till motorgård i Värnamo

Olika aktörer inom kommunen och områdespolisen ställer sig positiva till ungdomarnas önskemål om en plats för motorintresserade ungdomar. Detta möjliggör att polisen på ett bra sätt har möjlighet att skapa positiva relationer till våra motorintresserade ungdomar när de befinner sig på en specifik plats. Detta kan minska riskerna för att ungdomar okynnes kör och stör allmän ordning vilket i sin tur kan leda till mindre uttryckningar för polis. Kommunpolis Andreas Sjöqvist har framställt en rapport gällande motorburen ungdom och det brottsförebyggande arbetet (se bilaga). Där framkommer det att de olika professionerna kan inte vara på alla platser samtidigt där de motorburna ungdomarna i dagsläget vistas. Andreas menar att om ungdomarna får en yta att vistas på samtidigt som de får en känsla av samhörighet så kan detta ha en brottsförebyggande effekt. Om ungdomarna skulle få en gemensam yta att vistas på så möjliggör det att både exempelvis fältsekreterare och polis kan arbeta med dessa ungdomar både på en individ-, grupp- och samhällsnivå, menar Andreas. Polisen fortsätter med att det är viktigt att vi har samlade insatser över tid för att möta dessa ungdomar/unga vuxna.

Motorgård i Värnamo

Vi ser att motorgården ska vara för ungdomar mellan 15-25 år där de äldre ungdomar med motorintresse kan fungera som mentorer för våra unga tjejer/killar. Redan nu har fältsekreterare varit i kontakt med unga vuxna som ställer sig positiva till att ta på sig det ansvaret.

Lokalen bör vara bemannat av en huvudansvarig. För att möjliggöra detta görs bedömningen att en halvtidstjänst behöver tillsättas. Om detta ska göras inom befintlig verksamhet och tjänster inom fältgruppen så kommer det generera svårigheter för grunduppdraget för fältverksamheten. Om motorgården ska vara öppet på exempelvis en fredags- eller

Medborgarförvaltningen

Medborgarnämnden

Dnr: MBN.2023.32

lördagskväll så avsätts en av två personer till motorgården, vilket generera att den andra fältsekreterare inte kan ha uppsökande arbete ensamma.

Ungdomarna behöver ha en lokal där de kan hänga och umgås, möjlighet att köpa mellanmål eller liknande, pingisbord, soffor och en toalett. I anslutning till lokalen behöver det finnas en asfalterad plats där ungdomar har möjlighet att parkera sina bilar. Platsen bör ligga utanför tätbebyggt område då ungdomarna ofta spelar hög musik och känna att de inte stör de som bor i området. I lokalen kan kommunen och/eller polisen ha olika temakvällar gällande exempelvis; trafiksäkerhet, normer och värderingar, alkohol och tjej/killkvällar.

Fältsekreterare har även ringt runt till några av bilfirmorna i stan för att höra intresset från dem att vara någon del av en motorgård, intresse finns och de lyfter fram bristen på mekaniker. Bilfirmor är positiva till möjligheten för att på sikt kunna anställa mekaniker bland ungdomarna. Bilfirmorna ställer sig positiva till att delta vid exempelvis tematräffar där ungdomarna tillsammans med den anställda på motorgården åker till bilfirman för att tips och idéer för att utveckla sitt motorintresse och få mer kunskap.

Fältsekreterare har påbörjat en dialog med teknik-och fritidsförvaltningen för att hitta en lämplig lokal samt asfalterad yta i anslutning till lokalen.

Budget

Sammanfattningsvis konstaterar förvaltningen att i de fall som Värnamo kommun vill bedriva en motorgård för ungdomar och unga vuxna så bör detta göras inom kommunal regi. Förvaltningen bedömer att kostnader för detta uppgår till 500 000SEK per år. Beräknat på följande:

- Personalkostnad: 370 000SEK (50% av en heltidstjänst)
- Lokalkostnad: 100 000SEK per år
- Övriga kostnader: 50 000SEK per år

Riskbedömning

Som tidigare nämnt så görs bedömningen att motorgården bör drivas inom kommunalregi. Om detta ska göras inom befintlig verksamhet och tjänster inom fältgruppen så kommer det generera svårigheter för grunduppdraget för fältverksamheten. Om motorgården ska vara öppet på exempelvis en fredags- eller lördagskväll så avsätts en av två personer till motorgården, vilket generera att den andra fältsekreterare inte kan ha uppsökande arbete ensamma.

Brottsprevention

Motorburen ungdom

Kurs: Brottsprevention, HT21

Andreas Sjöqvist – Lokalpolisområde Värnamo
Jannika Tunefjord – Värnamo kommun

Sammanfattning

Uppsatsen inriktas på de olika brott som begås i och omkring gruppen motorburna ungdomar i Värnamo, specifikt på COOPs parkering. Genom att utgå ifrån Situationell handlingsteori åskådliggörs grundorsaken till problemområdet och de bidragande riskfaktorerna. I första delen av uppsatsen identifieras orsakerna till att brott begås och dessa placeras sedan in i en orsakskedja. Utifrån kedjan värderas sedan de åtgärder som vidtagits i kommunen och nya åtgärder identifieras. De aktörer som krävs för att få effekt i arbetet anges. Bedömningen är att det idag finns en relativt god kartläggning av vem/vilka som kan påverka och bör vara involverade i de olika brottsförebyggande åtgärderna. Slutsatsen av uppsatsen visar att orsakerna grundas i den egna moralen och den omgivande miljön. Tidigare vidtagna åtgärder har inriktats på att påverka grundorsaken, orsaker och flera riskfaktorer. Enskilt har de dock inte haft mycket effekt, men tillsammans har de kunnat påverka problemet. Bedömningen är att tillsammans med något eller några av de nya förslagen på åtgärder och genom en mer samordnad insats över tid kan man troligen uppnå målet att eliminera problemen på COOPs parkering i Värnamo.

Nyckelord: Brottprevention, Motorburen ungdom, Värnamo.

Summary

The essay focuses on the various crimes committed in and around the group of motorized young people in Värnamo, specifically at COOP's car park. The primary cause of the problems and the contributing risk factors are illustrated by Situational action theory. The first part of the essay identifies the reasons why crimes are committed, and these are then placed in a chain of causes. The measures taken in the municipality are then evaluated based on the chain of causes and new measures are identified. The operators that are required to have an effect on the work are stated. The assessment is that there is a relatively good survey of who can influence and should be involved in the various crime prevention measures. The conclusion of the essay shows that the causes are based on one's own morals and the surrounding environment. Previous measures taken have focused on affecting primary cause, causes and several risk factors. Individually, however, they have not had much effect, but together they have been able to have an impact on the problem. The assessment is that together with one or more of the new measures and through a more coordinated effort over time, the goal of eliminating the problems at COOP's car park in Värnamo can probably be achieved.

Keywords: crime prevention, motorized young people and Värnamo.

Innehåll

1. Inledning	4
2. Problemområdet/Kartläggning.....	4
2.1. Värnamo	4
3. Metod	6
4. Orsaksanalys	7
5. Åtgärdsanalys.....	8
5.1. Testade åtgärder.....	8
5.2. Nya förslag på åtgärder.....	10
5.3. Utvärderingsmetoder	12
6. Resultat	12
6.1. Aktörsanalys	13
7. Slutsats	13
8. Referenser	14

1. Inledning

Uppsatsen inriktas på de olika brott som begås i och omkring gruppen motorburna ungdomar i Värnamo, specifikt på COOPs parkering. Genom att utgå ifrån Situationell handlingsteori åskådliggörs orsaker och grundorsaken till problemområdet samt bidragande riskfaktorer. Uppsatsens andra del analyserar åtgärdsbehov och hur eventuella åtgärders effekter kan mätas och följas upp.

Syftet med uppsatsen är att identifiera orsaker och grundorsaken till att brott begås av Motorburen ungdom samt ta fram åtgärder som kan förebygga dessa.

2. Problemområdet/Kartläggning

Motorburen ungdom är en informell gruppering. De har funnits sedan mitten av 1900-talet, men bestod då av ungdomar och vuxna som reste runt i raggarbilar och på motorcyklar. Idag består grupperingarna i större utsträckning av ungdomar, i åldrarna <25 år, i A-traktorer och bilar. Gruppen kan delas in i:

- Ungdomar i åldern 14 till 18 år som kör/åker A-traktorer och mopeder.
- ”Streetrace-åkare”, som är unga vuxna med intresse för modifierade bilar.
- ”Raggare”, som är vuxna med intresse för äldre bilar.

Problemen kring motorburen ungdom har ökat under senare år i Sverige och problemen består främst av olika typer av trafikbrott, störningar av den allmänna ordningen – spela hög musik och störande körning. Nedskräpning och skadegörelse är vanligt på samlingsplatserna. Narkotikabrott, våldsbrott och alkoholfylleri förekommer också (Brå, u.d.).

2.1. Värnamo

Vad?

Motorburen ungdom innefattar unga som kör runt tillsammans och möts upp på olika platser i kommunen för att umgås. Det är under dessa resor och på mötespunkterna som brott kan förekomma. Nedan anges de brott som förekommer inom Värnamo kommun och i vilken lag/förordning de regleras:

Störning/Förargelseväckande beteende.	16 kap. 16§ brottsbalken.
Nedskräpning.	29 kap. 7§ miljöbalken.
Skadegörelse.	12 kap. brottsbalken.
Vårdslöshet i trafik	Olovlig körning
Rattfylleri	Lag om straff för vissa trafikbrott.
Beteendebrott	Trafikförordningen
Fordonsbrister	Fordonsförordningen

Problemen på COOPs parkering består främst av höga ljud från fordon i form av motorljud, däckskrik och mycket hög musik. Detta drabbar de boende i Värnamo som ofta störs på kvällar och nätter (Lokalpolisområde Värnamo, 2021).

Vem?

Det är främst personer i den yngre gruppen av A-traktorförare och mopedåkare, men även unga vuxna som orsakar problemen. De allra flesta är i åldern 14–25 år (Lokalpolisområde Värnamo, 2021).

Var?

Trafikbrott, som olovlig körning, vårdslöshet i trafik och hastighetsöverträdelser är problem kring motorburen ungdom som finns i hela kommunen. Vi har valt att i denna uppsats fokusera på den plats i kommunen där problemen kring motorburen ungdom är som störst och där flest medborgare blir drabbade – COOPs parkering i Värnamo.

Beskrivning av platsen:

Parkeringen där de motorburna samlas på kvällar och nätter har en gemensam infart till en mindre COOP-butik och en Preem-mack.

COOP har öppettider mellan 06.00 och 23.00 alla dagar. Förbud mot parkering på området närmast COOP-butiken under nattimmarna är beslutat och förbudsskyltar är uppsatta. Parkeringen är belägen vid en rondell som är en del av de genomfartsvägar som omger staden. I nära anslutning till parkeringen och rondellen ligger ett antal nybyggda och äldre flerfamiljshus samt hyreshus.

Preem-macken vill kunna tillhandahålla bränsle dygnet runt och därför är förbud mot infart inte aktuellt enligt fastighetsägaren.

När?

Ordningsstörningarna berör ett stort antal människor och störst är problemen på fredag och lördag kväll/natt. Det uppger de drabbade som bor i närområdet, poliserna och fältassistenter i yttre tjänst och bekräftas också av antalet påringningar till polisen. Väderleken verkar påverka problemet lite, men årstiden påverkar problemet lite mer ((Lokalpolisområde Värnamo, 2021); (Värnamo kommunen, 2021)).

Hur ser utvecklingen ut?

Vuxna, äldre än 25 år, så kallade raggare, har också börjat vistas på platsen. Dessa personer är ofta negativa förebilder för motorburen ungdom genom att de spelar hög musik och dricker alkohol på platsen. Alkoholförtäring har börjat förekomma i de yngre åldrarna också ((Lokalpolisområde Värnamo, 2021); (Värnamo kommunen, 2021)).

3. Metod

I första delen av uppsatsen ska orsaker och grundorsaken till att brott begås identifieras. Analysen inleds därför med brainstorming av riskfaktorer som anses bidra till motorburen ungdom finns i Värnamo och till att brott begås. Utifrån riskfaktorerna identifieras sedan direkta orsaker. De direkta orsakerna kopplas antingen till bristande moral och självkontroll alternativt till externa förutsättningar/miljön.

Orsakerna placeras sedan in i en orsakskedja. De placeras i möjligaste mån i den ordning de bidrar till att brott begås. Vi kan genom orsakskedjan identifiera grundorsaken och påverkningsbara områden.

Nästa steg blir åtgärdsanalysen i vilken redan gjorda åtgärder värderas och nya åtgärder identifieras. Här beskrivs de olika åtgärdernas utformning, deras inriktning och målgrupp, deras syfte och vilka aktörer som medverkar. Efter respektive åtgärd anges också den utvärderingsmetod som kan användas för att mäta effekten av åtgärden.

Inriktningen med åtgärden kan vara:

- Individfokuserade – påverka moralen eller självkontrollen hos individen
- Situationella – påverka de yttre omständigheterna som motiverar brott

Åtgärderna delas sedan in efter målgrupp:

- Primär – Berör alla och alla får lika mycket fokus.
- Sekundär – Inriktas på specifik grupp. Vissa får mer fokus.
- Tertiär – Enskild får särskild behandling, inkl. straff. Fokus på individ.

I resultatet förs resonemang kring huruvida man uppnår önskad effekt genom de åtgärder som vidtagits och som man ämnar vidta. Resultatet diskuteras också genom aktörsanalys, vilka aktörer som medverkar i det brottsförebyggande arbetet mot motorburen ungdom idag, vilka fler aktörer som kanske bör medverka och hur en samverkan kan styras upp.

Resultatets slutprodukt redovisas sedan i uppsatsens slutsats.

4. Orsaksanalys

Risikfaktor	Förklaring
Frånvaro av vuxna	Sammankomster sker utan föräldrar eller annan ansvarstagande vuxen på plats.
Frånvaro av annan kontinuerlig kontroll	Polis, Fältassistenter, föreningsvandrare kan inte vara på alla platser samtidigt.
Ekonomiska förutsättningar	Familjen har råd att införskaffa motorfordon till ungdomarna.
Landsbygd/dåliga förbindelser	Nyttan med egna fordon påvisas.
Regeländringar	Regeländring öppnar upp för att fler sorters bilar får göras om till A-traktorer.
Mobilitet/Problemet är flyttbart	Sammankomsterna kan ske på olika platser och kan flyttas om de blir iväggörda från en plats.
Parkeringar i bostadsområden	Parkeringar är bra platser för sammankomsterna.
Krav på grundläggande bekvämlighet	Bidrar till att sammankomster ofta sker på parkeringar nära allmänna toaletter och mataffärer.
Kultur i generationer	Föräldrarna till dagens motorburna ungdomar har många själva vuxit upp med fordon, vilket kan påverka attityden kring problemet.
Bristande civilturage	Kommunikation mellan medborgare har förändrats och hotbilden i samhället medför att det inte längre är lika enkelt att tillrättavisa.
Sociala medier	Trender, information och kommunikation sprids snabbt.
Kulhetskultur	Det är kul att träffas, umgås, prova nytt, ingå i en grupp, spela musik med mera.

Moral/Bristande självkontroll

Egen moral

Ej utvecklat konsekvenstänk

Yttre påverkan/Miljö

Kultur hos föräldrarna

Gruppträck

Kulhetskultorn

Föräldrarnas kultur → Egen moral → Kulhetskultorn → Gruppträck →
Ej färdigutvecklat konsekvenstänk, inklusive riskfaktorerna ”Frånvaro av vuxna” och ”Frånvaro av annan kontinuerlig kontroll” som kunde väga upp för den bristen → BROTT!

Grundorsaken bedöms vara en dålig moral eller felaktig moralisk bild hos en eller flera av de unga på grund av bristande vägledning.

5. Åtgärdsanalys

5.1. Testade åtgärder

Brev med information till samtliga A-traktorägare

Brev skickas ut till de hushåll där A-traktorägare finns registrerade. Syftet med utskicket är att informera vårdnadshavare och A-traktorförare om de risker och konsekvenser som finns om man inte följer gällande regler, men också påtala vikten av att ta hänsyn till andra i samhället.

Åtgärden bedöms vara individfokuserad, då den vänder sig till individens egen inställning och självkontroll, och sekundär, då den skickas till en specifik grupp som idag äger A-traktorer. Sett till orsakskedjan är målet att påverka föräldrarnas kultur, den egna moralen och skapa ett positivt grupptryck hemma och bland ungdomar. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Polismyndigheten och vårdnadshavare

Parkeringsförbud på del av området nattetid

Parkeringsförbud medför att bostadsnära områden blir inaktuella för sammankomster och därmed hoppas man att sammankomsterna flyttas till andra platser där bostadstätheten är glesare.

Åtgärden är situationell, då den är miljörelaterad och begränsar externa möjligheter, och primär, då den riktar sig till alla som framför fordon. Sett till orsakskedjan kan effekt på en specifik orsak inte utpekas, utan snarare vill man bevara kulhetskulturfaktorn genom att åtgärden ska flytta ”problemet” till en annan plats där konsekvenserna blir mindre eller där agerandet kanske inte ens bedöms olagligt längre. Exempelvis kan motorburna ungdomar inte störa allmänheten med hög musik om ingen bor nära området där de samlas. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Polismyndigheten, fastighetsägaren, väktarbolag.

Polisnärvaro – samtal med ungdomar

Polisen vistas på de platser där sammankomster med motorburna ungdomar sker och pratar med ungdomarna. Samtalen är relationsbyggande, men informerar också om konsekvenserna av felaktigt beteende.

Åtgärden är situationell, då den blir en kontroll och synliga tjänstepersoner på plats, och sekundär, då den riktar mot ungdomar som deltar i sammankomsten. Sett till orsakskedjan är målet att påverka den egna moralen hos ungdomarna och öka deras konsekvenstänk genom tjänstepersonernas närvaro och influens samt påverka grupptrycket. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Polismyndigheten

Polisnärvaro - avvisande och/eller rapportering för brott

Polisen vistas på platser där sammankomster med motorburna ungdomar sker utifrån behov av avvisande enligt PL§13 och rapportering av brott, såsom förargelseväckande beteende med mera.

Åtgärden är individfokuserad, då den blir en kontroll på plats med fokus på att stoppa brott på individnivå, och tertiär, då den riktas mot enskilda ungdomar som deltar i sammankomsten. Sett till orsakskedjan är målet att påverka individens egen moral, framhålla konsekvenser, konsekvenstänk, och på så sätt påverka kulhetsfaktorn i att göra olagliga handlingar. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Polismyndigheten

Närvaro av Fältassistenter och föreningsvandrare

Fältassistenter och föreningsvandrare vistas på platser där sammankomster mellan motorburna ungdomar sker och pratar med ungdomarna på plats. Samtalen är relationsbyggande, men också informativa utifrån konsekvenser av felaktigt beteende.

Åtgärden är situationell, då den blir en kontroll och synliga vuxna på plats, och sekundär, då den riktas mot ungdomar som deltar i sammankomsten. Sett till orsakskedjan är målet att påverka den egna moralen hos ungdomarna och öka deras konsekvenstänk genom tjänstepersonernas närvaro och influens samt påverka grupptrycket. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Kommunens fältassistenter och föreningar

Offensiva samtal med föräldrar och ungdom

Offensiva samtal med föräldrar och ungdom som upprepade gånger missköter sig.

Åtgärden är individfokuserad, då den inriktas på enskilda individer, och tertiär, då den är en hantering av enskild individ och dennes föräldrar. Sett till orsakskedjan är målet att påverka föräldrarnas kultur, den egna moralen hos individen och öka dennes konsekvenstänk och få hen att inse att brott inte är kul, kulhetsfaktorn. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Polismyndigheten och vårdnadshavare

Anmälningar till socialtjänst

Polisen gör anmälningar av enskilda individer till socialtjänst när behov finns och det är möjligt enligt SOL§14.

Åtgärden är individfokuserad, då den inriktas på enskilda individer, och tertiär, då den är en hantering av enskild individs livssituation. Sett till orsakskedjan är målet att påverka föräldrarnas kultur, den egna moralen hos individen och öka dennes konsekvenstänk och få hen att inse att brott inte är kul, kulhetsfaktorn. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Polismyndigheten, kommunens socialtjänst och barn- och utbildningsförvaltningen – skolan – samt vårdnadshavare.

Riktade trafikinsatser mot A-traktorförare

Polisen riktar trafikinsatser mot A-traktorförare som begår trafikbrott.

Åtgärden är situationell, då kontroller sker på specifika platser, och sekundär, då trafikkontrollerna särskilt inriktas på gruppen motorburen ungdom. Sett till orsakskedjan är målet att påverka den egna moralen hos individen och öka gruppens konsekvenstänk och få motorburen ungdom att inse att brott inte är kul, kulhetsfaktorn, genom konsekvenser. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Polismyndigheten

5.2. Nya förslag på åtgärder

Lokala ordningsföreskrifter

Ändra stadens gränser för var man får inta alkohol. Om COOPs parkering omfattas av alkoholförbudet kan polisen rapportera för brott mot lokala ordningsföreskrifter på platsen.

Åtgärden är situationell, då den bidrar med en mindre brottsmotiverande miljö, och sekundär, då den genomförs på grund av gruppen motorburen ungdom på platsen. Sett till orsakskedjan är målet att bevara kulhetsfaktorn med sammankomster, samtidigt som miljön ska begränsa motiveringen till brott, och öka konsekvenstänket hos gruppen genom att utöka rapportmöjligheterna för polisen.

Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Kommunfullmäktige beslutar om lokala ordningsföreskrifter. Polisen rapporterar brott mot ordningsföreskrifterna.

Uttekade mötesplatser

Upprätthålla ungdomarnas intresse för fordon och umgängesmöjlighet genom att peka ut platser där motorburen ungdom får samlas. På dessa platser kan ungdomarna spela hög musik utan att störa andra. När ungdomarna ges tillträde till dessa platser är det under förutsättning att man inte bryter mot andra lagar och regler som tex nedskräpning eller skadegörelse. Frihet och belöning genom ansvar.

Åtgärden är situationell, då den bidrar med en mindre brottsmotiverande miljö, och sekundär, då den vänder sig till gruppen motorburen ungdom. Sett till orsakskedjan är målet att bevara kulhetsfaktorn med sammankomster, samtidigt som miljön ska begränsa motiveringen till brott, och öka konsekvenstänket hos gruppen genom att ge ett uttalat förtroende till ungdomarna. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Kommunen, fastighetsägare, föreningar, frivilliga vuxna – kan vara vårdnadshavare och företag i fordonsbranschen.

Vuxna bilburna

Vuxna, laglydiga förebilder, som vistas på platserna där de motorburna ungdomarna är. De vuxna ska vara motorburna och prata med ungdomarna på plats. Samtalen ska vara relationsbyggande.

Åtgärden är situationell eftersom vuxna är på platsen, och sekundär - den riktas mot ungdomar som deltar i sammankomsten. Sett till orsakskedjan är målet att påverka gruppsycket och bidra till ett ökat konsekvenstänk hos gruppen. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: Frivilliga vuxna – kan vara vårdnadshavare

Information i skolan

Föreläsa i skolan för de ungdomar som är i motorburen ålder. Trycka på vikten av att fatta egna beslut och inte dras med av gruppsyck. Framhålla de positiva effekterna av ett laglydigt beteende och informera om de konsekvenser som kan följa ett brottsligt beteende.

Åtgärden är individfokuserad, då den inriktas på att påverka den enskilda individens och gruppens generella inställning till brott, och primär, då den riktas mot samtliga ungdomar i årskurserna och inte bara de motorburna. Sett till orsakskedjan är målet att påverka den egna moralen, gruppsycket mellan ungdomar och bidra till ökat konsekvenstänk hos gruppen. Utvärderingsmetod 2.

Involverade aktörer: polismyndigheten, kommunens barn- och utbildnings-förvaltning – skolan,

Information till förmyndare

Föreläsa om konsekvenserna av brott för föräldrarna till skolelever i motorburen ålder. Informera om vad man i hemmiljön kan göra för att bidra med ett positivt gruppsyck hemifrån och bidra till en hög moral hos ungdomarna.

Åtgärden är individfokuserad, då den inriktas på att påverka föräldrarnas kultur, och primär, då den riktas mot samtliga föräldrar till ungdomar i motorburen ålder, inte bara mot de som har motorburen ungdom. Sett till orsakskedjan är målet att påverka föräldrarnas kultur och därmed bidra med ett positivt gruppsyck hemifrån. Utvärderingsmetod 3.

Involverade aktörer: polismyndigheten, Kommunens barn- och utbildnings-förvaltning – skolan,

Informationsinsatser via media

Ta initiativ till samverkan med media för informationsinsatser om de problem som kan följa med motorburen ungdom. Syftet med insatserna kan vara att belysa problemen och konsekvenserna av brotten, men också lyfta fram det positiva med ungdomarnas motorintresse.

Åtgärden är individfokuserad, då den inriktas på att påverka samhällsmedborgarnas inställning, och primär, då den riktar mot samhället i stort. Sett till orsakskedjan är målet att påverka föräldrarnas kultur och den egna moralen, men också skapa ett positivt grupptryck i samhället. Utvärderingsmetod 1.

Involverade aktörer: media, polismyndigheten, Kommunen,

5.3. Utvärderingsmetoder

Metod 1

Utvärderingsmetoden sker genom statistikjämförelser. Exempelvis antalet händelserapporter hos polisen, jämförelser av trygghetsundersökningar, fysiska kontroller på platsen, antalet klagomål samt rapporter från andra verksamheter.

Metod 2

Utvärderingsmetoden går ut på att använda testgrupper. Exempelvis får en klass viss information och en annan klass får den inte. Frågor ställs sedan till respektive grupp för att se om svaren skiljer sig åt.

Metod 3

Utvärderingsmetoden går ut på att ställa frågor till målgruppen före och efter en åtgärd. Exempelvis kan en grupp svara på frågor före och efter en föreläsning, för att se om den har påverkat deras inställning.

6. Resultat

Syftet med insatserna är att eliminera problematiken med ordningsstörningar på COOPs parkering samt trafikstörningar som uppstår vid transport till och från sammankomsterna. De åtgärder som hittills vidtagits har inte varit tillräckliga för att komma till rätta med ordningsstörningarna. Det står klart att en aktör eller en åtgärd inte självt kan lösa problemen kring motorburen ungdom. Det krävs troligen att flera aktörer i samarbete utför ett antal åtgärder för att problemen ska kunna lösas till största delen.

Anledningen till att det krävs flera åtgärder med flera aktörer för att påverka situationen i större utsträckning är att olika individer påverkas av olika åtgärder. Utöver detta finns också tidigare projekt som påvisat att tillsammans kan aktörer uppnå resultat genom att samordna insatser. I projektet Malmen som genomfördes i Värnamo kommun kunde man se att flera åtgärder som vidtogs samtidigt och från flera olika aktörer bidrog till en reducerad vilja att begå brott i det specifika området. Dessutom medförde projektet att samhället i stort blev mer engagerade, rapporteringsvilliga och ville bidra till en lösning (Lokalpolisområde Värnamo & Värnamo kommun, 2021).

Det kommer troligen krävas ett systematiskt arbetssätt för att behålla de effekter som åtgärderna ger eftersom gruppen motorburen ungdom ständigt förändras.

6.1. Aktörsanalys

För en effektiv samverkan trycker Trygghetskommissionen på att en plan och/eller en strategi bör finnas mellan aktörerna. Planen/Strategin ska kartlägga de åtgärder som sätts in i ett problemområde och ska tydliggöra vem/vilka som har ansvar för vad, vem som har beslutsmandat och hur uppföljning sker (Trygghetskommissionen, 2018). För att uppnå en effektiv samverkan enligt ovan skulle samverkansprocessen, framtagen av det Brottsförebyggande rådet, kunna användas (Berg, Gustafsson, & Johansson Meinke, 2020).

Vilka samverkar idag?

Kommunens socialtjänst, fältsekreterare och barn- och utbildningsförvaltningen – skolan –, polisen, frivilliga vuxna och föreningsvandrare, fastighetsägare och till viss del även vårdnadshavare.

Vilka saknar vi?

Utifrån föreslagna åtgärder kan det finnas ett behov av att få med följande aktörer i arbetet: Vuxna motorintresserade förebilder, media, företag i fordonsbranschen och väktarbolag. Det finns redan nu planer på att föra samtal med motorburen ungdom i syfte att öka förståelsen för problemet. Genom att lyssna på deras idéer, önskemål och involvera dem i planering och genomförande av aktiviteter hoppas man kunna skapa ett engagemang i att ändra beteendet inom gruppen (Värnamo kommunen, 2021).

Är det tydligt vem som gör vad?

Det finns i dagsläget en relativt god kartläggning av vem/vilka som kan påverka och bör vara involverade i de olika brottsförebyggande åtgärderna. Det finns etablerade planer över uppgifter och vilken aktör som ansvarar för vad (Lokalpolisområde Värnamo & Värnamo kommun, 2021). Det finns dock begränsningar i det brottsförebyggande arbetet. Fastighetsägare måste ta hänsyn till sina hyresgäster, vilket kan göra det svårt att vidta vissa brottsförebyggande åtgärder då dessa kan krocka med ekonomiska intressen. Polisen och kommunen har omfattande uppdrag och resurserna måste prioriteras mellan olika arbetsuppgifter. Det kan medföra att resurserna inte räcker till för att genomföra alla de brottsförebyggande åtgärderna på COOPs parkering som man önskar. (Lokalpolisområde Värnamo & Värnamo kommun, 2021).

7. Slutsats

Det vi kan utläsa är att grundorsaken och orsakerna är kopplade till den egna moralen och den omgivande miljön. Tidigare vidtagna åtgärder kan kopplas till både orsakerna och flera riskfaktorer. Enskilt har åtgärderna inte haft tillräcklig effekt. Tillsammans har de däremot påverkat problemet, men inte i tillräcklig omfattning ännu. Tillsammans med något eller några av de nya förslagen på åtgärder och genom en mer samordnad insats över tid kan man troligen uppnå målet att eliminera problemen på COOPs parkering i Värnamo.

8. Referenser

Berg, G., Gustafsson, C., & Johansson Meinke, M. (2020). *Samverkan - I lokalt brottsförebyggande arbete*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brå. (u.d.). *Motorburen problematik*. Hämtat från Brottsförebyggande rådet:
<https://bra.se/forebygga-brott/forebyggande-utifran-amne/motorburen-problematik.html> den 03 11 2021

Gynne, C., Berg, G., Gustafsson, C., & Karlsson, R. (2021). *Kartläggning och lägesbild - I lokalt brottsförebyggande arbete*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Lokalpolisområde Värnamo & Värnamo kommun. (den 03 11 2021). Muntlig kontakt.

Lokalpolisområde Värnamo. (den 21 10 2021). Muntlig kontakt.

Trygghetskommissionen. (2018). *Aktivera samhället mot livskvalitetsbrott: Trygghetskommissionens förslag på hur säkerhet och trygghet ska kunna öka i människors vardag*. Stockholm: Trygghetskommissionen. Hämtat från
https://trygghetskommissionen.files.wordpress.com/2018/06/tk_rapport_webb.pdf den 03 11 2021

Vesterhav, D., Linblom, L., & Hellberg, S. (2018). *Orsaksanalys - I lokalt brottsförebyggande arbete*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Värnamo kommunen. (den 10 11 2021). Muntlig kontakt med fältassistenter.

§ 142 Dnr: ON.2023.99

Avgiftstaxor inom LSS-verksamheten 2024

Beslut

Omsorgsnämnden beslutar

att fastställa reglementet för avgiftstaxa inom LSS-verksamheten 2024.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige gav den 28 mars 2019, § 38, omsorgsnämnden delegation att besluta om prisjusteringar av avgiftstaxa inom LSS-verksamheten.

Avgiftstaxan inom LSS-verksamheten omfattar avgifter för insatser som är beslutade enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Resorna inom LSS-verksamheten justeras årligen efter förändringen i färdtjänsttaxan. Avgifterna för kost baseras på prisbasbeloppet. För kalenderår 2024 höjs prisbasbeloppet med 4 800 kronor, från 52 500 kronor till 57 300 kronor. Avgifterna för måltider motsvarar kostnaden för livsmedel i socialtjänstförordningen (SFS 2001:937).

Omsorgsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad den 7 december 2023.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Antagen av kommunfullmäktige 2015-10-29, § 237

Gäller fr o m 2024-01-01

Avgiftstaxa inom LSS-verksamheten

LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

§ 1 Resa från korttidstillsyn till hemmet, korttidsvistelse inom kommunen* etc och resa till korttidstillsyn från hemmet, korttidsvistelse inom kommunen

**Strömgården, Skogslyckan m.fl.*

Egenavgiften motsvarar färdtjänsttaxan.

Månadskort för resorna (tur och retur) följer priset för Länstrafikens månadskort zon 1, vilket innebär en kostnad om max 750 kronor per månad.

Egenavgiften, när transporter som betalas av kommunen används, är följande:

- a) För en resa per dag vid korttidstillsyn är egenavgiften 375 kronor per månad.
Vid färre resor än 12 per månad fastställs i stället ett styckepris (38 kronor per resa).
- b) För två resor per dag vid korttidstillsyn är egenavgiften 750 kronor per månad.
Vid färre resor än 12 dagar per månad (24 resor) fastställs ett styckepris (38 kronor per resa).

§ 2 Arbetsresor till/från daglig verksamhet

Arbetsresor till/från daglig verksamhet följer färdtjänsttaxan och debiteras av Länstrafiken. Egenavgiften följer färdtjänsttaxan. Vid arbetsresor inom 1 zon är egenavgiften för närvarande 750 kronor per månad, vid arbetsresor inom 2 zoner 870 kronor och inom 3 zoner och uppåt (periodkort län) 1240 kronor. Vid ett fåtal arbetsresor per månad betalas zontaxa per resa.

§ 3 Avgift för resor med omsorgsförvaltningens buss eller egen bil

Så långt möjligt bör kostnad för resor motsvara färdtjänsttaxan. Nuvarande färdtjänsttaxa innebär en kostnad av 38 kronor per resa inom en zon, vilket beräknas motsvara 38 kronor per mil.

Egenavgifterna är följande:

- a) **Resa med personbil:** 38 kronor per mil i enlighet med första stycket. Är det flera som åker delar man på kostnaden. Är det till exempel tre personer som åker ihop betalar den

enskilde max en tredjedel av totalkostnaden – oavsett om övriga resenärer betalar mindre till följd av reglerna enligt punkt c) andra stycket nedan.

183

- b) **Resa med omsorgsförvaltningens buss:** Dubbel avgift jämfört med avgift för resa med personbil, vilket för närvarande innebär 76 kronor per mil. Är det flera som åker delar man på kostnaden. Är det till exempel tre personer som åker ihop betalar den enskilde max en tredjedel av totalkostnaden – oavsett om övriga resenärer betalar mindre till följd av reglerna enligt punkt c) andra stycket nedan. Högsta avgift för den enskilde är hälften av avgiften, vilket innebär 38 kronor per mil.
- c) **Resa för personer...**
- boende i bostad med särskild service för barn och ungdomar
 - Om den boende har aktivitetsersättning eller annan skattepliktig inkomst gäller egenavgifter enligt punkt a) eller b).
 - Om den boende inte har aktivitetsersättning eller annan skattepliktig inkomst är egenavgiften densamma oavsett om man åker personbil eller omsorgsförvaltningens buss. Grundtanken bakom avgiften är att det ska kosta ungefär lika mycket som om den enskilde hade åkt bil med sin egen familj. Av den anledningen blir avgiften 25 % av den ej skattepliktiga reseersättningen. F n innebär det en avgift med 6:25 kronor per mil och person.

§ 4 Mat i bostäder med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna enligt LSS 9 § 9

- a) Övergång till ett individuellt synsätt genom att varje bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna disponerar matpengarna. Om den enskilde behöver någon form av hjälp i matsituationen så skall det framgå av genomförandeplanen.
- b) Om de boende vid enstaka tillfällen äter gemensamt bidrar var och en till den gemensamma matkostnaden.
- c) Om det finns skäl, efter en individuell bedömning, att den enskilde mer regelbundet äter i boendets gemensamhetsutrymme betalas matavgift enligt avgiftstaxa för måltider inom äldre- och funktionshinderomsorgen.

§ 5 Bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt LSS 9 § 8. Avgift för de som har aktivitetsersättning eller annan skattepliktig inkomst

Avgift för kost debiteras enligt avgiftstaxan för måltider inom äldre- och funktionshinderomsorgen (särskild taxa). För närvarande är avgiften 143 kronor per dygn. Avgift för hyra är 5 % av basbeloppet, vilket för 2024 innebär 2865 kronor per månad.

§ 5 a Avgift vid boende på skola i annan kommun

Bostad enligt LSS och bostad utan tillstånd för LSS

Oavsett om kommunen placerar en elev på skola i annan kommun eller om eleven själv söker dit ska eleven på grund av sin funktionsnedsättning inte ha högre kostnader än andra elever.

Avgift för mat utanför skoltid kan tas ut enligt § 5 första stycket under förutsättning att avgiften inte överstiger kommunens självkostnadspris. För de elever som har hel aktivitetsersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek får skälig avgift tas ut för bostaden. Se vidare kommunens avtal med respektive skola.

§ 6 Bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt LSS 9 § 8. Avgift för de som inte har aktivitetsersättning eller annan skattepliktig inkomst.

184

Enligt 8 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL), LSS 20 §, Socialtjänstförordningen (SFS 2001:937) 6 kap 2-3 §§ är föräldrar skyldiga att i skäligen utsträckning bidra till kommunens kostnader när ett barn (under 18 år) får vård i annat hem än det egna. Om barnet när det fyller 18 år går i skola kvarstår underhållsskyldigheten tills grundutbildningen är avslutad. Med grundutbildning menas grundskolan, gymnasieskola eller annan jämförlig utbildning. Försörjningsskyldigheten kan inte kvarstå efter att barnet fyllt 21 år.

Vid beräkning av ersättningsskyldigheten ska kommunen följa de regler som Försäkringskassan tillämpar vid underhållsskyldigas återbetalningsskyldighet till staten för utgivet underhållsstöd. Vad var och en av föräldrarna skall bidra med får inte överstiga vad som för varje tid motsvarar underhållsstödsbeloppet. Omräkning av ersättningen kommer att göras årligen med utgångspunkt från senast taxerade inkomst.

§ 6 a Avgift vid boende på skola i annan kommun

Grundskola/grundsärskola

Eleven kan inte själv söka till skola i annan kommun utan det är kommunen som placerar eleven där. Grundsynen är att eleven på grund av sin funktionsnedsättning inte ska ha högre kostnader än andra elever.

Avgift för mat utanför skoltid kan tas ut enligt § 6 första stycket under förutsättning att avgiften inte överstiger kommunens självkostnadspris. Se vidare kommunens avtal med respektive skola. Avgiften gäller oavsett om eleven bor i bostad enligt LSS eller i bostad utan tillstånd enligt LSS.

Gymnasieskola/gymnasiesärskola

Oavsett om kommunen placerar en elev på skola i annan kommun eller om eleven själv söker dit ska eleven på grund av sin funktionsnedsättning inte ha högre kostnader än andra elever.

Avgift för mat utanför skoltid kan tas ut enligt § 6 första stycket under förutsättning att avgiften inte överstiger kommunens självkostnadspris. Se vidare kommunens avtal med respektive skola. Avgiften gäller oavsett om eleven bor i bostad enligt LSS eller i bostad utan tillstånd enligt LSS.

Grundsynen för införande av avgift är att familjens kostnad inte ska påverkas av om barnet bor i en bostad med särskild service för barn och ungdomar eller hemma. Av den anledningen skall avgiften motsvara kostnad för livsmedel i socialtjänstförordningens (SFS 2001:937) avsnitt avseende riksnormen.

2024 innebär det en avgift enligt följande (kr):

Ålder	Frukost	Lunch/Huvudmål	Middag/Kvällsmål	Summa/dag
0 - 3 år	7	13	9	29
4 - 10 år	13	26	19	58
11 - 20 år	21	40	29	90

§ 7 Korttidsvistelse enligt LSS 9 § 6. Avgift för de som har aktivitetsersättning eller annan skattepliktig inkomst

185

Avgift för kost debiteras enligt avgiftstaxan för måltider inom äldre- och funktionshinderomsorgen (särskild taxa). För närvarande är avgiften 143 kronor per dygn.

§ 8 Korttidsvistelse enligt LSS 9 § 6. Avgift för de som inte har aktivitetsersättning eller annan skattepliktig inkomst

Grundsynen för införande av avgift är att familjens kostnad inte ska påverkas av om barnet är på korttidsvistelse eller hemma. Av den anledningen föreslås att avgiften för mat skall motsvara kostnad för livsmedel i socialtjänstförordningens (SFS 2001:937) avsnitt avseende riksnormen.

2024 innebär det en avgift enligt följande (kr):

Ålder	Frukost	Lunch/Huvudmål	Middag/Kvällsmål	Summa/dag
0 - 3 år	7	13	9	29
4 - 10 år	13	26	19	58
11 - 20 år	21	40	29	90

§ 143 Dnr: ON.2023.96

Avgiftstaxa för äldre- och funktionshinderomsorgen 2024 med tillämpningsanvisningar

Beslut

Omsorgsnämnden beslutar

att fastställa reglementet för avgiftstaxa för äldre- och funktionshinderomsorgen med tillämpningsanvisningar 2024.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige gav den 28 mars 2019, § 39, omsorgsnämnden delegation att besluta om prisjusteringar av avgiftstaxa för äldre- och funktionshinderomsorgen med tillämpningsanvisningar.

Avgiftstaxa för äldre- och funktionshinderomsorgen omfattar avgifter för service och omvårdnad till personer som bor i ordinärt boende eller särskilt boende.

Avgifterna regleras i 8 kap. socialtjänstlagen (SoL) och baseras på prisbasbeloppet. För kalenderåret 2024 höjs prisbasbeloppet med 4 800 kronor, från 52 500 kronor till 57 300 kronor. Prisbasbeloppet fastställs enligt lagen om allmän försäkring (1962:381) och räknas fram på grundval av ändringar i det allmänna prisläget och enligt utvecklingen av konsumentprisindex.

Regeringen beslutar om prisbasbeloppet efter förslag från Statistiska centralbyrån (SCB). Avgifter som är knutna till prisbasbeloppet höjs i enlighet med tidigare fastställd procentuell andel.

Omsorgsförvaltningen har inkommit med skrivelse den 12 december 2023.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Antagen av kommunfullmäktige 2017-10-26, § 213

Gäller fr o m 2024-01-01

Avgiftstaxa för äldre- och funktionshinderomsorgen med tillämpningsanvisningar

1. *Avgiftspliktiga personer*

- 1.1 Avgifter för service och omvårdnad till personer som bor i ordinärt boende eller särskilt boende.
- 1.2 Vid beräkning av avgifter för makar och registrerade partners läggs makarnas inkomster samman och fördelas därefter med hälften på vardera maken. Biståndsbeslutet gäller den enskilda personen var för sig, serviceinsatserna kan variera för vardera maken och därför beräknas också avgifter för varje enskild person.
- 1.3 Undantag från 1.2 - Makarnas inkomster läggs inte samman om följande två förutsättningar är uppfyllda:
 - make i särskilt boende har lägre inkomst än ”hemmaboende” make
 - den ”hemmaboende” maken har inte någon hemtjänst eller någon annan avgiftsgrundande insats
- 1.4 Sammanboende skall beräknas som ensamstående eftersom det inte finns någon lagreglerad underhållsskyldighet dem emellan.

2. *Förbehållsbelopp*

- 2.1 Med förbehållsbelopp avses det belopp som den enskilde skall ha rätt att behålla av sina egna medel innan avgift får tas ut för hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård.

Förbehållsbeloppet består av ett minimibelopp och den enskildes bostadskostnad. (8 kap 7 § SoL).
- 2.2 Minimibeloppet skall täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.
- 2.3 Reglerna om minimibelopp innebär inte att kommunen ska betala ut medel till en omsorgstagare för att hon eller han ska uppnå den i lagen angivna nivån för minimibeloppet. De personer, som trots avgiftsbefrielse, saknar medel för att

kunna uppnå en skälig levnadsnivå kan ansöka om försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen.

- 2.4 Minimibeloppet bygger på Konsumentverkets hushållsbudget avseende hushållskostnader för sammanboende och ensamboende personer 61 år och äldre. Kommunen ska under vissa förutsättningar fastställa minimibeloppet till en högre nivå (8 kap 8 § 1:a st SoL). Detta gäller om den enskilde på grund av särskilda omständigheter har behov av ytterligare medel. Behovet ska vara av varaktig karaktär (regelbundet återkommande kostnad under i vart fall större delen av ett år) och avse ett inte oväsentligt högre belopp. Kommunen kan också i vissa fall minska minimibelopp (8 kap 8 § 2 st SoL) om den enskilde inte har en utgiftspost som ingår i det angivna förbehållsbeloppet därför att kostnaden ingår i avgiften för hemtjänst och dagverksamhet, kostnaden ingår i avgiften eller hyran för bostad i särskilt boende eller om insatsen ges kostnadsfritt av kommunen.

2.5 Minimibelopp

- 2.5.1 Minimibelopp för personer 61 år och äldre är en tolfedel av 1,4789 gånger prisbasbeloppet för ensamstående och en tolfedel av 1,2066 gånger prisbasbeloppet för sammanlevande makar och sambor. Det innebär i 2024 års prisnivå 7062 kronor per månad för ensamstående och 5762 kronor per månad och person för sammanlevande makar och sambor.
- 2.5.2 Minimibelopp för personer 60 år och yngre fastställs till 10 procent högre belopp än de angivna i avsnitt 2.5.1. Det innebär i 2024 års prisnivå 7768 kronor per månad för ensamstående och 6338 kronor per månad och person för sammanlevande makar och sambor. (Regeringen anser att det finns två situationer när kommunerna bör höja minimibeloppet för yngre. Den ena situationen gäller kost eftersom normalkonsumtionen för personer 60 år och yngre är högre. Den andra gäller yngres behov av medel för att möjliggöra bosättning och familjebildning etc. Regeringen har bedömt att uppräknings bör ske med upp till 10 procent).

2.6 Höjning av minimibelopp

Med de förutsättningar som anges i 2.4 kan höjning av minimibelopp exempelvis gälla följande kostnader:

- fördyrad kost, t ex på grund av att maten erhålls via hemtjänsten i ordinärt eller särskilt boende eller i dagverksamhet,
- äldre och funktionshindrade personers familje- och arbetssituation, t ex underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll,
- kostnader till följd av funktionshinder, bl a för rehabilitering/habilitering inkl resor,
- yngre funktionshindrade personers rätt till fritidsaktiviteter som är naturliga för yngre personer, samt
- kostnader för god man.

Kostnader för mat

Den vanligaste höjningen av minibeloppet gäller matkostnader. Posten livsmedel i minimibeloppet beräknas till 3330 kronor per månad i 2024 års prisnivå (för personer 61 år eller äldre) och fördelas enligt följande:

Frukost	20 %
Lunch/Huvudmål	40 %
Mellanmål	10 %
Middag	30 %

Som exempel kan nämnas:

- En person köper livsmedel för tillagning i hemmet. Då gäller beloppet 3330 kronor och det täcks av minimibeloppet.
- En person köper ett mål färdiglagad mat per dag via matdistribution. Kostnaden för maten är 30 dagar x 80 kronor = 2400 kronor. I minimibeloppet ingår 3330 kronor x 40 % = 1332 kronor. Minimibeloppet höjs med 1998 kronor.
- En person på särskilt boende för äldre betalar 4282 kronor för maten. Minimibeloppet höjs med mellanskillnaden mellan 3330 kronor och den faktiska matkostnaden, d v s med 952 kronor.

Dubbla boendekostnader

En annan situation där minimibeloppet ska höjas är t ex när den enskilde flyttar till en särskild boendeform och fortfarande har kvar sin tidigare bostad. Om den enskilde stadigvarande ska bo i särskilt boende höjs minimibeloppet under uppsägningstiden av ett hyreskontrakt eller den tid som behövs för att sälja bostadsrätten/huset. I normalfallet är denna tid 3-4 månader.

2.7 Sänkning av minimibelopp

För personer som bor i särskilt boende och där någon av nedanstående poster ingår i hyra eller där posten ges kostnadsfritt av kommunen sänks minimibeloppet med motsvarande summa eftersom de ingår i minibeloppet.

- Hushållsel: år 2024 beräknat till 197 kronor per månad
- Förbrukningsvaror: år 2024 beräknat till 230 kronor per månad
- Möbler m m: år 2024 beräknat till 79 kronor per månad

Beloppen förändras efter prisbasbeloppet.

3. Beräkning av avgiftsunderlag – avgiftsgrundande inkomst

Med avgiftsunderlag avses den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelad med lika belopp per månad.

Beräkning av avgiftsunderlaget beräknas utifrån aktuella förvärvsinkomster som är skattepliktiga enligt inkomstskattelagstiftningen med tillägg av vissa typer av ersättningar som är undantagna från beskattning i Sverige. Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg skall anses som inkomst. Förmögenhet påverkar inte avgiftsunderlagets storlek. I fråga om makar skall den enskildes inkomst anses utgöra hälften av makarnas sammanlagda inkomster.

För kapitalinkomster gäller senaste taxering.

Vid beräkning av avgiftsunderlag skall den enskildes nettoinkomst, d v s inkomst efter skatt användas. Vid beräkning av nettoinkomst ingår följande uppgifter:

Inkomst av tjänst m m

- aktuella pensionsinkomster, t ex
Folkpension, pensionstillskott, ATP, SPV, KPA, SPP, privata pensionsförsäkringar, IPS-konton, övriga pensioner
- övrig inkomst av tjänst, t ex
förvärvsinkomst, sjukpenning, livränta, föräldrapenning, arbetslöshetsersättning.
- utländska inkomster, t ex pensioner och invaliditetsförmån
- ersättningar som är undantagna från beskattning:
studiemedel i form av studiebidrag, skattefria stipendier till den del de överstiger 3 000 kronor i månaden, avtalsgruppsjukförsäkringar (AGS-försäkringar).

Aktuella inkomster hämtas månatligen hos Riksförsäkringsverket (RFV). För uppgifter som inte automatiskt kan erhållas varje månad görs beräkning av inkomsten för året enligt den inkomstuppgift som lämnats till kommunen för beräkning av avgifter. Den enskilde är själv skyldig att meddela ändrade inkomster under året till kommunen.

Inkomst av näringsverksamhet

Inkomst av näringsverksamhet skall beräknas enligt 14 kap. 21 § inkomstskattelagen (1999:1229). Det är dock endast överskott som skall ingå i avgiftsunderlaget. Det innebär att den beräknade inkomsten av näringsverksamhet skall korrigeras på så sätt att avdrag för tidigare års underskott, och avdrag för kostnader för egen pension till den del det inte överstiger ett halvt prisbasbelopp, skall öka den beräknade inkomsten av näringsverksamhet.

Bostadstillägg

Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg skall anses som inkomst.

Inkomst av kapital

Som inkomst medräknas endast överskott. Beräkning av överskottet i inkomstslaget kapital grundas på den faktiska inkomsten enligt deklaraionsvärden per den 31 december året innan avgiftsperioden.

Övrigt

Barns inkomster skall inte medräknas i avgiftsunderlaget.

Handikappersättning och vårdbidrag skall inte räknas som inkomst (tillåten avvikelse från reglerna).

21

Fastighetsskatt och bostadsräntor räknas inte med i avgiftsunderlaget utan ingår i bostadskostnadsberäkningen.

Ej tillgängliga uppgifter

Om omsorgstagare av någon anledning inte lämnar uppgifter till kommunen får kommunen använda sig av tillgängliga uppgifter, t ex från Försäkringskassan.

4. *Beräkning av avgiftsutrymme*

Avgiftens storlek är beroende av avgiftsunderlaget (nettoinkomsten), förbehållsbelopp (minimibelopp och bostadskostnad) och omfattningen av service och omvårdnad. Avgiften beräknas på den enskildes avgiftsutrymme och avgiftsutrymmet (A) fastställs på följande sätt:

Avgiftsunderlaget (inkomsten (i)) beräknas. Med inkomst avses inkomst efter skatt enligt avsnitt 3.

Hyra/bostadskostnad (h) fastställs och dras från inkomsten.

Minimibeloppet (m) dras från inkomsten.

Beräkningsmodell:

inkomst	+ i
hyra/bostad	- h
<u>minimibelopp</u>	- m
Avgiftsutrymme	= A

5. *Högekostnadsskydd*

Högekostnadsskyddet är den högsta avgift som kommunen får ta ut i avgift för hemtjänst i såväl ordinärt som särskilt boende, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård. Den enskildes avgifter får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet enl. 8 kap. 5 § SoL. I 2024 års prinsnivå motsvarar det 2575 kronor per månad.

Inom högekostnadsskyddet är den högsta avgiften för hemtjänst 364 kronor per timme i 2024 års prinsnivå och timpriset justeras årligen efter förändring av prisbasbeloppet. Avrundning till närmaste heltal kronor.

Hemtjänstbegreppet

I propositionen (2000/01:149, sid 22-23) preciseras hemtjänstbegreppet enligt följande:

”Med serviceuppgifter avses bl a praktisk hjälp i hemmets skötsel, såsom städning, tvätt, hjälp med inköp, ärenden på post- och bankkontor och hjälp med tillredning av måltider samt distribution av färdiglagad mat. Med personlig omvårdnad avses de insatser som därutöver behövs för att tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov. Det kan handla om hjälp för att kunna äta och dricka, klä och förflytta sig, sköta personlig hygien och i övrigt insatser som behövs för att bryta isolering eller för att den enskilde skall känna sig trygg och säker i det egna hemmet. Vidare ingår i hemtjänstbegreppet även viss ledsagning respektive avlösning av anhörig”. I undantagsfall beviljas ledsagning som en separat insats se 6.4.

”Syftet med hemtjänsten är sålunda bl a att underlätta den dagliga livsföringen för enskilda personer. Hemtjänsten är inte enbart förbehållen äldre människor och yngre personer med funktionshinder utan riktar sig även till bl a personer med missbruksproblem eller psykisk sjukdom. Den enskilde kan få hemtjänsten såväl i ordinärt boende som i särskilt boende.”

I hemtjänstbegreppet och därmed i högkostnadsskyddet ingår också vistelse på korttidsplats, larm och boendestöd.

5.1 Avgifter för tjänster som inte ingår i högkostnadsskyddet

- Kost vid vistelse på korttidsplats enl särskild taxa
- Kost vid särskilt boende enligt särskild taxa
- Matdistribution enligt särskild taxa
- Övriga kostpriser på omsorgsnämndens restauranger
- Ledsagning
- Transport av medicin från närmsta apotek till ordinärt boende

6. Avgifter

6.1 Avgift för serviceuppgifter och personlig omvårdnad

Avgiften är 364 kronor (år 2024) per biståndsbeslutad timma enligt beräknad genomsnittstid för utförandet som fastställs i biståndsbeslutet. Avgiften justeras årligen 1 januari och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning sker till närmaste heltal kronor.

Även om biståndsbeslutet fastställer en beräknad genomsnittstid för utförandet är det innehållet i omvårdnaden (arbetsmomenten) som skall fastställas vid behovsbedömningen och i beslut om hjälp i enskilda ärenden. Den enskilde beviljas inte ett visst antal timmar utan erhåller service och omvårdnad inom ramen för den beräknade genomsnittstiden. Tidsåtgången kan variera beroende på aktuella behov, hemtjänstpersonalens utrustning, lagarbete eller av andra skäl.

Städning

Hos enskilda som enbart behöver städning sker städning normalt varannan vecka. Denna städning ingår som en del av service och omvårdnad.

Boendestöd för psykiskt funktionshindrade

Avgift för boendestöd för psykiskt funktionshindrade i ordinärt boende är 220 kronor per månad. Avgiften justeras årligen 1 januari och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning sker till närmaste femtal kronor.

6.2 Vistelse på korttidsplats

Avgift för kost debiteras enligt särskild taxa (143 kronor per dygn). Avgift för det tillfälliga boendet är 32 kronor per dygn. Avgiften inkl kost är därmed 175 kronor per dygn. Avgift för hemtjänst under vistelse på korttidsplats är 86 kronor per dygn.

6.3 Trygghetslarm

Avgift för trygghetslarm i ordinärt boende är 218 kronor per månad. Avgiften justeras årligen 1 januari och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning sker till närmaste heltal kronor. Trygghetslarm via GSM-modul innebär ett tillägg på 100 kronor per månad.

6.4 Ledsagning

Biståndsbeslutet avser ledsagning för enskild som inte har beslut om hemtjänst med insatsen förflyttning. Beslutet avser enstaka aktiviteter som är av synnerlig vikt för den enskilde och där det föreligger ett behov av personlig omvårdnad som inte kan tillgodoses på annat sätt. Avgiften är 364 kronor (år 2024) per timma. Avgiften justeras årligen 1 januari och avgiftsförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning sker till närmaste heltal kronor.

6.5 Transport av medicin till ordinärt boende

Transport av medicin från närmsta apotek till vårdtagare i ordinärt boende kan inte beslutas som bistånd enligt Socialtjänstlagen. Om personal från omsorgsnämndens verksamhet anlitas är priset detsamma som den lägsta egenavgiften för en tur och returresa med färdtjänst. För närvarande (2024 är priset 76 kronor per transport).

7. Frånvaro

För att avdrag ska göras vid frånvaro ska avbeställning av hemtjänst göras minst 7 dagar i förväg annars debiteras tjänsten. Avbeställning meddelas till personal i utförande arbetslag. Personalen ska därefter vid varje månadsskifte rapportera frånvaron i verksamhetssystemet eller lämna uppgifter på frånvaro till avgiftshandläggaren.

Kravet på avbeställning gäller inte i samband med sjukhusvistelse.

8. Ändring av avgift

Avgiftsunderlaget grundas på aktuella inkomster. Inkomster, som betalas ut av Försäkringskassan, hämtas varje månad från RFV, vilket innebär att avgifter kan ändras under året till följd av att inkomsterna ändrats.

Andra händelser, som kan innebära en förändrad avgift kan t ex vara:

- varaktig förändring av hushållstyp, t ex om ena maken avlider eller flyttar
- ändrat biståndsbeslut
- förändrat boende
- andra inkomstförändringar än första stycket

Omprövning av avgiftsunderlag och avgifter görs därutöver årligen i och med inkomstförfrågan till samtliga omsorgstagare.

Den enskilde är själv skyldig att meddela ändrade förhållanden som påverkar avgiftens storlek.

En ändring av avgiften ska gälla månaden efter den månad då anledning till ändring uppkom. En ändring av avgiften skall dock gälla fr o m samma månad som anledning till ändringen uppkom, om ändringen avser hela den månaden.

Kommunen får ändra minimibeloppet utan att meddela den enskilde om det beror på förändringar i prisbasbeloppet.

Rättelse av avgiftsunderlag kan göras, både till fördel och nackdel för den enskilde, retroaktivt i högst tre månader.

9. *Uttag av faktiska kostnader*

Kommunens faktiska kostnader för lämnat bistånd uttages när biståndet på grund av skadeståndsrättsliga regler eller på grund av försäkring skall bekostas av annan än den som får biståndet.

10. *Individuell prövning*

I de fall där svårighet föreligger att med hjälp av ovan fastställda regler bestämma avgiften äger omsorgsnämnden att individuellt pröva avgiften.

11. *Delegering*

Omsorgsnämnden fattar med stöd av dessa avgiftsbestämmelser beslut om avgiftens storlek för den enskilde.

Omsorgsnämndens beslutsbefogenheter enligt första stycket kan delegeras till avdelning inom nämnden eller till tjänsteman vid omsorgsförvaltningen.

12. *Övrigt*

Vid frågeställningar angående avgifter som inte regleras i dessa tillämpningsanvisningar används riktlinjer i regeringsbeslutet angående avgifter inom äldre- och handikappomsorgen (regeringens proposition 2000/01:149).

§ 144 Dnr: ON.2023.97

Avgiftstaxa för hemsjukvård 2024

Beslut

Omsorgsnämnden beslutar

att fastställa reglementet för avgiftstaxa för hemsjukvård 2024.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige gav den 30 januari 2020, § 2, omsorgsnämnden delegation att besluta om prisjusteringar av avgiftstaxa för hemsjukvård.

Avgiftstaxan för hemsjukvård omfattar avgifter för hemsjukvård och hembesök för personer som är registrerade/inskrivna i hemsjukvården respektive personer som är inte är inskrivna i hemsjukvården samt intyg.

Avgifterna är baserade på prisbasbeloppet. För kalenderåret 2024 höjs prisbasbeloppet med 4 800 kronor, från 52 500 kronor till 57 300 kronor. Prisbasbeloppet fastställs enligt lagen om allmän försäkring (1962:381) och räknas fram på grundval av ändringar i det allmänna prisläget och enligt utvecklingen av konsumentprisindex.

Regeringen beslutar om prisbasbeloppet efter förslag från Statistiska centralbyrån (SCB). Avgifter som är knutna till prisbasbeloppet höjs i enlighet med tidigare fastställd procentuell andel.

Omsorgsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad den 2 december 2023.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Antagen av kommunfullmäktige 2020-01-30, § 2

Gäller fr o m 2024-01-01

Avgiftstaxa för hemsjukvård

Hemsjukvård **490 kr per månad**

Gäller personer som är registrerade/inskrivna i hemsjukvården. Månadsavgiften är en form av abonnemang som omfattar samtliga kostnader inom hemsjukvården.

Hembesök **240 kr per besök**

Hembesök avser både planerade och akuta besök och gäller de personer som inte är registrerade i hemsjukvården. Krävs det fler än två besök samma månad blir avgiften max 480 kr.

Intyg **240 kr**

Utredning och bedömning inför utfärdande av intyg till exempel gällande bostadsanpassning.

Ingen avgift

- Barn och ungdomar upp till 20 år

Samtliga avgifter prövas mot maxtaxa och förbehållsbelopp.

Avgifterna justeras i samband med förändringar i prisbasbeloppets nivå. Avrundning sker till närmaste tiotal kronor.

§ 145 Dnr: ON.2023.98

Avgiftstaxa för måltider inom äldre- och funktionshinderomsorgen 2024

Beslut

Omsorgsnämnden beslutar

att fastställa reglementet för avgiftstaxa för måltider inom äldre- och funktionshinderomsorgen 2024.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige gav den 28 mars 2019, § 40, omsorgsnämnden delegation att besluta om prisjusteringar av avgiftstaxa för måltider inom äldre- och funktionshinderomsorgen.

Avgiftstaxa för måltider inom äldre- och funktionshinderomsorgen omfattar avgifter för måltider i särskilt boende enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) respektive särskilt boende enligt socialtjänstlagen (SoL).

Avgifterna regleras i 8 kap. socialtjänstlagen och baseras på prisbasbeloppet. För kalenderåret 2024 höjs prisbasbeloppet med 4 800 kronor, från 52 500 kronor till 57 300 kronor. Prisbasbeloppet fastställs enligt lagen om allmän försäkring (1962:381) och räknas fram på grundval av ändringar i det allmänna prisläget och enligt utvecklingen av konsumentprisindex.

Regeringen beslutar om prisbasbeloppet efter förslag från Statistiska centralbyrån (SCB). Avgifter som är knutna till prisbasbeloppet höjs i enlighet med tidigare fastställd procentuell andel.

Omsorgsförvaltningen har inkommit med skrivelse daterad den 12 december 2023.

Beslut skickas till:
Kommunfullmäktige

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Antagen av kommunfullmäktige 2017-10-26, § 215

Gäller fr o m 2024-01-01

Avgiftstaxa för måltider inom äldre- och funktionshinderomsorgen

A. Särskilt boende

Biståndsbeslut är en förutsättning för boende, vilket innebär att avgiften är momsbefriad.

A.1 Måltider särskilt boende enligt LSS

Frukost	31 kr/måltid
Lunch/Huvudmål	60 kr/måltid
Mellanmål	8 kr/måltid
Middag/kvällsmål	43 kr/måltid

Abonnemang 143 kr/dag

Priset justeras årligen 1 januari och prisförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning till närmaste heltal kronor.

A.2 Månadsabonnemang särskilt boende enligt SOL

Månadsabonnemang		Avdrag vid frånvaro
Omfattning	Kronor/månad	(kronor per dag)
Frukost, lunch (huvudmål) och middag	4282	143
Frukost och lunch (huvudmål)	2936	98
Lunch (huvudmål) och middag	3303	110

Priset justeras årligen 1 januari och prisförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning till närmaste heltal kronor.

B. Korttidsplatser

Vistelse på korttidsplats förutsätter ett biståndsbeslut, vilket innebär att avgiften är momsbefriad. Priset för kost vid vistelse på korttidsplats är detsamma som dagspriset för särskilt boende enligt LSS. För närvarande är avgiften för kost 143 kronor per dygn.

Priset justeras årligen 1 januari och prisförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning till närmaste heltal kronor.

Biståndsbeslutad rätt till måltidsservice, vilket innebär att avgiften är momsbefriad.

C.1. Matdistribution

Priset för lunch/huvudmål är detsamma som priset för ej biståndsbeslutad måltidsservice exklusive moms. Avrundning sker till närmaste heltal kronor.

Måltid	Måltid Kr/portion
Lunch/Huvudmål	65
<u>Distribution</u>	<u>15</u>
Summa	80

Priset justeras årligen 1 januari och prisförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning till närmaste heltal kronor.

C.2. Måltider restaurang

Måltid	Måltid Kr/portion
Frukost	33
Lunch/Huvudmål	65
Middag/kvällsmål	45

Priset justeras årligen 1 januari och prisförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning till närmaste heltal kronor.

D. Måltider daglig verksamhet funktionshinderomsorgen LSS samt måltider dagverksamhet, SoL

Avser personer som har beslut om daglig verksamhet 9 § 10 LSS och beslut om dagverksamhet SoL, vilket innebär att avgiften är momsbefriad.

Måltid	Måltid Kr/portion
Frukost	33
Lunch	65
Mellanmål	8

Priset justeras årligen 1 januari och prisförändringen följer prisbasbeloppets förändring. Avrundning till närmaste heltal kronor.